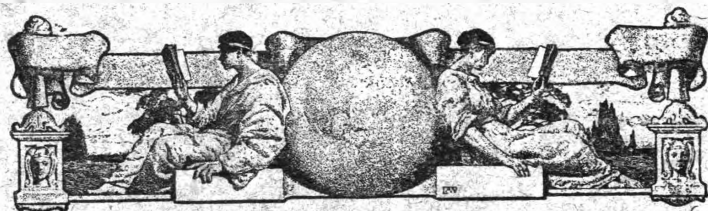

ΤΟΜΟΣ Β'. ΤΕΥΧΟΣ 25
Αθήνα, Νοέμβριος 1909

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τὰς Ἑλληνίδας

Τὸ βερνικωμένο κουτί (Α. Σοπαπ. Doyle)—*Διήγημα*

Ἡ Ἀλήθεια περὶ τοῦ Λόρδου Βύρωνος

Λαογραφία [Παροιμιαὶ Τρικυλίων Κορινθίας]

Ἐξ Ἀρχαίας τοῦ τελευταίου συλλαβηθρίου

Πῶς Ν' ἀσχίσω ; [Ἐκ Μοναστηρίου]

Πανελλήνιον Συνέδριον Γεωργίας, Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου

Περαισιμένα Λόγια [᾽Ορισμένως καὶ ξεχασμένα.—διὰ τὴν Ἀλε-

ξάνδραν Παπαδοπούλου]

Ἱστορία τῶν καλῶν τεχνῶν [Ἀρχιτεκτονική]

Θύελλα Ἄμμων

Ἡ πτηνοτροφία ἐν Ἑλλάδι

Φροῦ—Φροῦ [Ποίημα]

Ἐφέσου Ἰωακείμ Εὐθυβούλης

Ἐπιγραφὴ πόλεως Ἀρσένιος

Βασίλεις ἄνευ Θεοῦ [Τὸ Μυθιστόρημα μας—Montegut.]

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ μηνὸς [Ἰουλιανός]

Πολιτικὸν Δελτίον

Θεατρικὴ Σελὶς [Ἐμπρός! Μᾶς!—Ἐὐθυμος Χῆρος—

Ἐὐδὸς Ἄλλος Κόσμος]

Δύο προταγωνίστριαι

Ἐκλιποῦσαι φησιτογραφίαι [Πέτρος Ζητουριάτης]

ΚΟΣΜΟΙ: Πατριοτικαὶ ἐπιρήσεις (Σελ. 774).—Χαίρε Κρήτη

(Σελ. 777).—Ἀρχαιολογικὴ ἀνακοίνωσις (Σελ. 779).

—Ἡ Ἔορτὴ τῆς Σημαίας (Σελ. 781).—Νοσηλεία

καὶ ὕγιεινὴ (Σελ. 783).—Διδάγματα (Σελ. 786).—Ἐὐ

βίος τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀγροτικῷ πληθυσμοῦ (Σελ. 788).

—Ἡ παγκόσμιος παραγωγή τοῦ χαίτου (Σελ. 791).—

Οἱ Βασιλοπαιδῆς (Σελ. 792).—Ἀπὸ τὴν Βουλὴν

(Σελ. 794).—Ἡ Τυροκομικὴ Ἐκθεσις (Σελ. 798).—

Σχοιῆ πολιτικῶν Ἐπιστημῶν (Σελ. 799).

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ.—Ἄλληλογραφία.

ΕΙΚΟΝΕΣ: Σερ Τζὼν Μπόλλαμορ.—Δὲν ἐβάσταζε πολλὴ ὥρα

ἡ ὁμιλία μας.—Ἐξέτασις τῆς Γυμναστικῆς ἐν Μονα-

στηρίῳ.—Ἀνάγνωμα Μουσείου Σπάρτης.—Τεχνικὰ

Ἐπικαστήρια.—Ἐφέσου Ἰωακείμ.—Ἐὐ Επιγραφὴν

πόλεως Ἀρσένιος.

Εὐγενίης Ζωγράφου

Τσ.

Μιλτ. Γ. Δασκαλίη

Γ. Ν. Χατζηδάκι

Πογμαλιώνας

Ο. Α. Ρωσοπούλου

Ἐπαρχιωτῆδες

Κωνστ. Γ. Ζητήσιον

Δος Πολ. Α. Λακίρεως

Δημ. Α. Ζωγράφου

Χρ. Βασιλακίη

Μίτσης Περρωτῆ

Εὐγ. Ζωγρ.

Γ. Α. Χατζηγεωργίου

Σηκινκοῦ

Μιλτ. Ἰωσήφ

Ζ. Μακρῆ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΑΙ

ΔΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 12.— ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ ΔΡ. 8.—

Διευθυνσις: ΔΕΣΠΟΙΝΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ὁδὸς Μενάνδρου 83. Ἀθήναι

Ἀντιπρόσωπος ἐν Μιτυλήνῃ δ κ. ΜΙΧ. Β. ΜΠΙΝΟΣ

Ἀντιπροκρίτης καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον δ κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΤΣΙΤΣΕΑΝΣ

Ἀντιπρόσωπος ἐν Καλάμαις δ κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΠΑΣ.

Βιβλιοκόλης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἔναντι τοῦ Ἀβερφωφείου Γυμνασίου

Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν επιστρέφεται

Πᾶν χειρόγραφον ἀποστελλόμενον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγγέλλεται δι' αὐτῆς

ΣΗΜ.— Γνωρίζομεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ὅτι αἱ ἐγγραφὰὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πορόντος μηνὸς ἐγγραφομένων γένην συνδρομητῶν μας λιγίζονται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου μηνός.

Ἀντιπρόσωπος καθ' ὅλην τὴν Ρωσσίαν τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγνωρίζεται ὁ Κυθηγητὴς κ. Ἀ. Αὐστίας Μάλτος. (Ὁδησός.— Rue Pouschikine, No 66).

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Ἡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΛΑΤ. ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

θεωρεῖ καθήκον τῆς νὰ εἰδοποιήσῃ ὅτι μόνον αὐτὴ γερμίζει τὰς φιάλας τῶν ὑδάτων Σαρτζῆς ἐντὸς τῆς πηγῆς Σαρτζῆς διὰ μηχανήματος ἀγγλικῆς, ἄλλα δὲ φιάλαι, πωλούμεναι ὡς Σαρτζῆς ὑπὸ ἄλλων ἐμπορῶν κληροδοῦνται ἐν Ἀθήναις.

Ἐπίσης μόνον ἡ Ἀνώνυμος Ἐταιρία ἔχει τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδάτων Λουτρακίου Κι...

λίνης, ὅσπερ δὲ ἐπισημῶν συμβολαίων, πληρῆ τὰς φιάλας εἰς τὰς πηγὰς αὐτὰς καὶ συνιστᾶται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν Δημάρχων Ἀνδρου καὶ Λουτρακίου καὶ διὰ δύο ἐγκυκλίων τοῦ Β. Ἰατροσυμβουλίου.

Ἀποφεύγετε ἄλλα ὑδάτα μεταφερόμενα διὰ βαμβυκανῶν καὶ χάνοντα τὰς ιδιότητάς καὶ τὰ θεραπευτικὰ των συστατικὰ. Δραμάζετε τὸ ὕδωρ Τσαγγεῖ μοναδικῶν ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Ρομπέν κατὰ τῆς ἀνεμιᾶς, γλωφώσεως καὶ ἐξασθενήσεως, Ουματίων δὲ εἰς τὴν γαστρίτιν.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΜΑ ΚΟΡΣΕΔΕΣ ROYALES

KORSETS ROYALES

Οἱ μόναι Κορσέδες οἷτινες ἔτυχον τῶν καλλιτέρων βραβείων εἰς πάσας τὰς διεθνεῖς ἐκθέσεις.

Εἰς τὸν ΜΙΚΡΟΝ ΟΙΚΟΝ: Θὰ εἴρητε ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς γυναικείας ἀμφιέσεως, εἶδη γάμων καὶ προικῶν ὡς καὶ πλουσίαν συλλογὴν φορεμάτων.

ΤΙΜΑΙ ΜΙΚΡΑΙ ΚΑΙ ὨΡΙΣΜΕΝΑΙ

Εἰς τὸ ΝΕΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Εἰδῶν ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΘΕΟΔ. Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ὉΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΑΡ. 60

Εὐρίσζονται ἐν πλοῦτῳ καὶ ἀφθονίᾳ Πλοῦτες ἔτοιμες Δαντελλένιες, Τούλλινες, Ἰρλιάν. **Διακόσια** νέα σχέδια ἀπὸ δρ. 20 μέχρι 250, καὶ Τούλια εἰς ὅλα τὰ νουβωτὲ χρώματα.

Ἐπίσης σνιστώμεν τὴν Alseida crème anti-tiride. Εἶνε ἡ μόνη κρέμα ἢ παρασκευαζομένη ἐπισημονικῶς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους δερματολόγους τῶν Παρισίων. Ἐξαλείφει τελείως τὰς ρυτίδας, μιμπίκια καὶ πανάδες. Ἐπισκεφθῆτε τὸ νέον Κατάστημα τοῦ κ. Θεοδ. Π. Πετροπούλου.

Ἡ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν Υ. προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. **Βιομηχανικὴ καὶ Ἐμπορικὴ Ἀκαδημία** δηλοῖ, ὅτι τὰ μαθήματα τῶν σχολῶν αὐτῆς: **Γεωργικῆς, Βιομηχανικῆς, Ἐμπορικῆς, Μηχανουργικῆς, Ἀρχιτεκτονικῆς**, ἄρχονται τῇ 15 Σεπτεμβρίου, αἱ δὲ ἐγγραφὰὶ ἀπὸ τῆς 20ῆς Αὐγούστου. Πρόγραμμα ἀποστέλλεται δωρεάν τῷ αἰτούντι. Γίνονται δεκταὶ καὶ μαθήτρια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

καὶ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΒΑΡΑΓΚΗ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΠΙΛΟΠΟΙΓΙΑΣ

ΕΝ ὉΔῶ ὉΜΗΡΟΥ ΑΡ. 4

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἀνωτέρω Ἐπιλοποιστεῖον θέλει πείσῃ καὶ τὸν πλέον δύσπιστον περὶ τῆς καλλιτεχνικῆς τελειότητος εἰς ἣν ἔφθασεν ἡ ἐργασία τοῦ ἐν λόγῳ καταστήματος. Ἀσφαλῶς ὑπερβάλλει τὰ Εὐρωπαϊκὰ, ἐφ' ᾧ καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐκλεκτῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ἔχει ἐπισύρει. Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὸ Κατάστημα τῶν κ.κ. Ἀθηναίου καὶ Βαράγκη.

Ἡ Κληρωσις τοῦ Λαχείου τῆς Ἐθνικῆς

Ἐνώπιον τῆς ἀρμόδιας Ἐπιτροπῆς ἐγένετο ἡ 22α κληρωσις τοῦ Κτηματικῆς λαχειοφύρου δανείου τῶν 20,500,000 δρ.

Ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξήχθησαν οἱ ἀκόλουθοι δέκα εἰς (16) ἀριθμοὶ κερδίζοντες τὰ ἐξῆς ποσά:

17,166	Κερδίζων	Δρ.	50,000
64,161	»	»	3,000
177,388	»	»	3,000
111,757	»	»	3,000
11,002	»	»	3,000
168,190	»	»	3,000
13,868	»	»	1,000
51,099	»	»	1,000
57,913	»	»	1,000
151,798	»	»	1,000
29,097	»	»	1,000
167,977	»	»	1,000
31,372	»	»	1,000
135,247	»	»	1,000
53,817	»	»	1,000
71,880	»	»	1,000

Τὰ κερδθέντα ποσὰ πληρώνονται ἀπὸ τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. εἰς τραπέζιογραμμὰκια ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῶν οἰκείων τίτλων.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΥ 1909
Δ' ΚΛΗΡΩΣΙΣ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1909

4 δραχμαί εκατον γραμμάτων ισχύον διά τας 4 κληρώσεις. **ΔΡΑΧ. 900,000 ΚΕΡΔΗ** Μία δραχμή εκατον γραμμάτων ισχύον διά μίαν κληρώσιν.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ

1	Μέγα κέρδος	εξ	100,	Δραχμῶν
1	Κέρδος	»	25,	»
1	»	ἐκ	10,	»
3	Κέρδη	»	5,	»
5	»	»	1,000	»
414	»	»	100	»
578	»	»	50	»
1000 ἐν ὄλῳ Κέρδη αξίας				225,000

Γραμμάτια πωλοῦνται : Εἰς τὰ δημόσια τεμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς σταθμάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς δραχμὴν μίαν ἑκάστον γραμματίον, ἰσχύον διά μίαν ἐκ τῶν πεσσάρων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμημαρχὴς
Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

Μ. ΓΑΒΑΛΑΚΗΣ
ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Ἐν ὄδῳ Ἰωάννου Παππαρηγοπούλου
 (Πρώην Νομισματοκοπείου)
 Ἐνεκεν Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν

Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὸν ἐμπορορραπτικὸν οἶκον τοῦ κ. Γαβαλάκη διακρινόμενον διὰ τὴν ἐκλεκτικότητα τῶν υἰλικῶν του, διὰ τὴν στερεότητα καὶ κομψότητα τῆς ἐργασίας του καὶ διὰ τὴν εὐθηρίαν τῶν τιμῶν του.

Κομψότης, στερεότης, οἰκονομία. Διὰ τοὺς ξένους τῶν Ἀθηνῶν ἐπιβάλλεται ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἐμπορορραπτικοῦ Οἴκου Γαβαλάκη.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ

Γραμμὴ Θεσσαλίας	1908	1909
Εἰσπράξεις προηγ. μηνῶν δρ.	1.268.278.30	1.132.838.90
» μηνός Σεβρίου »	227.755.45	199.970.50
δρ.	<u>1.496.033.75</u>	<u>1.332.809.40</u>
Γραμμὴ Βόλου—Λεωνίων		
Εἰσπράξεις προηγ. μηνῶν δρ.	63.403.75	56.229.05
» μηνός Σεβρίου »	6.430.25	7.268.70
δρ.	<u>69.834.—</u>	<u>63.497.75</u>
Γραμμὴ Δελφῶν—Μηλεῶν		
Εἰσπράξεις προηγ. μηνῶν δρ.	26.111.70	23.888.75
» μηνός Σεβρίου »	3.045.70	3.938.15
δρ.	<u>29.157.40</u>	<u>27.826.90</u>

ΚΟΝΙΑΚ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΟΔΟΣ ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΟΑΣ ΑΡ. 51
ΓΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1845

Τὸ Ἑλληνικὸν Κονιάκ τῶν Ἀδελφῶν Μπαρμπαρέσου, τῶν ὁποίων ὁ μέγας βιομηχανικὸς οἶκος χρονολογεῖται ἐκ πατρικῆς διαδοχῆς, εἶνε ἀγνὸν προϊόν ἐκ σταφυλῆς. Ἐγγύς εἶνε ἡ παλαιότης καὶ τὰ ἐπίσημα βραβεῖα τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκθέσεων τῶν ἐτῶν 1875, 1880, τοῦ Σικάγου 1894, τοῦ Βορδῶ 1895 ὡς καὶ τῶν ἐν Παρισίοις Παγκοσμίων τοῦ 1889 καὶ 1900.

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Προμηθευταὶ τῆς Βασιλ. Αὐλῆς καὶ ἐπισημημένοι διὰ τοῦ Σιαυροῦ τοῦ Σωτήρος.

Διὰ πᾶσαν παραγγελίαν ἢ σχετικὴν πληροφορίαν ἀποταθῆτωσαν οἱ βουλόμενοι εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Κεντρ. Κατάστημα.

“Η ΑΝΑΤΟΛΗ,”
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΕΣΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — ΠΑΛΑΤΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
Μετοχ. Κεφάλαιον Δρ. 2,000,000, 1/2 καταβεβλημένον

Διοικητικὴν Συμβούλιον

Γεώργιος Ἀβέρωφ, Πρόεδρος. Ἰω. Καλαμάρης, Ἀντιπρόεδρος, Ἀγ. Σλήμαν, Ἀρ. Θεοδορίδης, Ἀθ. Τυπάλδος Μπασιάς, Π. Σάρογλος, Ν. Μωσοβόκης, Ν. Κοτιός.

Γεν. Διευθυντής : ΑΘ. Η. ΦΙΛΩΝ

Μεταξὺ τῶν Μετόχων τῆς Ἐταιρίας καταλέγονται : Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν, ἡ Τράπεζα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ Ἀσιατικὴ Τράπεζα, Κ. Ἡλιάσκου (Κωνσταντινουπόλεως).

Διενεργοῦνται ἀσφάλειαι ζωῆς παντὸς εἶδους, ἀσφάλειαι Μικταί, Ἀσιακαὶ ἀσφάλειαι κλπ.

Πρακτορεῖα εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις Ἑλλάδος, Τουρκίας καὶ Αἰγύπτου.

Πληροφορίαι καὶ ἐντυπα παντὶ τῷ κίτῳ.

COURS DE PIANO
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΛΕΙΔΟΥΜΒΑΛΟΥ
ΑΝΝΗΣ Ν. ΤΣΙΜΠΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΟΔΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 25

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

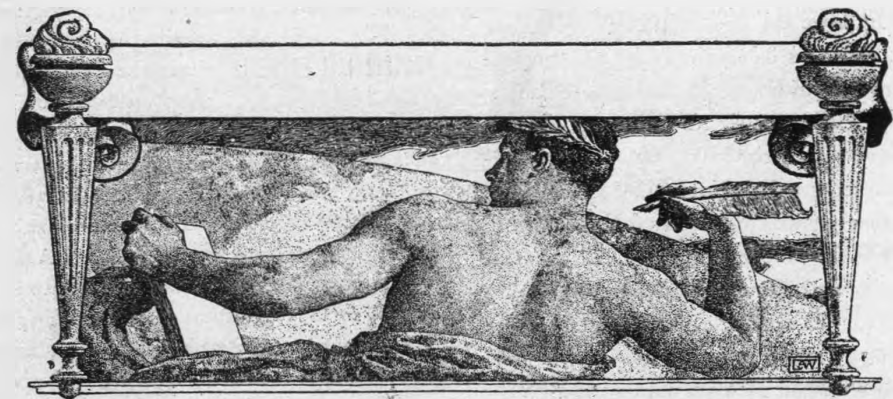
ΤΟΜΟΣ Β'.

§§

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1909

§§

ΤΕΥΧΟΣ 25

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ

Πρὸ πολλοῦ καιροῦ μία ἰδέα μὲ κατέχει. Ἀπὸ τὸ 1830 ἀφ' ἧς ἤρχισεν ἡ παιδεία νὰ γίνεται κοινὸν κτήμα ἐν Ἑλλάδι, — εἰς ἄρρενας καὶ θήλειες — ἡ Ἑλληνίς μεθ' ὅλην τὴν παρεχόμενὴν εἰς αὐτὴν ἐκπαίδευσιν δὲν ἀνεδείχθη εἰς πνεῦμα, εἰς δρᾶσιν, εἰς ἐργασίαν, ἀφοῦ μετροῦνται μόνον εἰς τὰ δάκτυλα ὅσαι κατώρθωσαν νὰ ἴψωθοῦν ὑπεράνω τῆς πεζότητος τοῦ οἰκογενειακοῦ περιβάλλοντος, καὶ τοῦ καθημερινοῦ βίου.

Ἐπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἔγραφα πρὸ ἡμερῶν εἰς μίαν ἐν Ρωσσίᾳ φίλην μου, μίαν Ἑλληνίδα μὲ μόρφωσιν καὶ ἱψηλὰ ἰδανικά, καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλληνίδα αὐτὴν, ἔλαβα χθὲς ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου ἐκείνην.

Καὶ μοῦ γράφει.

..... « Ἐπὶ τῆς Αἰκατερίνης τῆς Μεγάλης ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ Ρωσσίς ἀρχίζει νὰ γίνεται ἄνθρωπος ὁ Νόβικοβ, ἐκδότης τοῦ Περιοδικοῦ Καλλιτέχνης, εἶχε προκηρύξει τὸ ἔξῃς. « Δημοσιεύω ὅποιο-δὴποτε, καὶ ὅτι δὴποτε γυναικεῖον ἔργον ἢ θέλῃ εσταλῆ εἰς τὸ Περιοδικόν μου. » Καὶ ἀκριβῶς μὲ τὴν ἐνθάρρυνσιν ἐκείνην, ἀνεφάνησαν μετ' ὀλίγον αἱ πρῶται Ρωσσίδες Ποιήτριαι » Ἐπιστήμονες, Συγγραφεῖς. Καὶ ἡμεῖς αἱ Ἑλληνίδες, » ἔξακολουθεῖ ἡ ἐν Ρωσσίᾳ φίλη μου, ἔχομεν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης ἐνθάρρυνσεως, διὰ νὰ προβῶμεν » καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς ἐπιφάνειαν καὶ εἰς ἔργα. Τί » ὀραία σκέψις, τί ὀραία ἰδέα, ὅλαις αἱ γυναῖκες » ἠνωμένες, καὶ καθε μίᾳ, εἰς τὸν κλάδον τῆς, καὶ εἰς » τὴν κλίσιν τῆς ἀναπτύσσουσαι τὸ αἴσθημα, ζωογονοῦ- »σαι τὴν ἀλήθειαν, μεγαλόνουσαι τὸν πνευματικὸν ὀρί- » ζοντα — διατι νὰ τὸ κρύπτῃ κανεῖς — καὶ αὐτῶν τῶν

» ἀνδρῶν ; Τί ὀραία σκέψις. Ἄς ἀφίσωμεν τὴν ἐπαγ- » γελματικὴν μόρφωσιν μακρὰν ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς φι- » λολογικῆς ἐργασίας, τὰ ὄρια τῆς δημιουργίας τοῦ » ἀνθρωπίνου πνεύματος τὰ ὁποία καὶ μόνον δύνανται » ν' ἀνυψώσουν τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα εἰς τὴν » σφαίραν τοῦ ὀραίου ἰδανικοῦ. »

« Ἐχὼ τὴν ἰδέαν ὅμως ὅτι ἡ ἐργασία τῶν Ἑλλη- » νίδων μας πρέπει νὰ γίνεται κατὰ σύστημα καὶ μέ- »θοδον. Δηλαδή ἡ κάθε μίᾳ ν' ἀποβλέπῃ εἰς κάτι τι, » εἰς ἓνα ὀρισμένον σκοπὸν ἐργασίας. Κάθε μίᾳ ἔχει » τὴν ἰδικήν τῆς πείραν, τὴν ἰδικὴν τῆς διεύθυνσιν σκέ- » ψεων, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν γνώ- » σεων τῆς, εἴτε θεωρητικῶν, εἴτε πρακτικῶν, τοῦ » ἰδικοῦ τῆς κύκλου εἰς τὸν ὁποῖον ζῆ, ἀναπνεῖ, δρᾷ, » ἐργάζεται. Αὐτὴ τὴν πείραν, αὐτὰς τὰς σκέψεις, θὰ » ἦτο καλόν, ἡ Ἑλληνίς νὰ μᾶς τὰς εἰδείχῃ μὲ ὅλην » τῆς ψυχῆς τῆς τὴν ἀφέλειαν, καὶ τοῦ νοῦ τῆς τὴν » πνευματικὴν ἰσχύν. Ἄς ἀνοίξουν ἐπὶ τέλους τὸ στό- » μα τὸν αἰ ἐν κρυπτῇ τόσαι ἀθθενταὶ παιδαγωγικαὶ, » φιλολογικαὶ. Ἄς μὴ φοβοῦνται νὰ προσέλθουν ἀ- » φανεῖς, ἄγνωστοι, διότι αὐτῶν ἡ πείρα καὶ τὸ πνεῦ- » μα, ἴσως μᾶς δώσῃ, ἔξω ἀπὸ τὴν γραμματικὴν καὶ » τὸ συντακτικὸν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον, ἓνα ζωηρὸ » καὶ καθαρὸ πνεῦμα, μίᾳ ζωῇ καὶ κίνησιν μέσα εἰς τὴν » γύρω μας νέκρα. »

« Ἄς κάμουμε τὴν ἀρχὴν μιᾶς γυναικείας γενικῆς » ἐργασίας, ἀφοῦ ἡ γυναῖκα ὡς μητέρα, ὡς ἀδελφή, » ὡς ἐπιστήμων, ὡς ἐργάτις, ὡς ὑπάλληλος καὶ ὡς χω- » ρικὴ ἀκόμη, δὲν εἰμπορεῖ παρὰ νὰ ἔχῃ κάποιαν ἐ- » πίδρασιν μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς, μέσα εἰς τὸ σπίτι » τῆς, καὶ ἀκόμη καὶ λίγο μακρότερα ἀπ' αὐτὰ. Ἄς » μᾶς εἰποῦν ὅλαι τι ἔχον μέσα εἰς τὸ μυαλό των, εἰς

»τὴν καρδιά των, εἰς τὴν ψυχὴν των, εἰς τὴν σκέψιν των, ὅλας ὅσας ἐμποροῦν καὶ θέλουν καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι «μέσα εἰς ὅλα αὐτὰ, καὶ ἴσον δι' αὐτῶν, θὰ ἡμπορέσῃς νὰ μάθῃς τί ἐμεῖθα καὶ εἰς ποίαν βιαιότητα ἐδουλοῦμεθα μορφώσεως καὶ πολιτισμοῦ».

✱

Αὐτὰ μοῦ ἔγραψεν ἡ ἐν Ρωσσίᾳ φίλη μου, καὶ αὐτὰ τὰ ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐγὼ σήμερον πρὸς ἄλλας τὰς Ἑλληνίδας. Θέλω νὰ δώσω τὴν ζωὴν τῆς πραγματικότητος εἰς τὴν ὁρατὴν σκέψιν ἐκείνης. Θέλω ν' ἀνοίξω ἕνα βῆμα ἐλεύθερον εἰς τὰ γυναικεῖα ὄνειρα, θέλω νὰ ἐνθαρρύνω πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν δρᾶσιν πᾶσαν γυναικεῖαν φιλοδοξίαν. Φιλοδοξῶ νὰ γίνω διὰ τὴν Ἑλληνίδα γυναῖκα ὅτι ἔγεινε ὁ Νόβικοβ διὰ τὴν Ρωσσίδα. Καὶ ἀπὸ τὰς στίγας τῶν «Ἀθηναίων» αἱ ὁποῖαι φιλόφρονες ἐφιλοξένησαν τὸ ἄρθρον μου τοῦτο δηλῶ πρὸς ἄλλας τὰς Ἑλληνίδας αἱ ὁποῖαι αἰσθάνονται κάποιαν ὑψηλοτέραν πνοὴν μέσα των, δηλῶ, ὅτι θέτω εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν τὴν ἑλπίδα ὅτι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεωρήσεως ὅπως δημοσιεύονται εἰς αὐτὰς ὁποιοδήποτε γυναικεῖον ἔργον καὶ ἂν μοῦ ὑποσταλῇ, ἀρκεῖ νὰ φέρῃ ἔστω ἕνος φιλολογικῆς καὶ συγγραφικῆς ἀξίας, ἕνος εὐγενῶν βλέψεων, ἕνος ὁρατῶν ἰδεῶν καὶ ὁρατῶν ἰδανικῶν, εἰς ὁποιοδήποτε δὲ κλάδον Ἐπιστήμης καὶ Τέχνης καὶ ἐὰν ἀνήκῃ. Μὲ ἐλπίδας πολλὰς ἀπευθύνομαι πρὸς ἄλλας καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰς Ἑλληνίδας παιδαγωγούς καὶ διδασκαλίσσας. Πρὸς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι μορφωμένα καὶ ἀνεπτυγμένα κατέλειπον τὰς Πανεπιστημιακὰς βαθμίδας, φέρουσαι δὲ ὅλα εἰς τὴν ψυχὴν των ἕνα εὐγενὲς ἰδανικὸν ἔσορῳπίστησαν εἰς τὰ ἀτέρμονα ἄκρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ διαπαιδαγοῦν, μορφώνουν, ἀναπτύσσουν, μὲ ἀφοσίωσιν καὶ ζῆλον, ὅλας τὰς μικρὰς παιδικὰς καρδίας αἱ ὁποῖαι ἀνατίθενται εἰς τὰς φροντίδας αὐτῶν, καὶ αἱ ὁποῖαι θ' ἀποτελέσουν τοὺς πολίτας καὶ τὰς πολιτίδας τῆς αἰῶνος.

Αὐτὰ περισσότερον ἴσως ἀπὸ τὰς ἄλλας Ἑλληνίδας εἶνε εἰς θέσιν σήμερον νὰ ὁμιλήσῃσιν περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς Παιδείας. Νὰ μᾶς ὑποδείξουν τὰς ἐνορμήσεις τῆς γυναικεῖας ψυχῆς. Τὴν παιδικὴν βούλησιν. Τὴν ἀνθρώπινον θέλησιν. Τὴν ἐνδόμυχον συνειδησιν. Τὰ ἑλαττώματα ἢ τὰ προτερήματα τέλος τῶν παιδικῶν αὐτῶν ὄντων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας.

Ἡ γυνὴ διὰ τῆς γυναικὸς, ἄς ἀνυψωθῇ, ἄς ἐργασθῇ, ἄς δρᾶσῃ, ἄς βελτιωθῇ.

Εἶνε καιρὸς πλέον σήμερον ὅπότεν ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἀναγεννᾶται καὶ ἀπενίξεται εἰς μέλλον αἰθριώτερον καὶ αἰσιώτερον, νὰ δώσωμεν καὶ ὅλα ἡμεῖς τὰ αὐτὰ δείγματα, καὶ νὰ δείξωμεν τί ἔχομεν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας, τί ὄνειροπολοῦμεν ὡς μητέρες, τί προσδοκῶμεν ὡς ἀδελφαί, τί φιλοδοξοῦμεν ὡς Ἑλληνίδες, ὡς θυγατέρες καὶ σύζυγοι.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἐπιθεωρήσις» θὰ εἶνε ὑπερήφανος εἶναι συνεισφέρῃ εἰς ἕνα τόσον ὑψηλὸν εὐγενὲς, μέγα, καὶ ὁρατὸν ἔργον.

(Ἐκ τῶν «Ἀθηναίων»)

EYGENIA ZΩΓΡΑΦΟΥ

Ο ἘΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ματσούκας, ἀληθὴς θριαμβευτὴς τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας, καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν κόπων, διασχίζει τὴν ἀπέραντον Ἀμερικανικὴν Ὀμοσπονδίαν καὶ σκερπίζει μὲ τὴν ἀστεϊρευτὴν μύσαν του ὅσον τὸ μεγαλεῖον τῆς πατριωτικῆς καρδίας του. Καὶ τὰ ξηνητεμένα παιδιὰ τῆς πατρίδος μας παρασυρόμενα ἀπὸ τὴν γοητευτικὴν λαλίαν ταῦ ἐμπνευσμένου ψάλτου ἐκσπῶσιν εἰς ἐκρήξεις ἀφάστου πατριωτισμοῦ ὁ ὁποῖος πρόκαλεῖ τὴν ὀλομασμέν αὐτῶν τῶν συνείκων ἐν Ἀμερικῇ Λαῶν. Εἰς κάθε θριαμβευτικὴν διέλευσιν τοῦ ποιητοῦ ἀπὸ μικρὰς ἢ μεγάλας Ἑλληνικῆς τῆς Ἀμερικῆς παροικίας φρενίτις ἀληθῆς καταλαμβάνει τοὺς συμπατριώτας μας ἅπειρα δὲ συγκινητικὰ ἐπεισόδια ἐκτυλίσσονται εἰς τὰ κέντρα ὅπου ὁ ποιητὴς ἐμφανίζεται. Ἀπὸ τὴν Ἀτλαντίδα παραλαμβάνομεν τὰ ἐξῆς συγκινητικὰ ἐπεισόδια λαβόντα χώραν κατὰ τὴν διαμονὴν τοῦ Ματσούκα εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀμερικῆς ὅπου αἱ ἐκεῖ Ἑλληνες τὴν ὑπεδέχθησαν ἀνταξίως τῶν αἰσθημάτων του καὶ τῆς μεγάλῃς ψυχῆς του.

«Ἐνα παιδάκι πέντε χρονῶν μὲ ναυτικὴν ἐνδυμασίαν, ἀληθινὸ Ἑλληνοπούλο τοῦ ὁμογενεῦς κ. Φιλίππου Καρατζᾶ ἀνέρχεται ἑσένα κἀθισμα καὶ ρίπτει εἰς τὴν σάκκον τοῦ ἔθναποστολοῦ δύο δολλάρια, τὰ ὁποῖα συνοδεύει μὲ τὸ κάτωθι ποιηματάκι, ἀπαγγέλλον αὐτὸ μὲ ἀξιοθαύμαστον ψυχραιμίαν»:

Δὲν εἶμαι πλούσιον παιδί
ἔχω πτωχὸν πατέρα
Ἄλλ' ἔχω τὰ αἰσθήματα
ὡς Ἑλλην ἐδὼ πέρι.

Μόνον δύο δολλάρια
μὲ ὅλη μου τὴ φτώχεια
θὰ τὰ προσφέρω Σπυρῷ μου
σὴν Πυροβολορχία.

Εἶθε καὶ πᾶς ὁμογενὴς
ὅτι μορεῖ νὰ δώσῃ
καὶ τότε ἡ Πατρίδα μας
εὐθὺς θὰ μεγαλώσῃ.

«Ὁ ἔθναποστολὸς πνίγεται ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἐκ τῶν λυγμῶν. Τὸ ἀρκάζει εἰς τὴν ἀγκαλιά του καὶ μὲ φιλιὰ καὶ κλάσματα τὸ παρουσιάζει εἰς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ εὐχεται ἡ Νέα Γενεὰ νὰ γαλουχηθῇ καὶ νὰ ἀνδρωθῇ, μὲ τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα αὐτοῦ τοῦ μικροῦ.»

«Ἐνας πτωχὸς ἐργάτης Μακεδὼν ἀπὸ τὴν ἐνθουσιασμόν του ἔδωκε καὶ τὸ τελευταῖον του σέντς καὶ δὲν εἶχε cashfare νὰ ἐπιστρέψῃ σπῆτι του· πολλοὶ προσεφέρθησαν νὰ τοῦ δώσουν, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐδέχθη λέγων ὅτι θέλει νὰ ὑπάγῃ περὶ τοῦ σπῆτι του, γὰρ νὰ κλάσῃ περισσότερον στὸ δρόμο, θυμολύμενος τὴν Πατρίδα μας.»

A. CONAN DOYLE

ΤΟ ΒΕΡΝΙΚΩΜΕΝΟ ΚΟΥΤΙ

Παράξενο πρᾶγμα αὐτὸ ποῦ συνέβη, λέγει ὁ παιδαγωγός· ἕνα ἀπὸ τὰ παρόμοια καὶ περιεργὰ ἐκεῖνα περιστατικὰ τὰ ὁποῖα σοῦ συμβαίνουν μέσα εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς. Ἐξ αἰτίας δὲ αὐτοῦ τοῦ περιστατικοῦ ἔβασα καὶ τὴν καλλιτέραν θέσιν ποῦ εἶχα εὖρη μέχρι σήμερον. Θεωρῶ ἐν τούτοις ἐντὺν τῶν ἐναντίον μου διὰ τὴν θέσιν ἐκείνην εἰς τὸ Θόρον, διότι ἐκέρδισα... Ἀλλὰ θὰ μάθετε ἐφ' ὅσον προβαίνει ἡ ἱστορία μου, τὸ τί ἐκέρδισα.

Ἰννορίζετε τὸ μέρος αὐτὸ τῶν μεσογείων τῆς Ἀγγλίας τὸ διατεροχόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐβρον ποταμοῦ; Τὸ ἀγγλικότερον μέρος τῆς Ἀγγλίας. Μέσα στὴν καρδίᾳ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐγεννήθη καὶ ὁ Σαίκσπηρ, ἡ κορωνὴς αὐτῆ τῆς ὄλης δράσας. Χώρα κυρίως ἐπιδομένη εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, ἣς τὰ πρῶτα σημεῖα ἀρχίζον γενόμενα καταφανῆ πρὸς νότον, προσλαμβάνει ὅλην τῆς τὴν ἔντασιν εἰς τὰ Μαλβέρνια ὄρη. Πόλις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα οὐδεμία ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον χωρία. Ἐκαστὸν τῶν ὁποίων στολίζει καὶ ἡ στακτόχρους ἐκκλησία Νορμανδικῶν οὐθμοῦ. Μετὰ τὰς πλίνθους τῶν γοτῶν καὶ ἀνατολικῶν μερῶν ἄς ἀφίνετε ὀπισθὲν σας, ἐδῶ μόνον, ἡ πέτρα παίζει τὸν ρόλον τῆς. Πέτρινοι τοῖχοι, πέτρινοι οἰκῶν, οὐρασιμένα μὲ τεμάχια πλακῶν λειασμένα. Ὅλα βλοσυρὰ, στερεὰ καὶ ὀγκώδη, ὡς ἀρμόζει τὴν καρδίᾳ ἐνὸς μεγάλου ἔθνους.

Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῆς χώρας αὐτῆς, ὄχι μακρὰν τοῦ Ἐβροσιν, ἔζη ὁ Σερ Τζὼν Μπόλλαμορ ἐν τῷ προγονικῷ οἴκῳ τοῦ Θόρον καὶ εἰς ἐμὲ ἔλαχε νὰ προσκληθῶ ὅπως ἀναλάβω τὴν διδασκαλίαν τῶν δύο τοῦ υἱῶν. Ὁ Σερ Τζὼν ἦτο χῆρος, — ἡ σύζυγός του εἶχε ἀποθάνει πρὸ τριῶν ἐτῶν — καὶ ἔμεινε μὲ τὰ δύο αὐτὰ ἀγόρια, ἡλικίας ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν καὶ ἕνα χαριτωμένον κοριτάκι ἐπὶ τῶν — ἡ δεσποινὴς Οὐδέροτον. Ἡ σήμερονσὺζυγός μου, ἦτο διδασκάλισσα τοῦ κοριτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐγὼ, ὡς σῆς εἶπον, διδάσκαλος τῶν δύο παιδιῶν.

Τέτοιοι δεσμοὶ μποροῦσαν νὰ δώσουν χαμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς μελλούσης ἐνώσεώς μας;

Σήμερον ἐκεῖνη διοικεῖ ἔμένα καὶ ἐγὼ τὰ δύο μικρὰ μας ἀγγελόδια τῶν ὁποίων εἶμαι καὶ διδάσκαλος. Καὶ τότε... ἐνόησα τί ἐκέρδισα ἀπὸ τὴν θέσιν μου εἰς τὸ Θόρον!

Τὸ οἰκοδόμημα περὶ οὗ ἀνωτέρω, πολὺ, μὰ πολὺ παλαιὸν, ἀνήκεν εἰς τὴν πρὸ τῶν Νορμανδῶν ἐποχὴν ἢ περὶ τοῦ ἐποχῆν αὐτῆν, οἱ δὲ Μπόλλαμορ ἐχυροῦζοντο διὸ ἔζησαν εἰς τὸ μέρος αὐτὸ καὶ πρὸ τῆς κατοχῆς. Ρίγος διέδραμε τὸ οἶμα τὴν πρῶτην φορὰν ποῦ εἰσηλθὼν εἰς αὐτὸ τὸ οἰκοδόμημα μὲ τοὺς πελωροὺς καὶ φραϊόχρους τοίχους, μὲ τοὺς ὀγκώδεις καὶ κάπου κάπου κρημιτισμένους λίθους, μὲ τὴν ἰδιάζουσαν ἐκείνην ὁμίαν τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεσθαι ἀπὸ κανὲν ἀρρωστο ζῶον καὶ ἡ ὁποῖα προήρχετο ἀπὸ τὸ παλαιὸν ἀμμοκοκίαμα τοῦ παλαιοῦ κτιρίου. Λαμπρὰ ἐν τούτοις ἡ νέα πτέρυξ τοῦ οἰκοδομήματος καὶ ὁ κήπος συνετηρεῖτο καλῶς.

Ἐκτὸς τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο πληρὸς εἶμεθα τέσσαρες τὸ ὅλον ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἡ δεσποινὴς Γουίνδερον ἡ ὁποῖα ἦτο τότε εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν καὶ τόσον ὁραία ὅσον... ὁραία εἶνε καὶ σήμερον ἡ κυρία Φρανσέν Κόμμιορ, δηλαδὴ ἐγὼ Φρανκ Κόμμιορ, τριάνοντα ἐτῶν τότε, ἡ κυρία Στήβενς ἡ οἰκονόμος, ξηρὰ, καὶ σιωπηλὴ γυναῖκα καὶ ὁ κ. Ρίτσαρτς, ὑψηλὸς σὰν στρατιωτικὸς, ὁ ὁποῖος ἐιοργάζετο ὡς διαχειριστὴς τῶν κτημάτων Μπόλλαμορ. Καὶ οἱ τέσσαρες ἐτρούγαμε πάντοτε μαζί. Ὁ Σερ Τζὼν τὸνναντίον ἐγεννήθη μόνος του εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Καμμὴ φροῦ καὶ τὰ δειπνα μᾶς ἐσυντροφέυε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μᾶς ἐλύπει ἐν τούτοις, ὁσάκις τὸ ἐπράττε.

Φοβερὸς ἄλλως τε ἄνθρωπος. Φαντασθῆτε ἀνάστημα ἔξ ποδῶν καὶ ἔξ δακτύλων, ὀρθομαλῆς, μὲ ὑπερήφανον ἀριστοκρατικὴν ὄψιν, μὲ μισοπόλιον κόμην, μὲ δασείας ὄφρες, μικρὸν καὶ Μεριστοπέλειον ὑπογένειον πρόσωπον γεμᾶτο ἀπὸ ὀντίδες εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὰς παρειάς. μὰ τόσον βαθειαῖς, ποῦ ἔλεγες πῶς κάποιος τῆς ἐσχάλισε μὲ μαχαίρι. Εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς, ὄνειροπόλους, ἀπέλτιδος καὶ κουρασμένους· ὑπερήφανος ὄμμως, ἂν καὶ πάσχοντας ἀπὸ κάποιου βάρους μυστικῶ. Μάτια ποῦ ζητοῦσαν παρηγορίαν, μὰ ὑπερήφανα ποῦ μόλις τὸ ὁμολογοῦσαν. Ἡ πλῆξη του χαμπουριασμένη ἀπὸ τὴν μελέτην, κατὰ τὰ ἄλλα ὄμως κομψὸς ἄνθρωπος γιὰ τὴν ἡλικίαν του (ἦτο τότε πενήντα πέντε ἐτῶν) ποῦ καὶ γυναῖκα θὰ τὸν ἐξήλενε.

Καὶ ἐν τούτοις ἡ σιναναστροφὴ του ἦτο ἀνσίρετος. Δὲν λέγω, ἦτο πάντοτε εὐγενὴς καὶ λεπτὸς πρὸς τοὺς ἄλλους, παραδόξως ὄμως σιωπηλὸς καὶ ἐπιφυλακτικὸς. Ἐλάχιστα πράγματα ἔμαθον καὶ ἐνόησα περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καίτοι ἐπὶ τόσον χρόνον τὸν σιναναστροφῆν. Ὅταν ἔμεινε μέσα, ἢ στὴ βιβλιοθήκην του περνοῦσε τὸν καιρὸ του ἢ εἰς τὸ γραφεῖόν του, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς τὸν ἀνατολικὸν πύργον τοῦ παλαιοῦ κτιρίου.

Ἦτο τόσον ἀκριβὴς εἰς τὰς συνηθείας του ὥστε ἀσφαλῶς θὰ μποροῦσε κανεὶς κατὲ ὥρα νὰ εἶπῃ ποῦ

Σερ Τζὼν Μπόλλαμορ

είνε. Από φορές την ημέραν θα έλεσκέπτετο τὸ γραφεῖόν του, μία μετὰ τὸ πρόγευμα καὶ τὴν ἄλλην περὶ τὴν δεκάτην τῆς νυκτός. Θὰ μπορούσες νὰ κινουήσης τὸ ρολόγι σου ἀκούων τὸ τρίξιμον τῆς βαρέας θύρας του. Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας του τὸ διήρχετο εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἐκτὸς μᾶς ἢ δύο ὥρων καθ' ἃς ἐξήρχετο εἰς περίπατον περὶ τὴν ἐπιπλοῦ, διασκεδάσεις καὶ αἰτῆται μονότονοι ὅπως καὶ ὁ ὅλος ὁ ἄλλος βίος του. Ἄγαποῦσε τὰ παιδιά του καὶ ἐνδιαφέρετο μεγάλως διὰ τὴν πρόδόν των φοβισμένα ὅμως καὶ αὐτὰ κάπως ἀπὸ τὴν σιωπηλὴν καὶ σκυθρωπὴν μορφήν του τὸν ἀπέφευγον μὲ κάθε τρόπον, πράγμα τὸ ὁποῖον ἐκάνομεν ὅλοι μας.

Εἶχε περάσει ἀρκετὸς καιρὸς ποῦ δὲν εἶχα μάθει τὰ κατὰ τὸν κ. Μπόλλαμορ καὶ οἱ μόνοι οἱ ὁποῖοι μπορούσαν νὰ συζητοῦν ἀνέτως τὰ κατ' αὐτὸν ἦσαν ἡ κυρία Στήβενς ἡ οἰκονόμος, καὶ ὁ κ. Ρίτσαρτς ὁ ἐπιστάτης τῶν κτημάτων του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκαλίαν, αὐτὴ ἐγνώριζε τόσον ὀλίγη δὸν καὶ ἐγὼ, καὶ αὐτὴ ἦτο μία ἀπὸ τὰς αἰτίας ἢ ὁποῖο καὶ μᾶς ἐαγέτισε περισσότερο. Συνέβη τέλος περιστατικὸν τὸ ὁποῖον μὲ μετέφερε πλησιέστερον πρὸς τὸν κ. Ρίτσαρτς καὶ μὲ ἔκαμε νὰ μάθω περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ὑπερέβαινε.

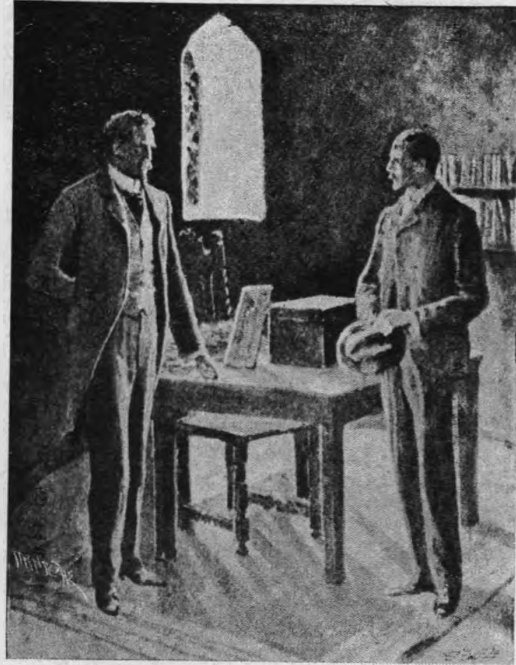
Ὁ μάστορ-Πέρον, ὁ μικρότερος τῶν μαθητῶν μου τὰ κατ' αὐτὸν μὲ μίαν καὶ εὐρέθην μέσῃ ὅτι ὁ ρεῦμα τοῦ μύλου, πράγμα τὸ ὁποῖον μὲ ἔκαμε νὰ κινδυνεύσω καὶ ἐγὼ τὴν ζωὴν μου γιὰ νὰ τὸν σώσω. Μουσκεμμένοι καὶ κατὰ κόπον, ὅπως ἦμοι ἐπὶ γαῖαν σὶ δωματίον μου ὅταν βλέπω τὸν σὲρ Τζὼν ὁ ὁποῖος ἦκουσε τὸν θόρυβον καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ μικροῦ του γραφείου καὶ μὲ ἤρωτησε τί συμβαίνει. Τοῦ διηγήθην τὰ συμβάντα καὶ τὸν ἐβεβαίωσα συγχρόνως ὅτι τὸ παιδί του δὲν διέτρεχε πλέον κανένα κίνδυνον. Μὲ ἤκουσε μὲ ἀσπληρωμένον, ἀκίνητον πρόσωπον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τὰ σφιγμένα χεῖλη του καὶ τὰ τετωμένα μάτια του διέκρινον τὴν συγκίνησιν ποῦ προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ.

— Μιὰ στιγμή, οἶς παρακαλῶ, ἐμπᾶτε μέσα. Γιὰ πητέ μου πῶς συνέβη αὐτό; μοῦ λέγει ὀπισθοδρομῶν εἰς τὸ γραφεῖον του διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας.

Καὶ εἶτα εὐρέθην μέσῃ εἰς αὐτὸ τὸ μυστηριώδες μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ὅπως ἔμαθα ἀργότερα πρὸ τριῶν ἐτῶν δὲν ἐπάτησε πόδι ἀνθρώπου ἐκτὸς τῆς γρηῃς ὑπηρετίας, ἢ ὁποῖα τὸ καθαρίζε. Ἦτο ἓνα στρογγυλὸ δωματίον, σύμφωνα μὲ τὸν πύργον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκεν, μὲ χαμηλὸ ταβάνι, μὲ ἓνα καὶ μόνον στενὸ παρτίθρο τὸ ὁποῖον ἐβούλωνε ἀπ' ἐξῆς ἓνας κισσοῦ καὶ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἐπιπλα. Ἐνα παλιὸ χαλί, μιὰ ἀπλὴ καρδέλα, μιὰ τράπεζα ἀπὸ ἐλάτην καὶ μιὰ ἐταξέρα μὲ βιβλία ἦσαν ὅλα τὰ ἐπιπλα του. Στὸ τραπέζι ἐπάνω ἔστεικε μιὰ φωτογραφία μᾶς γυναικὸς μὲ ὅλο τὸ ἀνάστημα, τῆς ὁποίας ὅμως δὲν ἐπρόσεξα

καὶ κατὰ τὰ χαρακτηριστικὰ, θυμοῦμαι μόνον ὅτι κάποιον εὐγένεια ποῦ εἶχε ἐπάνω της μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν. Αἶπλα σὶ φωτογραφία ἔστεικε ἓνα μεγάλο βερνικωμένον κοντὶ καὶ ἓνα ἢ δύο δέματα μὲ γράμματα ἢ χαρτιά δεμένα μὲ ελαστικὸς λωρίδες.

Δὲν ἐβίασται πολλὴ ὥρα ἡ ὁμιλία μας καὶ τοῦτο

«...Δὲν ἐβίασται πολλὴ ὥρα ἡ ὁμιλία μας»...

διὰ τὸ κ. Ι. Μπόλλαμορ ἐνόησεν ὅτι ἡμῶν μουσικὴ καὶ ἔπρεπε νὰ πάω νὰλλάξω.

Τὸ περιστατικὸν αὐτὸ μὲ ἔκαμε νὰ μάθω πολλὰ πράγματα ποῦ δὲν ἐγνώριζα εἰς μίαν συνομιλίαν ποῦ ἔκαμα μὲ τὸν ἐπιστάτην Ρίτσαρτς, ὁ ὁποῖος ποτὲ του δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰ χωθῇ μέσῃ σ' αὐτὸ τὸ δωματίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔμπασεν ἐμένα ἐν ἄλλοις περιστατικῶν.

Αὐτὸς λοιπὸν τὸ ἴδιον ἀπόγευμα νάτος καὶ μοῦ ὁρχεταὶ γεμῆτος περιέργεια.

Ἐπειροπατούσαμε καὶ οἱ δύο μέσῃ στὸν κήπο, ἐν ᾧ παρακάτω ἀπὸ μᾶς, σὶ γλῶσση, παίζουσαν τέρας οἱ δύο μου μαιηταί.

— Σὺ, μύλις ἐννοεῖς, μοῦ λέγει, τὴν ἐξαίρεσιν ποῦ ἔγινε γιὰ σένα. Τὸ δωματίον αὐτὸ ἔμεινε μυστηριῶν γιὰ μᾶς καὶ αἱ τακτικαὶ καὶ διαρκεῖς ἐπισκέψεις τοῦ σὲρ Τζὼν μᾶς ἔκαναν ὅλους ἐδῶ μῖσα νὰ αἰσθανώμεθα γι' αὐτὸ κάποιον αἰσθημα προλήψεως. Ἐάν σου διηγηθῶ ὅσας ἱστορίας ψιθυρίζονται σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἱστορίας γιὰ μυστηριώδεις ἐπισκέπτας καὶ γιὰ τῆς περιέργειας φωναῖς ποῦ ἀκούονται ἀπὸ τοὺς ὑπηρεταῖς ἐκεῖ μέσα, σὲ βεβαιῶ ὅτι καὶ σὺ θὰ ἐπίστευες, ὅτι ὁ σὲρ Τζὼν ξανόρχισε τῆς παλαιῆς του τρέλλης.

— Τί ἐννοεῖς μὲ τῆς παλαιῆς του τρέλλης; ἠρώτησα.

Μὲ ἐκύτταξε μὲ περιέργεια.

— Φαίνεται πῶς δὲν γνωρίζεις τὸ παρελθὸν τοῦ σὲρ Τζὼν Μπόλλαμορ, μοῦ λέγει.

— Ἐντελῶς.

— Παράδοξον! Κι' ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄνθρωπος σὶ τὴν Ἀγγλία ποῦ νὰ μὴ γνωρίζῃ καὶ ἀπὸ τὸ παρελθὸν του. Καὶ βεβαιῶσού πῶς δὲν θὰ σου ἔκαμα καθόλου λόγον, ἐάν δὲν ἦσαν καὶ σὺ τοῦ σπιτιοῦ. Πιθανὸν ἄλλως τε καμμῶ στιγμή νὰ τὰ ἴδῃς καὶ σὺ ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια σου καὶ νὰ τακούσης μὲ ταυτιά σου. Τί τὸ ὄφελος λοιπὸν νὰ μὴ σου τὰ πῶ προτιήτερα; Ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς ἐγνώριζες ὅτι ὑπερέτεις σὶ σπῆτι τοῦ «τσαχπίνη Μπόλλαμορ» ὅπως τὸν ἔλεγον.

— Μὰ γιατί τσαχπίνη; ἐπανέλαβον.

— Ἄ! εἶσαι νέος σὺ καὶ δὲν μπορεῖς νὰ ξεύρης. Αἱ λέξεις σβύνουν γρήγορα καὶ λησιμονοῦνται. Εἶνε ὅμως 20 χρόνια τώρα ποῦ τὸ ὄνομα «τσαχπίνη Μπόλλαμορ» ἀντηχοῦσε σ' ὅλο τὸ Λονδίνον. Ὁ σὲρ Τζὼν τότε ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῆς χειρότερης παρῆας. Γυναικᾶς, χαρτοπαίκτης, μέθυσος σάν ἐκείνους τοὺς τύπους ποῦ διαβάζουμε σὶ μνηστορήματα τοῦ παλαιοῦ καιροῦ καὶ μὲ χαρακτηριστὰ ἀπὸ τοὺς πειδὸ ἀθλίους.

Τὸν ἐκύτταξα μὲ θαυμασμόν.

— Τί λές, καλέ; Αὐτὸς ὁ ἡσυχος, αὐτὸς ὁ φιλόσοφος καὶ σκυθρωπὸς ἄνθρωπος;

— Κυριολεκτικῶς παραλυμένος καὶ διεφθαρμένος ποῦ δὲν ὑπῆρχε ἄλλος σ' ὅλη τὴν Ἀγγλία. Ἄλλὰ οἶς παρακαλῶ, Κόλμορ, μεταξὺ μας γιὰ ὄνομα Θεοῦ! Καταλαμβάνεις τώρα γιατί, μύλην τὴν σοβαρότητά του, ὑποψιάζομαι ὅταν ἀκούω φωναῖς γυναικείας μέσῃ σὶ γραφεῖο του;

— Μὰ τί νομίζεις ὅτι τὸν ἔκανε νὰλλάξῃ ἀπὸ τὸν παλιὸ του βίος.

— Ἄλλαξε, φίλε μου, ἀπὸ τὴν στιγμήν ποῦ ἡ γυναῖκά του ἡ Κλάρα, μιὰ κομψὴ γυναικοῦλα ἀπεφάσισε νὰ τὸν παντρευθῇ. Ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Ἦλλαξε τόσον ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ παρῆα του τὸν ἀπεκήρυσεν. Ἄλλο τὸ νὰ πίνης, βλέπεις, καὶ ἄλλο νὰ εἶσαι μέθυσος. Ὁλος αὐτὸς ὁ κόσμος πίνει, μὰ συχαίνεται τὸν μέθυσος; κι' αὐτὸς ἦτο πλέον σκλάβος τοῦ πιστοῦ γιὰ νὰ τὸν σώσῃ κανεῖς καμμῶ ἐλπίδα! Καὶ ἐμπῆκεν ἄξαφνα σὶ τὴ μέση αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ἢ ὁποῖα διέκοινε μέσῃ σ' αὐτὸ τὸ ἐρείπιον τῆς ζωῆς, ἓνα εὐγενὴ χαρακτηριστῶν, ἔκαμε τὴν ἀπόφασίν της καὶ τὸν παντρεύτηκε ἐν ᾧ μπορούσε νὰ πάρῃ μεταξὺ τῶν ἄλλων ποῦ τὴν ζητοῦσαν, τὸν καλλίτερον, καὶ ἐθυσίασεν ὅλη τὴ ζωὴ εἰς τὸ νὰ σώσῃ αὐτὸν τὸν δυστυχισμένον καὶ τὸ κατώρθωσε. Θὰ παρηγορηθεῖς βέβαια ὅτι δὲν μπαίνει ποτὲ ἐδῶ μῖσα σπῆτι, καὶ σημειώσατε, ὅτι τοῦτο γίνεται ἀπ' ὅταν αὐτὴ ἐπάτησε τὸ πόδι της σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι. Τὸ αἶμα σὶ τὴν ἰγρήν καὶ τὰ σπῆτι σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο σήμερον κάνουν τὴν ἴδια ἐντύπωσιν.

— Ὅστε ἡ ἐπιτροπὴ της τὸν κρατεῖ ἀκόμη;

[Συνέχεια]

ΧΑΙΡΕ, ὁ μῆτερ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν ἡρώων ὁ μῆτερ ἀήττητος καὶ δοξασμένη, νῆρος μεγάλη καὶ φοβερά. Σήμερον, ὡς καὶ τὰ κάλαι, τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου σύμπαντος καὶ τῆς μητρὸς σου ἀτενίζουσιν ἐπὶ σὲ ὡς εἰς Νάτν, ἐν ᾧ παραφυλάττεται μέγας τοῦ ἀνθρωπίνου βίου

ΧΑΙΡΕ ΚΡΗΤΗ

(SUGI MASTROVITI)

θησαυρὸς ἐνδοξοῦ αἵματος ἡρωικῆς νεότητος. Ὅνομα ἔχεις ἐν καὶ Νάτν ἓνα διακελεύεις. Τὸ ὄνομα φοβερᾶς καταιγίδος, φέβητρον μυσχωτέρων τυραννῶν, ἀδυσωπῆτων κεραιῶν τῆς Δικαιοσύνης, τῶν νόμων τοῦ μεγαλείου, τῆς δόξης, τῆς ἐλευθερίας. Οἱ κεπολιτισμένοι λαοὶ καὶ αἱ γένημαί γενεαὶ ὑποκλίνονται ἐνώπιόν σου μετὰ σεβασμοῦ ὡς ἐνώπιον γονίμου ἐδάφους ὅπερ παράγει τοὺς ἡρώας καὶ τοὺς δικαίους. Ἡ κραυγὴ τῆς ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἀπολυτρώσεώς σου καὶ τῆς ἀναγεννήσεώς σου εὔρεν ἐν αὐτοῖς ἀντήχησιν καὶ καλμῶν ἢ δὲ κραυγὴ ἐκείνη ὑπὸ τούτων ἐπαναλαμβάνομένη, δὲν ἀπέτελεσε τὴν ἐκφρασιν ὅλων ἐκείνων εἰτινες ἔχουσιν μίαν καρδίαν, μίαν ψυχὴν, μίαν συνείδησιν τιμίαν καὶ ἐλευθέραν. Ἐναντὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν ἄλλων καὶ τῆς ἀνάνδρου ὑπεροψίας ἐνὲς λαοῦ ἀνηθίου καὶ αἰμοδοροῦ, ἐναντὶ τῶν θακρῶν καὶ τῶν θουσιῶν, ἀνυψοῖ τὴν ἀρχαίαν ἐνδοξὴν ἐλληνικὴν σημαίαν καὶ μίαν κραυγὴν ἀτελεύτητος ἰσχυρᾶ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ μεγάλου σου στήθους. «Ἑλλάς καὶ Ἑλευθερία». Εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ψυχῆς ἐκείνης, ἢ τις ἀπεχθάνεται πάντα ζυγῶν καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ κατακατηθῇ, εἶναι ἡ κραυγὴ λαοῦ κεπολιτισμένου καὶ ἰσχυροῦ, ὅστις μέγας ὢν θέλει νὰ ἀποθῆναι ἐλεύθερος, εἶναι ἡ κραυγὴ τῶν γερόντων, οἵτινες ἀναμῆνους ἐλπίζοντες, τῶν μητέρων εἰτινες συμπληροῦσιν ἔνωσιν καὶ ἀγάπην, τῶν νέων εἰτινες ἐπιζητοῦσι τὴν συνέχειαν τοῦ ἐνδοξοῦ ἔργου τῶν πατέρων αὐτῶν τεθαμμένων εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἢ ὑπὸ τῶν πρόποδας τῶν φοβερῶν ὄρεων.

Χαίρετε, ὡ εὐγενεῖς καὶ ἀρεϊμάνιοι Κρήτες. Εἰς ὑμᾶς ἀποδίδεται ἐν συναλίᾳ ὁ βραβεῖος διὰ τὴν δικαίαν ἐξέγερσιν μῖα ἀπολυτρώσεως ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ὑψηλῶν ἀγῶνων ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως, ἐναντίον ἀπολυτρώσεως ἢ δὲ ψυχροραγοῦσης καὶ βαινώσεως πρὸς τὴν ματαιὰν ἀποσύνθεσιν. Ἐρᾶ εἶναι ἡ κραυγὴ ἀγανακτικῆς καὶ μίους ἐναντὶ τῶν λαοῦ ὁ ὅποιος δὲν ὑπῆρξέ ποτε ἡρώος εὐτε κρητικῆς καὶ ὅστις εὐδέποτε ἔσχε τέχνην οὐδὲ ποιησιν.

Χαίρετε, ὡ ἄνδρες τῆς καρδίας καὶ τοῦ ξίφους ἡμεῖς δὲ εἰτινες ἔχετε ἐν τῷ αἵματι σας τὴν φλέγα τῶν ἱερῶν τῆς Ἑλλάδος Ἑλευθερωτῶν, ἐν δὲ τῷ ἐγκεφάλῳ σας τὰ φωτεινὰ νάματα τῶν ἀρχαίων κρητικῶν, ὑμνήσατε τὸν ὕμνον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ πίστεως εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς, καὶ ἐλευθερίας εἰς τὴν ἱεράν σας χώραν ἢ τις καταυγάζεται σήμερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου διὰ λάμψεως ζωηρᾶς καὶ φαινοτάτης. Συγκεντρωθεῖτε ὑπὸ τὰς πτυχῆς τῆς σημαίας ὑμῶν, ἔτιμιαι καὶ ἡρωικὴ πάντοτε, ἐστὲ φάροι φαινοὶ καὶ κύριος στήλη, φωτίσατε διὰ τοῦ Νεῦ καὶ θερμάνετε διὰ τῆς καρδίας, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐστὲ ἐπαναστάται, οὐδέποτε ὅμως ὑπέδουλα.

Κέρκυρα

Ὀυρανία Ζαβ. — Σ....

Τς...

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ *

Και έγκατέλειπεν αυτόν μετά φαινομενικής τρυφερότητος κατά συμβουλήν Ιατρού τινος, ίνα μή έπιδεινωθή ή ασθένειά του, και έγραψεν εις αυτόν μετά περιπαθούς αγάπης. Και όταν εξησφαλίσθη τέλος υπό την σκέπην των γονέων της ή πρώτη αυτής μέριμνα υπήρξε να βεβαιωθή περί της πραγματικής καταστάσεως του συζύγου της. "Αν ο σύζυγός της ήτο φρενεβλαής, ως τὸ υπέλετε, δὲν ήδύνατο να μηνσιακώσῃ κατ' αὐτοῦ διὰ τὴν συμπεριφορὰν του οὔτε να ἀποσπαθῇ ἐξ αὐτοῦ. Τὸ καθήκον της ήτο να μὴ ἀμελήσῃ οὐδενὸς διὰ τὸν περιποιηθῆ καὶ τὸν θεραπεύσῃ. Ἐλαβε λοιτὸν πληροφορίας ἀπὸ τοὺς περικυλοῦντας αὐτὸν, καὶ ἐνήργησεν ὥστε να ἐπισκερθῆ τὸν λόρδον Βύρων· αἱ ἰατρὲς συνοδευόμενες ὑπὸ δικαστικοῦ προσώπου ὅπως ἐξακριβωθῆ ἂν οἱ περὶ τοῦ συζύγου της φόβοι ἐν Λονδίῳ ήταν πραγματικοί. Ἡ μαρτυρία τῶν δύο τούτων προσώπων καὶ ἐτέρωθεν αἱ πληροφορίες ἄς ἀπεκόμισεν ἀπὸ τοὺς περὶ αὐτὸν δὲν ἐπέτρεπον πλέον εις αὐτὴν να πιστεύῃ περὶ τῆς παραρροσύνης του. Διεβεβαίωσαν αὐθεντικῶς αὐτὴν ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ήτο παράρρων. Πάραυτα ή συμπεριφορὰ της μετεβλήθη. Ὁ οἶκος τὸν ὁποῖον εἶχεν αἰσθανθῆ διὰ τὸν ἀσθε· ἤ μετετράπη εις ζωηρὰν ἀγανάκτησιν. Ὅταν ἀνελογισθῆ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶδεν, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἤκουσε καὶ ὑπέφερε, δὲν ήθελάνθη πλέον παρὰ πόνον ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας. Διεκήρυσεν ἔντοτε εις τοὺς γονεῖς της ὅτι δὲν θὰ ἐπέτρεφε πλέον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πλησίον τοῦ Λόρδου Βύρωνος. Καὶ εἶνε τοῦτο ὅπερ ἐξηγεῖ κατ' αὐτὴν, διατὶ ὁ Λόρδος Βύρων προτληθεὶς κατ' ἀρχὰς παρὰ τῆς πενθερᾶς του ὅπως συναντήσῃ τὴν γυναῖκά του ἐν τῇ ἐξοχῇ τοῦ ὁποῦ κατοῖν παρὰ τοῦ πενθεροῦ του ὅτι ή εἰδοποιήθη κατόπιν παρὰ τοῦ πενθεροῦ του ὅτι ή σύζυγός του ἐχωρίζετο αὐτοῦ. Ἡ πρώτη ἐπιτολή ἀπηυθύνετο εις ἀσθενη τὸν ὁποῖον ἐπεπε να περιποιηθῆ, ή δευτέρα ἀπηυθύνετο εις ἔνοχον, ὅστις δὲν ήτο πλέον ἄξιος περιποιήσεως.

Καὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀληθείας τῆς ἐξηγήσεως ταύτης ἐπεκαλέσθη καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν μαρτυρίαν προσώπου ὅπερ εἶχε λάβει γνῶσιν τῶν δυστυχιῶν της. Ὁ δόκτωρ Λούτιγκτον προσκληθεὶς παρ' αὐτῆς να ἀναφέρῃ δημοσίᾳ τὰ διατρέξαντα διεβεβαίωσεν ὅτι εἶχε κατ' ἀρχὰς συμβουλεύσει συνδιαλλαγὴν καὶ ἀνανέωσιν τῶν συζυγικῶν σχέσεων ἀλλὰ πληροφορηθεὶς κατόπιν παρὰ τῆς λαίδης Βύρωνος ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἐκατηγόρει τὸν σύζυγόν της, καὶ τὸ ὁποῖον καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ γονεῖς της ἠγνόουν, ἐκρινεν ἀδύνατον τὴν συνδιαλλαγὴν ἔαν μάλιστα, προσέθετεν ὁ δόκτωρ οὗτος, ἀπεφάσιζον να ἐπαναλάβωσι τὸν συζυγικὸν βίον, δὲν θὰ ήδύναμην ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει να τοῖς χρησιμεύσω πρὸς τοῦτο. Ἰδοῦ μία βαρυτάτη κα-

(*) Συνέχεια ἐκ σελ. 717

τηγορία. Τίνες ήταν αἱ πράξεις τοῦ Λόρδου Βύρωνος ἂς ή γυναικεία κουφότης θὰ ήδύνατο να συγχωρήσῃ ἀλλ' αἰτινες εἶναι ἀσυγχώρητοι ὑποβιολόμενοι εις τὴν κρίσιν νουνεχοῦς ἀνδρός; Ἡ ἀοριστία μάλιστα τῆς κατηγορίας ἐπαυξάνει τὴν σοβαρότητα αὐτῆς γεννῶσα εις τὸ πνεῦμα τὰς ὀλιγώτερον κολακευτικὰς διὰ τὸν κατηγορούμενον ὑπονοίας. "Ἀλλὰ δὲν εἶνε τιτὸν κατάχρησις τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως να ἐπιρρίπτωνται τοιαῦται ὑποψαῖα ἐπὶ τοῦ τάφου ἐνὸς νεκροῦ ἀφοῦ ἀρηρέθησαν τὰ μέσα δι' ὧν ήδύνατο να δικαιωθῆ; Ἡτο δίκαιον να ἀρνηθῶσιν εις αὐτὸν ἐπὶ τόσον χρόνον τὰς ἐξηγήσεις ἂς ἐζήτει καὶ να ἀναβάλωσι να ἐξηγηθῶσι μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν δὲν θὰ ήδύνατο πλέον να ἀπαντήσῃ. Τηροῦσα σιωπὴν ἐπ' ὅσον ὁ σύζυγός αὐτῆς ἐξῆ, ἐπιμένονσα ὅπως μὴ δημοσιευθῆ ή ἀπολογία τοῦ Βύρωνος, δὲν ἐστέρει ἑαυτὴν ή λαίδη Βύρωνος τοῦ δικαιώματος τῆς κατηγορίας; Ἡ μέριμνα ἐν ὁποῖαν ἐλαβε διὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν γονέων της ήδύνατο να τὴν κάμῃ ὥστε να λησμονήσῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὸ σέβας ὅπερ ὤφειλεν ἐπίσῃ; εις τὴν μνήμην τοῦ συζύγου της;

"Ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον ἐπέεζον πανταγοθεν να ἐξηγηθῆ ή λαίδη Βύρωνος, ἐξηγήθη ὅταν δὲν ἐξητεῖτο πλέον παρ' αὐτῆς ή μόνον ή σιωπή. Ἡ πρώτη αὐτῆς ἐξομολόγησις πρὸς τὸ ἀγγλικὸν κοινόν, ἣν ὁ Μοῦρ περιέλαβεν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει τῆς βιογραφίας τοῦ Λόρδου Βύρωνος, παρεστειλάσε τὰς ἀπείρους σοβαρωτέρας ἐξομολογήσεις αἰτινες θὰ ἐγίνοντο ἡμέραν τινὰ παρὰ τῆς Στόβν διὰ να ἐπαναληθῶσιν εὐρωτιῶσαι σήμερον μετὰ πάροδον τῶν δεκαετηρίδων ὑπὸ τοῦ Ράφλ Μιλμπανκ. Κατὰ τὸν Μεδούιν ή λαίδη Βύρωνος παρακινουμένη ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου κλειδοῦχοῦ Κλερμόν ἐξεβίασε τὸ γραφεῖον τοῦ συζύγου της καὶ ἐλαβε τὰς ἀπευθυνομένας εις τὸν Λόρδον Βύωνα προγενετέρας τοῦ γάμου του ἐπιστολάς τὰς ὁποῖας εἶχε τὴν ἀγενή θρασυτητα να στειλῆ αὐτῇ ή ἴδια εις τὸν σύζυγον τῆς γυναικὸς ἣτις τὰς εἶχε γράψῃ. "Ἄν ὁ βίος ἐφαίνετο ἀφόρητος εις τὴν λαίδην Βύρωνος ὑπὸ τὴν συζυγικὴν στέγην, τὸ δικαίωμά της να ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν ήτον ἀναμφισβήτητον, ὁ Λόρδος Βύρων δὲν ήδύνατο οὔτε να τὴν κρατήσῃ ἄκουσαν, οὔτε να τὴν ὑποχρέωσῃ ὅπως ὑπομείνῃ τὴν παρουσίαν του. Ἐξεπλήρωσε τοῦλάχιστον τὰ καθήκοντα ἄπερ εἶχεν ἀφοῦ ἐξησφάλισε τὴν ἡσυχίαν τῆς ζωῆς της καὶ ἔθετεν εις ἀσυλον ἀφραλῆς τὴν τιμὴν της ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ πατρὸς της; Δὲν ὤφειλε τίποτε εις τὸν μέγαν ποιητὴν, ὅστις τὴν εἶχεν ἀνασύρῃ ἐκ τῆς ἀφανείας διὰ να προσφέρῃ εις αὐτὴν τὴν ἐνδοξον φήμην τοῦ ὀνόματός του; Ἡ λαίδη Βύρωνος ἐγνώριζεν ὅτι ή ἀναχώρησις αὐτῆς ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας θὰ ἐγίνετο ἐντὸς ὀλίγου τὸ ἀντικείμενον γενικῆς συζητήσεως. Δὲν ήτον ὑποχρεωμένη ὅπως λάβῃ προφυλάξεις τινὰς ἵνα μὴ ή κακολογία εὖρη παρεσκευασμένον τὸ ἔδαφος καὶ μεγαλοποιησῇ τὸ γεγονός. Ἐπραξε καλῶς σκεφθεῖσα ἑαυτὴν, τὴν

ἡσυχίαν της, καὶ τὴν ἡσυχίαν τῆς οἰκογενείας της, ἀλλ' ή τιμὴ τοῦ συζύγου της, ή τιμὴ τοῦ πατρὸς τοῦ τέκνου της, δὲν ήζιζε καθόλου τὸν κόπον να λάβῃ καμμίαν μέριμναν; "Ἄν τὴν ἐπαύριον τοῦ χωρισμοῦ των, τὸ ὄνομα ὅπερ ἔφερον παρῆθετο εις τὰς ὕβρεις καὶ τὰς συκοφαντίας ὄλων δὲν ήτο καὶ αὐτὴ ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκραγεῖσταν θύελλαν τῆς κοινῆς γνώμης; "Ἄλλ' ἀφοῦ ἔθεσεν ἐν ἀσφαλείᾳ τὴν ὑπόληψιν της, ή ὑπόληψις τοῦ Λόρδου Βύρωνος ἐθεωρήθη τελείως ἀδιάφορος. Καὶ ὅταν εἶδον κυρία ἀπολαύουσαν τοιαύτης ἐκτιμήσεως, ὅσον ή λαίδη Βύρωνος, ὅταν εἶδον μητέρα νεαρὰν, ἣτις θεωρεῖτο τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἀρετῆς να ἐγκαταλείπῃ τὸν συζυγικὸν οἶκον, ὅταν πρὸ πάντων εἶδον αὐτὴν να τηρῆ συστηματικὴν σιωπὴν διὰ τὰ αἰτία τῆς ἀναχωρήσεως της συνεπέραναν εὐλόγως ὅτι τὰ σφάλματα τοῦ συζύγου της ήταν ὑπὲρ τὸ δέον σοβαρὰ διὰ να μὴ ἀποκαλύπτωνται. Δὲν ήρξέθησαν ποσῶς εις τὸ να ἐκφράσωσι τὴν λύπην των, ἀλλ' ἐκατηγόρησαν τὸν ἔνοχον ὅστις τὴν κατεδίδικεν εις τοιαύτην σιωπὴν ὅτι εἶχε διαπράξῃ ἐγκλήματα ἅτινα ή γενναίωσύνῃ της τὴν ἡμποδίζε να κατονομάσῃ. "Ὅσον ή λαίδη Βύρωνος ὑπῆρξεν ἐπιφυλακτικὴ, τόσον ή ἐπιφυλακτικότης αὐτῆ ὑπῆρξε καταθλιπτικῶς προσβλητικὴ διὰ τὸν Λόρδον Βύωνα. Ἀρνούμενη να ἐξηγηθῆ ἐπὶ τῶν αἰτιῶν ἅτινα τὴν ἀπεμάκρυναν ἐξ αὐτοῦ ἐπέτρεψεν ἐναντίον τοῦ ἀνδρός, ὃν ἐχωρίζετο, τὰς μάλλον βδελυρὰς κατηγορίας. Δὲν ἐβράδυνα αὐτὰ να διατυπωθῶσι, καὶ ἀπλοῦν καὶ τόσον σύνητες γεγονὸς, μία οἰκογενειακὴ διένεξις, προσέλαβε διαστάσεις μυστηρίου φρικώδους εις τὴν φαντασίαν τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐγράψαν λιβελλοὶ, ἐδημοσιεύθησαν κατ' αὐτοῦ σάτυροι καὶ ὁ ποιητὴς ὅστις τὴν προτεραίαν ἀκόμη ήτο τὸ ἔδωλον τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς δημοτικότητος παρεδίδετο εις τὴν κοινὴν περιφρόνησιν. Καὶ εἶδεν ἑαυτὸν ἐκδιωκόμενον ἐκ τῆς Ἀγγλίας χωρὶς καμμία να διατυπωθῆ κατ' αὐτοῦ κατηγορία, χωρὶς οὐδ' αὐτοὶ οἱ κατηγορεῖ του να εἶνε σύμφωνοι διὰ τὸ εἶδος τῶν προσποιημένων εις αὐτὸν ἐγκλημάτων. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀνεμίμησε μετὰ σαρκασμοῦ ὅτι ὁ Ἀγγλικὸς τύπος πρὶν συλλεξῆ μίαν καὶ μόνην σοβαρὰν πληροφορίαν ἐπὶ τῆς φύσεως τῶν οἰκογενειακῶν του διενέξεων εις τὸν πρῶτον ἐκραγέοντα ὄρυβον περὶ τοῦ χωρισμοῦ των ἐφόρτωσεν ἐπὶ τῆς ράχους αὐτοῦ ὅλα τὰ ἐγκλήματα καὶ παρέβαλεν ἐκ περιτροπῆς αὐτὸν πρὸς τὸν Νέρωνα, πρὸς τὸν Ἐπίκουρον, πρὸς τὸν Καλιγούλαν καὶ Ἡλιογάβαλον. Ἡ λαίδη Βύρωνος ἣτις ἐξαπέλυσε ἐναντίον αὐτοῦ ὄλην αὐτὴν τὴν θύελλαν ήδύνατο να τὴν προλάβῃ διὰ μίαν μόνον λέξεως. Δὲν εἶχεν ἀνάγκην πρὸς τοῦτο ἵτε να ἐπαναπέσῃ εις τὰς χεῖρας τοῦ συζύγου της οὔτε να προσχωρήσῃ εις συνδιαλλαγὴν, ἣν ή ἀξιοπρέπεια της ἀπέκρουεν. Ἡρκει μόνον να δηλώσῃ ὅτι δὲν ἀνεγνώριζεν εις κανένα τὸ δικαίωμα να γίνεταὶ δικαστῆς τῆς διαγωγῆς τοῦ συζύγου της,

ὅτι εις αὐτὴν μόνην ἀπέκειτο τὸ δικαίωμα να κρίνῃ περὶ τῶν οἰκιακῶν διαφορῶν των, καὶ ὅτι ἂν τὸ συζυγικὸν φίλτρον ὑπέστη προσβολὴν τινὰ εις τὰς οἰκογενειακὰς ἐριδας, ἀλλ' ή ἀμοιβαία τοῦλάχιστον ἐκτίμησις ἀπέμενεν ἀλλικτος καὶ ἀκεραία. Ὅλιγα τινὲς λέξεις ἂς μία γυνὴ με καρδίαν δὲν θὰ ἐδίσταζε ποσῶς να προσφέρῃ εις μίαν τόσον ὀδυνηρὰν περιστάσιν θὰ ἐκλείον τὸ στομα εις τοὺς συκοφάντας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑΤ· Ι· ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

ΠΟΛΛΟΙ, οἱ ὁποῖοι μετέβησαν εις τὴν νῆσον Μυτιλήνην—ἣτις Μυτιλήνη εἶνε ὄρθον ἂ λέγεται, καθὼς εὔρηται παρὰ Θουκυδίδην, καὶ οὐχὶ Μιτυλήνη, ὅπερ εἶνε πολλὸ μεταγενέστερον—θὰ ἤκουσαν να γίνεταὶ λόγος περὶ ἐνὸς βουνοῦ πρὸς Ν τῆς νήσου κειμένου, ὅπερ καὶ ἐν τῷ χάρτῃ καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Μυτιληναίοις Ἀμαλί(α) λέγεται. Καὶ ὄχι μόνον ταῦτο ὀνομάζουσαν οὕτως, ἀλλὰ καὶ τι παρεκλήσιν ὅπερ ἐκεῖ ὑπάρχει.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡμεῖς μελετῶντες τὸν Θουκυδίδην εὐρομεν ἐν βιβλίῳ 3, 3, 25 χωρίον, ὅπερ ἀναφέρει περὶ μίαν ἑορτῆς, ἣτις ἐτελεῖτο ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐν Μυτιλήνῃ, ὑπῆρχε δὲ καὶ κατὰ τὸν Ἡελοπονησιακὸν πόλεμον. Ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶχε χαρακτηριστικὸν τὸσημάλιστα ήτο ή συρροὴ τῶν ἐκεῖ μεταβαινόντων, ὥστε, καθὼς ἀναφέρει ὁ Θουκυδίδης, οἱ Ἀθηναῖοι ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἑορτῆς ταύτης ἐν ή πανδημεί Μυτιληναῖοι ἐορτάζουσιν ὠρμησαν ἀφῆνης καὶ κατέλαβον τὴν νῆσον. Ἡ ἑορτὴ οὕτη ἐτελεῖτο ἔξω τῆς πόλεως ἐν τῷ πεδίῳ Ἀπόλλωνος Μαλόεντος.

Ἰδοῦ δὲ καὶ τὸ σχετικὸν παρὰ Θουκυδίδην χωρίον: «Καὶ πέμπωσι ἐξαπινάως τεσσαράκοντα ναῦς αἱ ἔτυχον περὶ Ἡελοπόννητον πρᾶσκευατημένα πλεῖν..... ἐπηγγέλη γὰρ αὐτοῖς ὡς εἶη Ἀπόλλωνος Μαλόεντος ἔξω τῆς πόλεως ἑορτῆ, ἐν ή πανδημεί Μυτιληναῖοι ἐορτάζουσιν.....

Ἐκ πάντων λοιπὸν τούτων ἐξήγαγον, ὅτι ὁ τόπος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου εὐρίσκεται σήμερον τὸ παρεκλήσιν τῆς Παναγίτς τῆς Ἀμαλιώτισσας—ὅπως τὴν ὀνομάζουσιν οἱ χωρικοὶ τῆς Μυτιλήνης—ὁ τόπος, λέγω οὗτος οὐδεὶς ἄλλος εἶνε ή ὁ χωρὸς ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Μαλόεντος Ἀπόλλωνος. Ὁ ναὸς τῆς Μυτιλήνης φαίνεται, ὅτι ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων διετήρησε τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἀλλ' ἀργότερον ὅτε ἀνέτειλε τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἤρρισε πλέον να καταπίπτῃ ή πολυθεῖα τῶν ἀρχαίων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο διεσφάρη. Καὶ διεσφάρη μὲν τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλὰ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε να διατηρήσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ ἐνοίας. Καὶ ἐπόμενον ήτο ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν χρόνων να διασφάρῃ τὸ ὄνομα τοῦτο, καθὼτι οἱ χριστιανοὶ τῶν χρόνων ἐκεῖνων, καθ' οὓς εἰσέτι ὑπῆρχε πολλὸς χριστιανικὸς φανατισμὸς καὶ βδελυγμὸς πρὸς πᾶν τὸ μὴ χριστιανικὸν ὅπερ οὐδὲν ἄλλο κατ' αὐτοῦ ἐσυμβόλιζεν, εἰμὴ τὴν κατὰ πτωσιν καὶ ἐκμηρένισιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, οἱ Χριστιανοὶ, λέγω, ἐκεῖνοι, καὶ ἐκ φόβου καὶ ἐπίτηδες ἴσως μετέβαλλον τὸ ὄνομα.

Καὶ ἵνα πείσωμεν περισσότερον τοὺς τυχόν ἀντιλέγοντας περὶ τοῦ πράγματος φέρομεν ὡς παράδειγμα καὶ τοῦτο, ὅτι οὐ μόνον τὸ ὑπάρχον ὄρος ἐκαλεῖτο Μαλόεις Ἀπόλλων, ἀλλὰ καὶ τὸ κάτωθεν τοῦ ὄρους τούτου ἀκρωτήριον ὑπὸ τὴν ἐπιθρᾶσιν αὐτοῦ, Μαλέας εἰσέτι καλεῖται.

Ταῦτα ἐνόμισα καλὸν να γράψω, διότι δὲν ἔχει εἰσέτι ἐξακριβωθεῖ ή προέλευσις τοῦ ὀνόματος τούτου.

Μετὰ τιμῆς καὶ ὑπολήψεως
Δημ. Βερν.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

Παρομιμείε Τρικκίλων Κορινθίως (*)

Κάστρο πού φαίνεται κολαούζο δὲν θέλει
 Ὁ καπετὰν ψωμᾶς παραδόνει τὰ κάστρα
 Κάστρο χωρὶς προδότη δὲν πέρνεται.
 Ψόφρησ' ὁ μαῦρος μας ; Πά' ἢ σεμπριά μας
 Τὸ αἶμα νερὸ δὲν γίνεται, κ' ἂν γίνεται, δὲν πίνεται.
 Βοηθὰ με, φτωχέ, νὰ μὴ σοῦ 'μοιάσω.
 Γιὰ τὸ χατήρι τοῦ βοῦδιου γλύφ' ὁ λύκος τὸ ζυγὸ.
 Τῆς ἀδικίᾳς τὸ γέννημα σὲ ποντισμένο μῦλο.
 Τήρα με με τὸ 'να 'μιάτι, νὰ σὲ τηράξω με τὰ δυό.
 Οὔλα τὰ γουρνάκια μιὰ μύτη ἔχουνε.
 Οἴλ' ἢ θάλασσ' ἀρμυρὴ, με τόπους τόπους λύσσα.
 Πῶς πᾶν' ἀράχη τὰ παιδιὰ σου ; Ὅσο 'πᾶν', τόσο
 [μανρίζουν.

Κουκιά τρώς καὶ κουκιά μαρτυράς.
 Ὁ βλάχος ἄρχος κ' ἂν γενῆ βλαχίλας θὰ μυρίση.
 Τὸν ἄρχοντα γαῖδουρί νᾶν τὸν ἰδῆς, νὰ μὴν τὸν καβα-
 [λικέψης.

Πολλοὶ νεκροὶ πού κάθονται 'στ' ἀρρώστου τὸ κεφάλι
 Πέσε πέσε τὸ κοπέλι, ἔκαμε τὴ κυρὰ νὰ θέλῃ.
 Σύρ' σ' τὸ γύφτο γιὰ προζύμι
 Δὲν ἀδειάζ' ἔχει τὸ παρὰ του σ' τὴ γούβα.
 Ἐββαλαν τὸ μουρλό νὰ βγάλ' τὸ φεῖδ' ἀπ' τὴν τρύπα.
 Ἄλλου τ' ὄνειρο κ' ἄλλου τὸ θᾶμα.
 Κοιμήσου ἀκμάτρα μου κ' ἢ μοῖρα σου δουλεύει.
 Κατὶ πού στρώσης, θὰ κοιμηθῆς.
 Ὅποιοι μικρομάθει, δὲν γερονταφίει.
 Τὸ χοῦτ' εἶν' ἀπονικάτ' ἀπ' τὴ ψυχῆ.
 Κρεμάτε τὸν ἀδελφό μου, τί ἐγὼ σκοτίζουμαι
 Θὰ χάσ' ἢ Πόλι ζάχαρι, κ' ἢ Βενατιὰ βελόνη
 Σ' τῆς ὀχτὸς τοῦ μακαρίτη, ἄλλον ἔμπαζε 'στὸ σπίτι.
 Οἱ μικροὶ τρῶν' τὰ δαμάσκηνα κ' οἱ τρανοὶ ἀμουδι-
 [ᾶνε.

Ἐπεθάναν τὰ παιδιὰ τοῦ μυλωνᾶ ἀπ' τὴ δίψα.
 Ὅσο εἶν' καινούργιο τὸ κόσκινο 'ψηλὰ τὸ κρεμᾶνε
 Ἐστολίστ' ἢ νύφη κ' ἀπόμεινε.
 Θέλ' ἢ νύφη κ' ὁ γαμπρός ; Στὴ πομπὴ τῶν συμπε-
 [θέρων.
 Ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ καταβαίν' ἀπ' τὰ κεραμίδια.
 Οἴλα τὰ παῖζ' ὁ κασιδιάρης, τὸ κλωτσοκούφι δὲν τὸ
 [παίξει.

Κάμεις, λάβεις, κοιλιὰ σου μὴ σὲ πονέση.
 Πές μου πῶς σὲ δέριανε, καὶ ξέρω πόσαις ἔρχηες.
 Σ' ἀγαπῶ κυρὰ νὰ..... μὴ νὰ μὴν τὸ παρακάνης.
 Ἄκου τα σακκὶ δεμένο καὶ 'σ τὸ τοῖχ' ἀκουμπισμένο,
 Ὁ μουρλὸς τὸν ἀνήφορο ἢ τρώει ἢ τραγουδάει.
 Κάθε τέχνη θέλει τὸ μάστορή της.
 Ὁ κανατᾶς ἵπου θέλει τὸ κολλαίει τὸ χέρι.
 Κάμε καλὸ καὶ ῥίχ' τὸ 'σ τὸ γιολό.

(*) Συνέχεια ἐκ Σελ. 726

Κάμε καλὸ 'σ τοῦ διαβόλου τὸ χωριό.
 Ἄν εἶσαι καὶ παπῶς, με τὴν ἀράδα σου θὰ πᾶς.
 Ἄν δὲν κουνήσ' ἢ σκύλλα τὴν οὐρά της, δὲν πᾶν τὰ
 [σκυλλιά κοντὰ της.
 Ποῦ ἦσαν ; Ποῦποτε ! Τί ἔκανες ; Κᾶν τίποτε.
 Θέλεις θέρυζε καὶ δένε, θέλεις δένε καὶ κουβάλα.
 Ὁ λύκος 'στὴν ἀνεμοζάλι χαίρεται.
 Ὁ λύκος ἀπ' τὰ μετρημένα τρώει.
 Ἐπεσ' ὁ λύκος 'στὴ κοπή ; Ἄλλοι πῶχει τὸ ἔνα,
 Βλιάγκο ἄλλογο τὸ Μάι καὶ γυναῖκα τὴν Λαμπρὴ ποτέ
 [σου μὴν ψονίσης

Θές καλόγερο γυναῖκα ;
 Σαράντα χρονῶν γαῖδουρί, περπατησιὰ δὲν ἀλλάζει.
 Ὅπου λαλοῦν πολλοὶ κοκόροι ἀργεὶ νὰ ξημερώση.
 Τὸ σκυλί πού τρώει, 'κεὶ βαβύζει.
 Τοῦ διακονιάρη καρβέλια δὸς του καὶ στραταῖς
 [μὴν τοῦ δείχνεις.
 Ἀγάπ' ἢ Μάρω τὸ χορὸ, ἦρε κ' ἄντρα σοφολεντζέ.
 Κι' ἢ κοσκινού τὸν ἄντρα της με τοὺς πρᾶματεντάδες.
 (Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἀνεκδότου λογογραφικῆς συλλογῆς μου)
Εὐλόκαστρον **Ι. Π. ΣΤΑΜΑΤΟΥΑΝΣ**

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΥ

[...Οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, οὐδὲ κεν φαίης
 τόσσον λαὸν ἐπισθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐθῆν.]
 [Ἰλιάδος Δ 429—30]

Τοὺς στίχους τούτους δι' ὧν ὁ θεὸς Ὅμηρος
 ὑπερβαίνει τὴν μεγάλην ἀνδρεία, καὶ πελαρχίαν,
 μετ' ἧς οἱ Ἄχαιοὶ ἐχώρουν εἰς τὴν μάχην, ἀνε-
 πόλητα κατὰ νοῦν πολλακίς ἐν Κρήτῃ, ὅτε ἔβλε-
 πον τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, πολέμῳ κεχαρηότας
 ἦντε δαιτί, καὶ ἕνα θυμὸν ἔχοντας νὰ προβαίνωσιν
 ἠνωμένοι ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ἐχει τὶ τὸ ἐπι-
 βλητικὸν τάντοτε ἢ θεὰ χιλιᾶδων ἀνθρώπων κινου-
 μένων πάντων ἐλευθέρως καὶ προθύμως πρὸς ἕνα
 κεινὸν σκοπὸν. Νομίζει τις ὅτι βούλευμα ἀνωτέρας
 Δυνάμεως τελεῖται τὴν ὥραν ἐκείνην, διὸ καὶ μετὰ
 προθυμίας σπεύδει νὰ συμμετάχῃ τῆς κινήσεως
 καὶ συγκινήσεως.

Τὰ συναισθήματα ταῦτα κατέλαβον τὴν ψυχὴν
 μου, ὅτε ἐπ' ἐχάτων ἰδὼν τὸν λαὸν τῶν Ἀθηναίων
 καὶ τοῦ Πειραιῶς χωροῦντα σιωπηρῶς πρὸς τὰ Ἄ-
 νάκτορα, ἕνα ἐκφράση πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ πατέρα
 του πρῶτον μὲν τὴν λύπην ἣτις κατεῖχε καὶ κατέ-
 χει τὴν ψυχὴν πάντων ἡμῶν διὰ τὰς ἐθνικὰς ἀτυ-
 χίας καὶ ταπεινώσεις, ἔπειτα δὲ τὴν στερεὰν ἀπό-
 φασιν ἡμῶν, ὅπως διὰ τῆς βοηθείας Αὐτοῦ ἐξέλ-
 θωμεν ὡς τάχιστα ἐκ τῆς ἀδοξίας, εἰς ἣν ἀδέξιοι
 κυβερνῆται ὠλόγησαν τὸ σκάφος τῆς πατρίδος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην συγκινηθεὶς ἔβλεπον κατὰ
 διάνοισιν ἐξερχομένους, ὅπως τὸ πάλαι, εἴκοσι χι-
 λιᾶδας Ἀθηναίους στρατιώτας ἄριστα συγκεκροτη-
 μένους διὰ συνεχῶν ἀτκήσεων καὶ ἐτοιμούς νὰ
 σπεύτωσιν ὅπου ἡ πατρίς ἐκάλει αὐτοὺς, ἵνα ὑπε-

ρασπίσωσι, κλείσωσι καὶ ἀυξήτωσιν αὐτήν. Μετ'
 αὐτῶν δὲ ἐφανταζόμεν συμβαδίζοντας τοὺς νέους
 Πειραιεῖς, τοὺς νέους Λακεδαιμονίους, τοὺς νέους
 Ἀργάδας, τοὺς νέους Ἀργεῖους, τοὺς νέους Αἰτω-
 λούς, τοὺς νέους Ἀγαρᾶνας, τοὺς νέους Βοιωτοὺς
 κλπ. κλπ. πάντας ὠρκισμένους τὴν πατρίδα οὐκ
 ἐλάττω τοῖς παισὶ παραδάσειν, κρείττω δὲ καὶ
 ἀρείω.

Ἀλλὰ βραδύτερον, παρελθούσης τῆς συγκινή-
 σεως καὶ τῶν ὀνείρων τούτων, ἤρχισα νὰ σκέπτω-
 μαι ἀκριβέστερον καὶ νὰ ἐρωτῶ ἑμαυτὸν, μὴ τυχὸν
 ἐσφάλην παραβαλὼν τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τοὺς Κρή-
 τας μαχητὰς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ Πειραιεῖς
 διαδηλωτὰς. Ἐκεῖνοι ἐχώρουν ἐπὶ τὸ ἔργον καὶ
 μάλιστα ἔργον ἐπικινδυνότατον, οὗτοι δὲ ἐπὶ λό-
 γους. Ἐρωτᾶται δὲ ἂν ἡμεῖς οἱ νῦν Ἀθηναῖοι καὶ
 Πειραιεῖς θὰ ἔχωμεν τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν πίστιν
 εἰς τὸν ἀγῶνα ἡμῶν, ὥστε νὰ λέγωμεν μετὰ τοῦ
 Βοῦν ἀγαθοῦ Διομήδους :...μενέουσι κάρη κομό-
 ωντες Ἀχαιοί, εἰς ὃ κε περ Τροίην διαπέρο-
 ρωμεν...μαχηρόμεθα εἰς ὃ κε τέκμωρ ἴλιον εὐ-
 ρωμεν σὺν γὰρ Θεῷ εἰλήλουθ' μεν. Δη-
 λαδῆ : εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ νὰ σωθῆ καὶ μεγα-
 λυνθῆ πάλιν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Λοιπὸν ἡμεῖς θὰ
 ἐπιμείνωμεν καὶ θὰ συντελέσωμεν πάση δυνάμει
 εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θεοῦ τούτου βουλεύματος ;
 Ἡμεῖς θὰ μεταβαίνωμεν πάντες καθ' ἑκάστην ἑορ-
 τὴν τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρεως, ὅπου
 ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ θὰ διδάσκωσιν ἡ-
 μᾶς πρῶτον μὲν τὰ ὑψηλὰ καὶ μεγάλα ἡμῶν κα-
 θήκοντα ὡς πολιτῶν καὶ ὡς στρατιωτῶν Ἑλλή-
 νων, ὥστε κοὶ νὰ πειθαρχώμεν τελείως καὶ νὰ σπεύ-
 δωμεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ἔπειτα δὲ τὴν
 σκοποβολὴν καὶ ὅσα ἄλλα ὀφείλει νὰ ἤξεύρῃ ὁ κα-
 λὸς στρατιώτης, καὶ θὰ ἀσκούμεθα τοιοῦτοτρόπως
 ἐπὶ ἔτη ἀδιακόπως, ὥστε νὰ εἴμεθα ἀληθεῖς ὑπερα-
 σπισταὶ τῆς πατρίδος καὶ νὰ μὴ ὑπολειπώμεθα
 τῶν πολεμικῶς καθηρητισμένων γειτόνων λαῶν, οἵ-
 τινες σήμερον γαυριῶσιν ἐπὶ τούτῳ καὶ καταφρο-
 νοῦσιν ἡμῶν ;

Ἐρωτᾶται, λέγω, θὰ κάμωμεν τὴν ἀπόφασιν
 ταύτην καὶ θὰ καταστῶμεν οὕτως ἀξιοὶ νὰ παρα-
 βαλλώμεθα πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκείνους καὶ πρὸς
 τοὺς νῦν Κρήτας, ἢ θὰ μᾶς καταλάβῃ πάλιν τὸ
 σύνθημα ἀψίκορον καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς ἡμῶν θὰ πε-
 ριορισθῆ ἐν λόγοις καὶ θὰ ἐξατμισθῆ τάχιστα ;
Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

Ἀημοσιεύομεν κατωτέρω κατὰ καθῆκον τὴν ὡ-
 ραίαν ταύτην ἐπιστολὴν ἣν ἀπεῖπυον εἰς τὰς
 α' Ἀθήνας» ὁ κ. Δραγάτσος. Φρονούμεν ὅτι ἐν αὐτῇ δια-
 τυποῦνται αἱ ὀρθώτεροι γνώμαι καὶ ὑποδείξεις διὰ
 τὴν ἑορτὴν τῆς Σημαίας.

Ἐχετε μέγα δίκαιον διὰ τὴν ψυ-
 χρότητα τῆς ἑορτῆς τῆς Σημαίας.
 Ἡ πρόπει νὰ γίνεαι ἀνάλογος τῆς
 ἀληθοῦς σημασίας αὐτῆς, ἢ καλλίτερα νὰ ἀρθῆ.
 Δὲν δύναμαι νὰ νοήσω τί προστίθεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

Ἐχωμεν τοιαύτην ζύμην καὶ ὅμως δὲν δίδομεν εἰς αὐτὴν
 τὴν δέουσαν προσοχὴν!!!
 Εἶθε νὰ ληρθῆ περισσοτέρα μέριμνα διὰ τῶν νέων νομο-
 σχολείων, εἶθε νὰ φωτισθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι καὶ διοργανώσωσι
 καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς ταύτης τῆς σημαντικωτάτης μὲ περισσό-
 τερον ἐνθουσιασμὸν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀνάλογον πρὸς τὸ ὄψος
 αὐτῆς σοβαρότητα.
 Διότι τώρα, ὅπως γίνεαι, εἶναι ἐντελῶς ψυχρὰ καὶ πα-
 ρέρχεται χωρὶς νὰ μὴν τι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ μέλλοντος τῆς
 πατρίδος, τῆς χρυσῆς νεότητος.

μαθητοῦ ἀπὸ τὸν ψυχρὸν, ψυχρότατον αὐτὸν τύπον, ὑστερα
 ἀπὸ τὸ ὠρεῖον περιβῆλλον τοῦ οὐρανοῦ μας, τῶν παραδό-
 σεων τῆς ἱστορίας, ὑστερα ἀπὸ τὴν περίεξ ζωὴν. Δὲν ὑπάρ-
 χει ἀμφιβολία ὅτι οἱ περισσότεροι μαθηταὶ καὶ μάλιστα οἱ
 μικροὶ δὲν ἐνόησαν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν προσωπώνην μὲ τὰ
 «προσωπενίσαιτε», οὔτε ἀπὸ τὸ σύνολον παρὰ εἰ, ἀνοῦ ἀ-
 κόμη δὲν ἤρχισαν, μαλιστα δὲν ἤρχισαν (ἐν πλήρει 3ῃ Ὁ-
 κτωβρίου) τὰ μαθήματα των δὲν εἶχαν σχολεῖο γῆς ! ! Τέ-
 λετον ξεχαρβάλωμα ! !

Φρονούμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ἡμῶν, καὶ οὕτως ἐπράξομεν ἐν
 τῷ ἱερῷματι ἡμῶν γῆς, ὅτι, ἀφοῦ ἀπεπασιθῆ νὰ γείνη
 κᾶτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῇ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὸ μάθημα
 τῆς Ἑθνικῆς κατηχήσεως, τὸ καλλίτερον ἀπὸ τὰ μαθήματα
 δι' ἣς. Θέμα τῆς ἡμέρας, μὲ ζωὴν, μὲ δύναμιν, μὲ σθένος,
 μὲ ἀπλὰ λόγια ἀναπτυσσόμενον δι' ὅλα τὰ παιδιὰ, ἐν-
 τὸς ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας, ἔστω, ἢ Σημαία μας. Ἄς μάθῃ
 ὁ μαθητὴς καὶ ὡς διδάξῃ καὶ εἰς τὸ σπίτι του τὴν σημασίαν
 τῆς Σημαίας, τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς τῆς.

Ἄς μάθῃ ὁ κατηχούμενος νὰ σέβηται τὸ ἱερὸν συμβόλον
 τῆς πατρίδος, ὅπως τὰ ἱερὰ τῆς θρησκείας σύμβολα. Ἄς
 τοῦ λεχθῆ πού πρέπει νὰ τεθῆ, πῶς πρέπει νὰ μὴ ἐξευτε-
 λίζεται εἰς τὰς θύρας τῶν οἰκοκυβείων, εἰς τὰς διαδηλώ-
 σεας, εἰς τὰς διαφημίσεις καὶ τοὺς διατυμπανισμοὺς ἀὰ τὰς
 δόους τῶν θεάτρων καὶ τῶν ἱπποδρομιῶν. Αὐτὰ εἶνε μὲ ὁ-
 ραία λόγια.

Πλὴν τούτου, πρέπει ἐν ἔρχῃ τῆς ἑορτῆς, ἐν χορῷ νὰ
 ψάλλωσιν οἱ μαθηταὶ ἕνα ὕμνον τῆς Σημαίας καὶ ἐν τέλει τὸν
 Ἑθνικὸν ὕμνον, καταλλήλως περτακευαζόμενοι καὶ οὐχὶ ἀλα-
 λάζοντες μόνον καὶ χωρὶς κχιμμία προθυμίας, ὅπως τὸ πα-
 ρετηρήσατε. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ δδάσκωνται καὶ
 ὀλίγην μουσικὴν, ἵνα μὴ συμβῆ, ὅτι εἰς πολλὰ σχολεῖα ἔ-
 γινε, μίαν ἢ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρότερον, νὰ διδάσκωνται ἐ-
 κείνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γνωρίζῃ καθεὶς παιδάκι ἀπὸ τὸ
 σπίτι του, τὸν Ἑθνικὸν μας ὕμνον

Αὐτὰς τὰς παρατηρήσεις μᾶς τὰς ὑπεγράψαμεν ἡ πεῖρα'
 τὸ παιδάκι ἔχει ἀνάγκην πολλῆς προσοχῆς ἐν τῇ ἱαπλάσει,
 ὁ μαθητὴς ὁ σημερινὸς πρέπει νὰ ἀποτινάζῃ πᾶσαν τὴν
 ψυχρότητα πρὸς τὰς ἐθνικὰς μᾶς παραδόσεις καὶ νὰ διδάξῃ
 αὐτὸς ἡμᾶς, πρὸς τοὺς παγώσαντας πρεσβυέρους, ὅτι πρέπει
 νὰ τὸ ἐνθουσιάζωμεν. Τοῦτο ὅμως δὲν γίνεαι μὲ τὰ Δια-
 τάγματα καὶ τὰς ἀκατανόητους λέξεις αἱ ἑποῖαι δὲ, δύνα-
 ναι νὰ θάσσωσι μέχρι τῆς καρδίας του.

Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ μαθήματος τῆς Ἑθνικῆς Κοτηχί-
 σεως, τῇ ἀληθεῖ ταύτῃ ἱεραργίᾳ τῆς Ἑθνικῆς, εἰδομεν
 γῆς ἀπαστρέπτοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μαθητῶν ὑπὸ
 ὑπερηφανείας διὰ τὸ σύμβολον τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος,
 εἰδομεν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Παρθενάγειῳ τοῦ Δήμου, εἶνα
 κατὰ παράκλησιν τῆς κ. Διευθυντρίας, ἐτελέσωμεν τὴν ἀνά-
 λογον διὰ τὰς μελλούσας Ἑλληνίδας μητέρας ἱεραργίαν, δι-
 διχάντες περὶ τῆς Σημαίας, δάκρυα νὰ ἀνέρχωνται εἰς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς τῶν σεμνῶν κορασίων.

Ἐχομεν τοιαύτην ζύμην καὶ ὅμως δὲν δίδομεν εἰς αὐτὴν
 τὴν δέουσαν προσοχὴν!!!

ΠΩΣ Ν' ΑΡΧΙΣΩ:

Νά γράψω... πώς ν' αρχίσω; Βασανίζω την κεφαλή μου από δύο ήδη ημερών. Χθές απέφασα κάτι νά γράψω χάριν της «Ελληνικής 'Επιθεωρήσεως». 'Εσκέφθην ποιόν θέμα νά ἐκλέξω. Μόλις εἶχεν ἀνατελεί οἱ χρυσοβόλος ἥλιος, ὅστις ἠρυνθίου τὰς φθινοπωρινὰς ὄψεις τοῦ ὑψικαρήνου Μοριχόβου. 'Εσκέφθην νά περιγράψω τὴν φύσιν, αὐτὰς τὰς φυσικὰς καλλονὰς τοῦ Μοναστηρίου. Ἡ διάνοιά μου αἴφνης ἐξήλευσε νά ἀνέλθῃ εἰς ἰδανικὰ αἰθέρια ἡνὴ περιγραφικῆς δυνάμεως ἐνὸς ἀληθοῦς φιλοσόφου, λάτρου τῶν ἐξοχῶν, ἠθέλησε ν' ἀποτυπώσῃ εἰς ἓν εἴχαρι, ἀνθηρὸν πλαίσιον τὰς γοητευτικὰς ἐξοχὰς τοῦ Χριστοφόρου καὶ τοῦ Μπουκόβου, τοῦ Μπρούσια καὶ τοῦ Διχόβου, τοῦ Λάχτσι καὶ Σιολέβου, τοῦ Μεγαρόβου καὶ Τυρόβου καὶ πάρα-πέρα τῶν ἀκόμη ἄλλων χωρίων τὰς καταφύτους ἐστίας παιδρῶν ἀληθῶς εἰδυλλίων. Ἡθέλησε... ἀλλὰ ἡ νοερά ὄρασις μοῦ ἐφαίνετο ἐξητημένη. Ἡ ἀκοή τὴν παρηκολούθει χαλαρά, πολὺ ἀσθενῆς. Δὲν ἤκουα τὸ γλυκὺ τῶν πτηνῶν τοῦ Μαΐου τερέτισμα, δὲν κατεκύλει τὰ ὠτά μου τὸ μάγον τῆς ἀηδόνης ἄσμα, δὲν διέκρινον ὄλοπράσινον τὸν μαγδύαν τοῦ ὄρεινου περιβάλλοντος.

**

Νά στραφῶ, ἀκολουθῶς, ἐσκέφθην, ἀλλοῦ; Νά βυθισθῶ ἐντὸς τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου; Ναι νά ἐπισηφθῶ τὴν ἐβδομαδιαίαν ἀγορὰν τὰς Δευτέρας, ὅπου νά δυνηθῶ νά σπουδάσω τὰς ἰδιορρῦθιμους ἀγοραπωλησίας τῶν ζώων καὶ τῶν πτηνῶν τοῦ ὀρνιθῶνος, τῆς καυσίμου ἰλῆς καὶ τῶν προμηθειῶν—τῶν τροφίμων—τοῦ χειμῶνος, ἀπὸ τοῦ βουτύρου καὶ τοῦ τυροῦ μέχρι τῆς πιτεριάς καὶ τῶν φασιδῶν, καὶ νά περιτρέξω ἐξαφνα τὴν κυρίως ἐμπορικὴν ἀγορὰν—ἄς εἴπω τοῦ μεγάλου (;) ἐμπορίου—ὅπου παρὰ τὸ κατὰσθημα τῶν ἀραχνοειδῶν ὑφασμάτων τῶν ἀβρῶν δεσποινίδων βλέπει ἐγκαθιστάμενον εἰς μίαν πρόχειρον μαράκαν ἓνα ἀτιμέλητον φρουτοπώλην, ὅπου ἡ εὐγενῆς συνομιλία πωλητοῦ καὶ πελατρίας συμφύρεται μὲ τὰς ἐκωφαντικὰς φωνὰς τοῦ γαλακτοπώλου καὶ κερπαλτοῦ, ὅπου ἂν δὲν συναντᾷς μεσίτας χρηματιστηρίου καὶ Τραπεζῶν, εὐρίσκεις ἐν τούτοις καλοφασκιωμένους τοιοῦτους δι' ἀγοραπωλησίας δερμάτων, κτημάτων, οἰκιῶν, ἀγρῶν καὶ ἀμπελῶν καὶ... ὅπου δὲν θ' ἀνακουφίσῃς βεβαίως τὸν ἰδρωτὰ σου—ἐὰν τυχὸν, κουρασθῆς—εἰς κεντρικόν τι Ζαχαράτον, ἀλλὰ εἰς ἓν κρασοκοπὸν καπηλεῖον... Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀγορὰν ἐσκέφθην νά ἐπισκεφθῶ καὶ περιγράψω τὰς 35 αὐτοῦ ἑλληνικὰς συντεχνίας ν' ἀριθμῶ τὸν βίον αὐτῶν τὰ ἦθη τὰ πολλὰ, τὰ καλὰ τῶν ἔθιμα νά ἱστορήσω.

'Αλλὰ χρειάζεται «πέννα» καὶ πέννα γεροντικὴ—πολυτῶμων.

Καὶ ἐν ᾧ δὲν ἠδυναίμην τοιουτοτρόπως νά παρηγορήσω τὴν δυσθυμίαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀδυναμίᾳ αἴφνης μὲ ἐν ἀθῶν τὰκ! τὰκ! ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Γραφεῖόν μου ἡ μικρά μου ἀνεψιά καὶ μ' ἐν διαπεραστικὸν ἀλλὰ γεμάτο γέλοια καὶ χαρὰ παιδικὸ φώναγμα «ἠγόρασα καινούργιο βιβλίον» μοῦ λέγει. Καινούργιο βιβλίον! Νά Θεὸς, εἶπα, ἀπὸ μηχανῆς. Γί καλλίτερο θέμα. Σεπτέμβριος, καιρὸς μαθημάτων, ἀνοιγία σχολείων. Συμφωνεῖτε; Δὲν εἶνε ἔτσι;

Καὶ ὅμως εἶνε—δι' ἐμὲ—ζήτημα, ἂν δυνηθῶ, ἂν κατορθώσω νά διατρέξω ὅλας τὰς συνοικίας τὰς ὁδοὺς διὰ ν' ἀριθμῶ τὰς 20 περίπου σχολὰς μας, νά χαιρετίσω τὰς τὸσας δεκάδας τῶν διδασκάλων, νά παρελάσω ἔπειτα μόνος πρὸ τῶν μαθητικῶν εὐλογημένων ἐκείνων ἐδωλίων ἐφ' ὧν στηρίζουσι τὰς χρυσὰς τῶν πεποιθῆσεις 3000 μαθητικὰ τρυφεραὶ ὑπάρξεις, ὅπως εἶνε ζήτημα ἂν δυνηθῶ νά συγκρατήσω τὰς συγκινήσεις μου, ὅταν θὰ εἰσεπῆδων τὸ κατώφλιον τῶν συσσιτίων, ὅπου σιτίζονται—ἄνω τῶν 150 ἄρρενα καὶ ἄνω τῶν 250 θήλαα—τὰ ὄρφανὰ καὶ ἀπροστάτευτα θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας καὶ τῶν τῶσων ἄλλων ποικίλων προπαγανδῶν.

'Ἰσθάνθην—τί κρίμα—ἀδύνατον νά φουσιωθῶ εἰς περιγραφὴν μιᾶς λατρείας πρὸς τοὺς πνευματικούς βωμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, οὗς τόσα ὑψηρεφῆ, τόσα καλλιπερεπῆ καὶ φωτοβόλα περιβάλλουσι Μουσῶν τεμένη ἀπὸ τελείου—κλαστικοῦ—Γυμνασίου καὶ Παρθενωγαγείου μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου Νηπιαγωγείου.

**

Νά ἐπισκεφθῶ τοὺς Συλλόγους λοιπόν. Ἐμπρός. Τὸν «Πολιτικὸν μας Σύνδεσμον», τὸν «Μουσικὸν Ὀμιλὸν Λύρα» ἢ τὴν «Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα τῶν Κυριῶν» ἢ τὸν «Ὀθωμανικὸν Ἑλλήν. Γυμναστικὸν Σύλλογον». Νά ἐξυμνήσω—θὰ προσεπάθουν ν' ἀπέκτων τὴν ἐμπνευσιν—τὰς εὐγενεῖς ὀρεγὰς τοῦ Ἑλλήνος εἰς διατήρησιν τῶσων καὶ τοιούτων συλλόγων. Ἴσως νά ἐγραφα—ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως—ἐπαίνους, φόγους καὶ δι' αὐτό... τραβῶ παρακάτω. Ἄς γράψω λοιπὸν κάτι διὰ τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τι τέλος διὰ τὸ ἀνακαινιζόμενον νεκροταφεῖον τῆς Ἡρακλείας μας.

**

Ἡ συναναστροφή μου μετὰ τῶν ἀσθενῶν τοῦ νοσοκομείου μας «Ὁ Εὐαγγελισμὸς» θὰ μοι εἶδιδε τροφήν δι' ὑγιεστάτην—τὸ πιστεύω—πνευματικὴν ἐργασίαν, θὰ μοι ἐνεφύσα φιλοσοφικὰ ῥίγη, θὰ με καθίστα ψυχραῖμον—ἤρεμον μελετητὴν τῶν παθῶν τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ ἐμελέτων—ἀνθρώπος καὶ ἐγὼ—πρὸς στιγμὴν τὸν ζῶντα, τὸν ἀσθενοῦντα θνητὸν διὰ νά ριφθῶ ταχύτερον ἔπειτα καὶ προσκυνήσω μὲ ἐν εὐλα-

βὲς γονάτισμα τὴν εἰκόνα τῆς φιλοπάτριδος δυάδος τῶν μεγάλων τῆς πατρίδος μας εὐεργετῶν «Ἀδελφῶν Δημητρίου», οἵτινες ὄνειροπολήσαντες ἰδανικὰ ἀγαθὰ ἴδρυσαν τὸ ἐναῦθα Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον ἐξασφαλίσαντες καὶ ἀθάνατον αὐτοῦ τὴν λειτουργίαν ἐκ γενναίου κληροδοτήματος ἐπὶ τῷ μόνῳ σκοπῷ ν' ἀπαλλάξωσι ἀπὸ τὸ φάσμα τοῦ θανάτου χιλιάδας κατ' ἔτος θεραπευομένων ἐν τῷ φιλανθρωπικῷ τούτῳ τεμένει ψυχῶν.

Εἶπον φάσμα θανάτου, χωρὶς νά τολμήσω νά λησμονήσω τὸ Νεκροταφεῖον τῆς Ἡρακλείας, ὅπερ ἀνακαινιζόμενον παρουσιάζει μίαν παρήγορον καλλονὴν διὰ τοὺς... τεθνεῶτας εἰσερχομένους ἐν αὐτῷ ἀντὶ τῆς προτέρας στυγνῆς μορφῆς τῆς ἀτέχνου ἐκείνης ἐρειπωμένης κλιτύος τῆς μεγαλωνίμου μακεδονικῆς ἀκοπῆος, τῆς Ἡρακλείας.

Καὶ ἐν ᾧ σιγὰ-σιγὰ καταπῶ ν' ἀποφασίσω νά γράψω τέλος πάντων μὲ τρέμουσαν ἐκ συγκινήσεως χεῖρα ὀλίγας δακρύων σειρὰς εἰς μνήμην μιᾶς φάλαγγος, μιᾶς σειρᾶς μαρτύρων—ἐθνομαρτύρων νεκρῶν, οἵτινες πεσόντες θύματα τῆς βουλγαρικῆς προπαγανδῆς ἢ τῆς κρεμιάς τῆς ἀπολυταρχικῆς δυναστείας, σὰς βλέπω, σὰς διακρίνω, φίλοι ἀναγνώσται, καὶ σὰς τεθλιμμένους, συγκινουμένους. Ἦσαν σκληρὰ τὰ μαρτύρια, ὅπως σκληρὰ ἡ ἀπαισία ἐποχῆ τοῦ τρόμου καὶ τῆς βίας, καθ' ἣν ὑπὲρ πατρίδος καὶ θρησκείας ἐπαυσαν νά λειτουργῶσι τόσαι λεοντόθυμοι καρδίαι.

'Ἐνοῶ, ἀναγνώσται μου, ὅτι τέλος δὲν θέλετε τὴν στιγμὴν, ἴσως ταύτην, γὰρ πεθαμμένους καὶ γι' ἀρρώστους νά ὀμιλῶμεν.

Αἱ! λοιπὸν; Τὴν... ὀργὴν σας;

Μὰ τίποτε, τίποτε δὲν εὐρίσκω. Ἐδοκίμασα τίποτε ἀπὸ τὰς ἐξοχικὰς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀρυσθῶ καλλονάς. Ἐσπευσα νά ἐναγκαλισθῶ τὰς Ἑλληνίδας Μούσας. Τίποτε.

Μοναστήριον... Ὡ πόλις ἐνδοξος, πόλις ἐπαλξίς ὑψηλῆ, ἰσχυρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στερεώματος! Ἡθέλησα ὀρισμένον τι σημεῖον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρετῶν σου νά περιγράψω. Ἐδοκίμασα, ἀλλὰ χωρὶς νά τὸ ἀντιληφθῶ ἢ γραφίς μου ἔταμεν ἢ μᾶλλον ἄλλην ἠκολούθησεν ὁδόν. Ἐσπευσε νά προσέλθῃ ξεναγὸς πρόχειρος τῶν πνευματικῶν περιηγητῶν τῆς φίλης «Ἑλλήν. Ἐπιθεωρήσεως» διὰ νά τοὺς ὀδηγήσῃ κατ' ἀρχὰς μεν πρὸς ἀναψυχὴν εἰς τὰς καλλονὰς τῶν ἐξοχῶν τοῦ Μοναστηρίου, ἵνα ζωηρότερον δυνηθῶσι νά παρακολου-

θήσονται τῆς πόλεως τὴν ἐμπορικὴν ἀγορὰν ἐν ἣ ἐπανθῆ ἢ ζωοποιὸς ἐνεργητικότης τῆς Ἑλληνικῆς βιοτεχνίας καὶ βιοπάλης, ὑπερηφάνως δὲ δυνηθῶσιν ἀκολούθως νά ἐπισκεφθῶσι τὰ σχολεῖα, αἵτινα ἐμπροσποῦσι τὴν ἐκπολιτιστικὴν λαμπηρόνα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὰ συσσίτια ἐν οἷς διαπαιδαγωγεῖται τὸ θῦμα τῶν κομιτάτων καὶ τῶν προπαγανδῶν, τοὺς Συλλόγους, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην πανελληνίου συνδρομῆς καὶ ὑποστηρίξεως, τὸ Νοσοκομεῖον τέλος ἐν ᾧ ἀποτυπῶνται καὶ ἐν Μοναστηρίῳ ἡ φιλοπάτρις μέριμνα τῶν μεγάλων τέκνων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Καὶ ἡ γραφίς μου, γράφει, βλέπω ἔγραψε, συνόδευσε, ἐν ᾧ ἐγὼ ἀκόμη σκέπτομαι... πὼς ν' ἀρχίσω!

ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ

Ὁ Σ ΕΚ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως ἰδρύματος ἐν Ἄθηναις ἐνθα οἱ ἐξερχόμενοι τῶν Νοσοκομείων ἀποροῦν νά δύνανται νά ἀποπερατώσωσι τὴν θεραπείαν τῶν ἀφιερῶσάμεν πρὸς τὸ παρὸν 8 κλινὰς εἰς τὴν κλινικὴν ἡμῶν, ἐνθα οἱ ἀσθενεῖς, ἀπολαυζόμενοι τῶν καθαρῶν ἀέρος καὶ τῆς τερπνῆς θέας τοῦ κήπου τοῦ Ζηκπέου ὡς καὶ πάσης ἄλλης περιβάλλεως, θὰ ἀνακτήσωσι τὰς δυνάμεις αὐτῶν χωρὶς νά ματαιωθῇ ἢ προηγουμένη θεραπεία, ὅπως δυστυχῶς συμβαίνει πολλάκις ὡς ἐκ τῆς προῶρου ἐξέδου αὐτοῦ.

Οἱ ἀναρρωνύοντες θὰ γίνωνται δεκτοὶ παρουσιάζοντες εἰσιτήριον ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ σωματεῖο ἡμῶν καὶ ἀγορασθὲν ὑπὸ φιλανθρώπου συνδρομητοῦ, ἐκτός ἂν ὁ ἴδιος ἀσθενὴς δύναται νά πληρώσῃ τούτο. Πάντως ὁμοῦ δέον νά φέρωσιν οἱ ἀσθενεῖς πιστοποιητικὸν ἰατροῦ, διὸ δὲν πάσχωσιν ἀπὸ μολυσματικῆς ἢ μεταδοτικῆς νόσου.

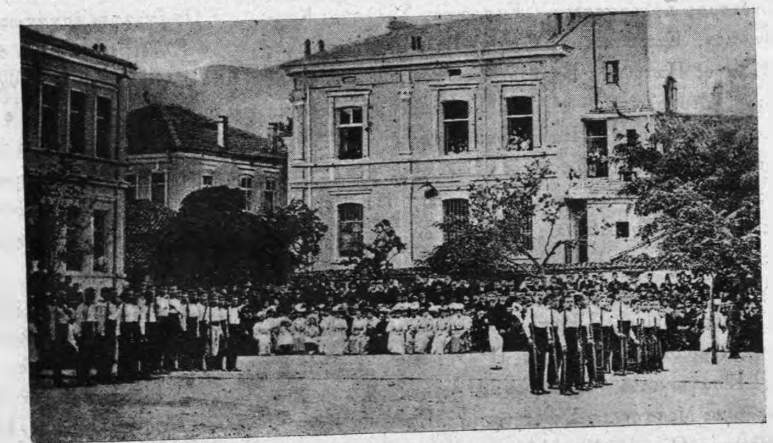
Οἱ εὐαρεστούμενοι νά προσφέρωσι δραχ. 15 δικαιοῦνται νά λάβωσιν 1 εἰσιτήριον 7 ἡμερῶν διαμονῆς δωρεάν εἰς τὸ Ἀναρρωτήριον.

Ὅσοι προσφέρωσι	25 δραχ.	2	εἰσιτήρια
»	»	50	» 4 »
»	»	100	» 8 »

Δέξατε τὴν ἐκφρασιν τῆς διακεκριμένης πρὸς ἡμᾶς ὑπολήψεως ἡμῶν.

Ἡ Πρόεδρος Μαρία Καλαποθάκη, ἰατρός, Αἱ Ἀντιπρόεδροι Ἀνοὴ Βασιλειάδου, ἰατρός, Εἰρήνη Μαριέ-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

Ἐξετάσεις τῆς Γυμναστικῆς ἐν Μοναστηρίῳ

λου, 'Η Γραμματέας **Μαριέττα Κεφαλά**, 'Η Ταμίας **'Ελένη Α. Αντωνοπούλου**.

ΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Εθναθια 'Εμπεδοκλέους, Φινή Μιταυση, Αικατερίνη Γλαοκή, Αικατερίνη Μπαξεβανιδου, 'Ελένη Λαγοπάτη.

Το τμήμα Νοσηλείας και 'Υγιεινής δρών και εργαζόμενον πρό έτων παρέχει προς την κοινωvίαν μίαν επί πλέον ανακούφισιν διά της ιδρύσεως 'Αναρρωτηρίου. 'Εν μέσω κύκλου έκλεκτων κεκλημένων, έγινοντο τήν 1ην 'Οκτωβρίου τά έγκαίνια αυτού, δέν μένει δε άλλο παρά της κοινωvίας ή υποστήριξις διά να εύδοθη πλήρως το εύγενές έργον των Κυριών, του τμήματος Νοσηλείας και 'Υγιεινής.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ & ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΥΓΚΡΟΤΟΥΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 1^η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1909

'Η συγχρότησις του Συνεδρίου τούτου ένε πλέον γεγονός. 'Η Κυβέρνησις ανήγγειλεν επίσημως εις την Βουλήν ότι περιμένει να φωτισθη εκ των εργασιών του σπουδαίου τούτου κέντρου της συνεννόησεως 18 Σωματείων των παραγωγικών κλάδων εξ όλης της 'Ελλάδος. Τά δηλώσαντα συμμετοχήν μέχρι σήμερα Σωματεία είσι τά εξής :

'Εμπορικός Σύλλογος Πύργου, 'Εμπορικός Σύλλογος Γυθείου ή α'Ομόνοια», 'Εμποροβιομηχανικός Σύλλογος Τριπόλεως, Κτηματικός Σύνδεσμος Πύργου, 'Εμπορικός Σύλλογος Χαλκίδος, 'Ενωσις των 'Ελλήνων Γεωπόνων 'Αθηνών, Γεωργικός Σύνδεσμος Τρικάλων, Κτηματικός Σύλλογος Γυθείου, 'Εμπορικός Σύλλογος Ερμούπολεως, 'Εμπορικός και Βιομηχανικός 'Επιμελητήριο Πειραιώς, 'Εμπορικός Σύλλογος 'Αθηνών, Βιομηχανική και 'Εμπορική 'Ακαδημία 'Αθηνών, Σύνδεσμος των 'Αποφίτων της 'Ακαδημίας, 'Εταιρία φυτωρίων, Καλαμών, Γεωπονικός Σύνδεσμος Ξυλοκάστρου, 'Εμπορικός Σύλλογος Καρπενήσιου, 'Εμπορικός Σύλλογος Βόλου, 'Εμπορικός Σύλλογος Πατρών α'Ερμής», Γεωπονικός Σύνδεσμος Τρανού-Ζευγολατσειού α'Αγιος Γεώργιος», Σύλλογος Γουρείου-'Αρνης ή α'Προμηθεύς», 'Εργατική 'Αδελφότης Λευκάδος, 'Εμπορικός Σύλλογος Καλαμπάκας, 'Εμπορικός Σύλλογος Μουζακίου, Πανθεσσαλικός Σύλλογος εν 'Αθήναις α'Κοινόν των Θεσσαλών», Πτηνοτροφική 'Εταιρία. Κτηματικός Σύλλογος 'Αντικίρκας Δεσφίνας 'Αμφίσσης, Γεωργικός Σύλλογος Κείων, 'Εμπορικός Σύλλογος Κιλιάμων, Φιλοδασικός Σύλλογος Πτέρη Αίγιου, Σύλλογος Εισαγωγικού 'Εμπορίου Πάτραι, 'Εμπορικός Σύλλογος Μεσσήνης, Σηροτροφική 'Εταιρεία Κύμης, Συντεχνία Οίνοπωλών, 'Αθήναι, 'Εμπορικός Σύλλογος α'Ερμής», Κυπαρισσία, 'Ελληνικός Πολυτεχνι-

κός Σύλλογος, 'Αθήναι, Σύνδεσμος των φιλοδένδρων, Τρίπολις, 'Εμπορικός Σύλλογος Λάρισσα, Γεωργική 'Εταιρεία Σκόπελος, Μετοχικός Γεωργικός Σύλλογος, 'Αλμυρός, 'Εργατικόν Κέντρον, Βόλος, Τεχνουργατικός Σύνδεσμος, Λάρισσα, Σύνδεσμος 'Ελλήνων βιομηχανών και βιοτεχνών, 'Αθήναι, Κεντρική επιτροπή της κοινότητος Νέας 'Αγχιάλου, Γεωργικός Σύνδεσμος, Τρίκικλα, Γεωπονικός Σύνδεσμος α'Αγιος Δημήτριος», Χασάνγκα-Κορινθίας, 'Εταιρεία Μεταλλουργείων Λαυρίου, 'Αθήναι, 'Εμπορικός Σύλλογος, Καρδίτσα, Γεωργικός Σταθμός Τίρυνθος.

'Η διοργανωτική επιτροπή του Συνεδρίου απέτελέσθη εκ μελών του 'Εμπορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου των 'Ελλήνων βιομηχανών και βιοτεχνών και της ενώσεως των 'Ελλήνων γεωπόνων, απαρτίζουσι δε αυτήν οι εξής :

'Α 'Αναστασιάδης, Σ. Ζαχαρίας, Ν. Κανελλόπουλος, Γ. Σταμπάδος, Α. Ματζουλίνοσ (εισηγητής) Π. Γεωργαντάς, Α. Μπούρης, Α. Σκαρδιάκος, Γ. Τουφεζής, Σ. Χασιώτης, Α. Ζαχαρίου, Α. Οικονομίδης, Μ. Πολίτης, Η. Πουλόπουλος. Ο. Α. Ρουσόπουλος (εισηγητής).

Γενικά θέματα του Συνεδρίου εσονται τα ληπτέα μέτρα :

- α.) 'Υπέρ της παρ' ήμιν γεωργίας και των σχετικών κλάδων.
- β.) 'Υπέρ της βιομηχανίας και των βιοτεχνιών.
- γ.) 'Υπέρ του εμπορίου.

Είδικόν δε θέμα περί ιδρύσεως ύπουργείου Γεωργίας, Βιομηχανίας και 'Εμπορίου.

Το συνέδριον τούτο της πλουτοπαραγωγικής εργασίας εινε γεγονός, το όποσον θα σημειώση ίχνη εν τη ιστορίη της εξέλιξεως του αναγεννηθέντος μικρού 'Ελληνικού έθνους.

'Ημεϊς το θεωρούμεν ως μικράν απαρχήν βελτίονος μέλλοντος, διότι παρουσιάζει φωτεινότατα σημεϊα.

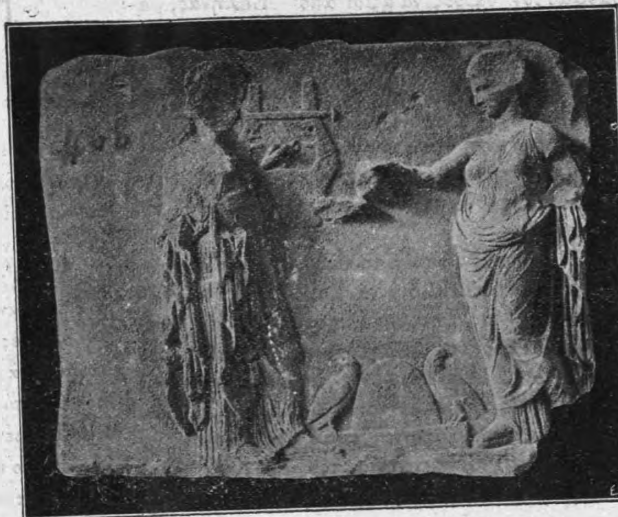
'Ως έγραφεν εσχάτως Γερμανός δημοσιολόγος :

«'Ελλείπει από τον σημερινόν 'Ελληνα, όπως και από τον παλαιόν, ή συνκίσθησις ότι ενωσις ατόμων εις πολιτικόν σημαίνει κοινότητα συμφερόντων ιερών εκπροσωπούσαν την ιδέαν της πατρίδος. Και την έλλειψιν του πατριωτικού τούτου αίσθήματος από τον 'Ελληνα δέν δύναται να αναπληρώση τό λίαν ανεπτυγμένον έθνικόν φρόνημα.»

Κατηγορούμεθα δηλαδή ότι μάς λείπει, το αίσθημα της αλληλεγγύης ή εν άλλοις λόγοις ότι πάσχουμεν από υπερβολικήν υπερκυτσεατίμησιν εκαστος και διά τούτο ενωώς άτομα προουδεύομεν ως ομάδες ή ως σύνολον αποτυγχάνομεν.

'Αλλ' ίδού τρία σωματεία εκπροσωπούντα όλους τους κλάδους της εργασίας, συνενούμενα επί ταύτο

και συνεργαζόμενα αδελφικώς ουχι δι' αε-ρολογίας ή τάς συνήθεις ρητορίας, εις ας ενσμενίζονται οι διάφοροι πατριωτίαι, αλλά, και εδώ εινε το έτερον φωτεινόν σημεϊον, σημεϊον προόδου και πρακτικότητος, διό να επιδιώξωσι την υποστήριξιν της παραγωγικής εργασίας, την ενίσχυσιν των πλουτοπαραγωγικών δυνάμεων της χώρας, την δημιουργίαν ειδικού αντιλήπτορος τούτων εν τω κράτει, ήτοι ειδικού ύπουργείου Γεωργίας, Βιομηχανίας και 'Εμπορίου. Εύτυχώς δε την ιδέαν ταύτην ήσπασθησαν άμεσως και πρό της συγκροτήσεως του συνεδρίου ή τε πρώην και ή νυν Κυβέρνησις, ήτις πρόκειται, καθ' ή εξ ασφαλούς πηγής γνωρίζομεν, να προβή εις την ίδρυσιν του ύπουργείου τούτου εφ' ω και συγχάρομεν από καρδιάς.

ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΙ ΑΡΤΕΜΙΣ—ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ

'Ο αντιπρόεδρος των 'Ηνωμένων Πολιτειών James S. Sherman εν άρθρω δημοσιευθέντι εσχάτως υποδεικνύει δι' όλίγων λέξεων και αριθμών το μεγαλείον των 'Ηνωμένων Πολιτειών, απέναντι του κόσμου ολοκληρώου, δεικνύει τί κόμνει ή τακτική και επιμελής εργασία, δεικνύει δε και το σπουδαιότατον, ότι το έθνος τούτο έχει την εύτυχίαν να επιτυχήνη διοικητάς ανθρώπους πρακτικούς, άνδρας έργου και οχι λόγων.

Τοιοῦτοι άνδρες έργων είσιν οι δημιουργούντες το Πανελλήνιον συνέδριον της παραγωγικής εργασίας, το όποσον ελπίζουσι ότι θα γίνη άφετηρίζ βελτίονος μέλλοντος διά την χώραν μας, διά την φυλήν μας.

'Επιτυγχάνοντος του σκοπού του Συνεδρίου ή άδύνανται ίσως εις το μέλλον οι διοικούντες την 'Ελλάδα να σεμνωσωνται διά την δρασιν και προόδον της, όπως σήμερα ο Σέρμαν διά την 'Αμερικην λέγων :

«Είμεθα πλούσιοι ; Μόνον πρό δύο δεκάδων ετών ήρόμεθα δεύτεροι μετά την 'Αγγλίαν εις την έξαγωγήν σιδήρου και γάλυθος. 'Ιβή ή εξαγωγή μας υπερβείνει την του όλου κόσμου ήμου. Ζώομεν καλώς και είμεθα εύτυχείς, ερόμεν καλώς οικίος, εις ας εύρίσκωμεν πλσιν εύμέρειαν. 'Είς τούτου είμεθα και οικονομοί λαός.»

«'Εχομεν εις έναποταμειυτικά τραπέζια 3.500.000.000 δολ., εις έθνικά τραπέζια των διαφόρων Πολιτειών 13.000.000.000 δολ. Είς έκαστον άνθρωπον εκ των 80 εκατομμυρίων κατοίκων μας ίσοδυναμούσι 35 δολ. Είς τούτο υπερβαίνομεν δια τά έθνη εκτός του Γαλλικού.»

«Αί εργασίαι της χώρας ετησίως άνέρχονται εις 3,0 0, 000,000 δολάρια.»

Τοιούτην όνειρεύονται και την 'Ελλάδα του μέλλοντος, εν τω μέτρω των δυνάμεών των, οι διοργανούντες το Πανελλήνιον Συνέδριον της Γεωργίας, της Βιομηχανίας και του 'Εμπορίου. Τότε δε, αλλά μόνον τότε, θα δυνήθη αυτή να κτασθη πάλιν, ως άλλοτε, φυτώριον των επιστημών, κταφύγιον του αγαθού και του καλού, άσυλον πάσης προουδευτικής γνώμης.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΠΟΜΑΚΡΥΡΣΙΣ των Βασιλοπαίδων από του στρατού εν θεωρηθή ως απαρχή ανακαινίσεως των καθ' ήμας εινε σοβαρότατον έργον της αναγεννωμένης 'Ελλάδος, εν όμως πρόκειται να φανώμεν σκληροί μόνον εις τους υίους του

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ
Βασιλέως επί τη υποθέσει ότι παρεγνώρισαν την θέσιν των και δείξωμεν άσυγχώρητον έπίκειαν προς τους δημιουργούς της σημερινής κακοδαιμονίας μας, τότε ή ιστορία θα αναγράφη ότι το 'Ελληνικόν 'Εθνος και ο 'Ελληνικός Λαός εξεγερέβητες διά να πατάξωσι την εκμετάλλευσιν δέν κατώρθωσαν να ύψωθωσιν εις το ύψος των περιστάσεων αλλά μικροί και ταπεινοί προέβησαν εις μίαν άπόφασιν ή όποία δσον και αν εινε τολμηρά έν εν ικανοποιεί την έθνικην ψυχήν, ή όποία, δέν αποκρύπτομεν, ύπέστη σπαραγμόν διά την απομόνωσιν των βλαστών της 'Ελληνικής Βασιλικής Οικογενείας τους όποιους μέχρι χθες ακόμη απεκαλοϋμεν θαλερούς και έθεωρούμεν ότι ενεσάρκουν τά γυνθιώτερα και μεγαλείτερα ιδανικά μας...

'Εάν λοιπόν θέλωμεν να κερδίσωμεν την φήμην 'Εθνους μέζωην, με σθένος, με ψυχικήν ρώμην και με πόθους πραγματικής αναδιώσεως, ας πατάξωμεν άμειλίχτως όλους τους γνωστούς εκμεταλλευτάς μας είτε εις την πολιτικήν άνήκουσιν ούτοι είτε εις την άλλην πολιτικήν ιεραρχίαν.

'Ας αρχίσωμεν και ας επιβάλωμεν εκκαθαρίσιν σωτήριον, πατριωτικήν, πραγματικήν εις τον Δικαστικόν κλάδον, εις το Πανεπιστήμιον εις την Διοίκησιν εις το Διπλωματικόν Σώμα, εις την 'Εκκλησίαν, εις τους άνώτατα αξιώματα του Οικονομικού Κλάδου διευριζόμενους και ας καταλήξωμεν εις τον στρατόν και το ναυτικόν. Πας άχρηστος, επιβλαβής, εκμεταλλευτής, άτυειδήτος, άμαθής, άνίκανος, πατρισταής ας ύποστή την τιμωρίαν του και άφ' ου έν 'Εθνος έχει το ά-

ξιοθαύμαστον θάρρος να αξιοί από Έλληνας, ανήκοντας εις την πρώτην και ύψιστην οικογενείαν της Ελλάδος ν' απομακρυνθώσιν από της τάξεως του στρατού επί τῷ λόγῳ ὅτι ἡ συμμετογὴ των φέρεται βλάβην, πόσον μάλλον δὲν πρέπει νὰ ἔχη τὸ θάρρος νὰ δηλώσῃ ὅτι: δέον νὰ απομακρυνθώσιν ὅλοι οἱ μέχρι σήμερον ἐγωϊστικῶς καὶ συμπεροντολογικῆς διαχειρισθέντες τὰς ἐμπιστευθείσας αὐτοῖς ὑπηρεσίας,

Καὶ ἂν δὲν μᾶς ἐμπνέη τὸ ἴδιον ἡμῶν συμφέρον ἢ ἰδίᾳ ἡμῶν φιλοτιμία διὰ νὰ λάβωμεν τὴν ἀπόφασιν τούτην, ἃς ζητοῦμεν παραδείγματα ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ἢ ὅποια ἀναγεννωμένη ἐπίσης δὲν ἠρκέσθη εἰς τὴν ἐκθρόνισιν ἐνὸς Σουλτάνου ἀλλὰ ἐστράφη καὶ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν ὅλων τῶν κλάδων ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς κάτωθι θαυμασίας εἰκόνας ἣν δίδει ἡ ἀριστοτεχνικὴ γραφίς τοῦ ἐν Κων)πόλει ἑνταποκρητοῦ τοῦ Χρόνου τῶν Παρισίων.

«Παρὰ τὰς αἰτιώσεις, λέγει, τῶν μεμψυμοίρων εἰς διάστημα πέντε μηνῶν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε πραγματικῶς κατελύθη τὸ παλαιὸν καθεστῶς καὶ ἠτήθη ἡ ἀντιδρασίς, ὁ δίκαιος παρατηρητὴς τῶν συμβαινόντων ἐν Τουρκίᾳ δὲν δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ δι' ὅσα ἐγένοντο ἔκτοτε».

«Ὁ Ταλαὰτ βέης—ὕπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν—καὶ ὁ Δαβιτ βέης τῶν Οἰκονομικῶν, δύο νέοι ἄνδρες εἰς ὁλίγας ἡμέρας ἐπέτελεσαν ἐκκαθάρσιν τοῦ ὑπηρετουμένου εἰς τοὺς κλάδους τῶν ἀρωματικῶν, τὴν ὅποιαν φοβούμεθα ὅτι καμμία κυβερνήτης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κέρη! Δύο χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι ὑπάλληλοι ἐξεβλήθησαν ἐξ τῶν στελεχῶν».

«Νέοι διοικηταὶ διωρίσθησαν σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας».

«Ἰδρὺθη διοικητικὴ ἐποπτεία καὶ ὑπηρετρία δημοσίας ἀσφάλειας, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀνευῶθη ἐκ βιβίων».

«Νέοι ἦσαν ὑπάλληλοι ἐργάζονται ἐν αὐτῷ προσληθέντες ἀπὸ τραπεζῶν καὶ ἐταρείων ἢ ἀπὸ τῶν ἐν Μικεδονίᾳ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν Εὐρωπαϊκῶν ὑπηρετησαντας».

«Τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐμμήνησαν τὰ παραδείγματα. Οὐδμοῦ συνέβη ἢ, τι εἰς τὸν Τουρκικὸν στρατὸν διὰ μιᾶς ἐπιθεωρήσεως πῶς βαλμῶν. Διοικητὰ στρατ. σώματος, ὡς ὁ Μουχτάρ πιασῆ, ὑπεβιβάσθησαν εἰς δυναταγματάρχας, στρατηγοὶ δὲ μεραρχιῶν καὶ ταξιαρχιῶν ὑπεβιβάσθησαν εἰς κατωτέρους ἀξιωματικῶν ὡς ἰ Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ παρωσιακῶν ἐδικαίρον, μὲ πνεῦμα δικαιοσύνης, μὲ θάρρος, μὲ κύρος καὶ πλήρη ἀδιαφορίαν πρὸς πολιτικὰς συνεπειὰς, πᾶν ὅσον ἐξέγει εἰ τὸν θαυμασμόν».

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΛΟΓΙΑ

[Ὡρισμένως καὶ ξεχασμένα]

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Πάντα εἶχα μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ γυναικεῖο ζήτημα καὶ ὀλίγα δείγματα τῆς προόδου ἐστὶν Ἑλλάδα ἔφθασαν εἰς τὴν γωνίᾳ τοῦ μ' ἔφριψεν ἡ τύχη. Διάβασα ἀρκετὰ ὀνόματα γυναικῶν ποῦ ἐργάζονται γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου μας καὶ ἔχω ὅλο τὸν θαυμασμό γιὰ ὅσα ἔκαμν στὴ φιλανθρωπίαν. Ἄκουσα πῶς ὑπάρχουν καὶ μερικές ποῦ γράφουν καὶ παρεκάλουν κάποιον φίλον μου νὰ μοῦ δώσῃ μερικὰ ἔργα. Τὸ πρῶτο, πρῶτο ποῦ μοῦ σύστησε ἦταν ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν τῆς Κας Παρρέν καὶ μοῦ ἔφερε δύο τρεῖς τόμους. Ἀρχισα μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον νὰ διαβάσω τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ὅπου διάπλατα φανερώνεται ἡ δύναμις, ἡ χάρις, καὶ τὸ γερὸ μῆλο τῆς ἐκδοτρίνας του καὶ ἔφθασα σὲ μιὰ νεκρολογία ὅπου εἶχε γράψῃ ἡ Ἀξ. Κυρία Παρρέν γιὰ τὴν διηγηματογράφον Ἀλεξάνδραν Παπαδοπούλου.

Δυστυχῶς δὲν μπόρεσα νὰ θρῶ καμμιὰ συλλογὴ ἔργων τῆς, μονάχα δύο τρεῖς εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ διαβάσω γι' αὐτὸ ἃς μὴ νομίση κανεὶς πῶς θὰ κάμω κριτικὴ μελετὴ γιὰ τὸ ἔργο τῆς γιὰτὶ πρῶτα πρῶτα καθὼς εἶπον δὲν διάβασα ὅλα τῆς τὰ ἔργα καὶ ὕστερον μὲν φαίνεται πῶς θὰ εἶναι πολὺ δυνατὰ, ἂν τὸ συμπεράνω ἀπὸ τὸ θαυμασιὸν Βυζαντινὸ διήγημά τῆς «στὸ Μοναστήρι» (φύλλο 15ης Μαρτίου 1909 «Ἐφημερίς Κυριῶν») ὅπου γιὰ νὰ κρίνη κανεὶς θέλει δυνατὴ πέννα, ἄλλως τε καὶ ἡ ἴδια Κας Παρρέν λέγει εἰς τὸν μικρὸν πρόλογόν τῆς τὰ ἐξῆς: «Ἀπὸ τὰς ὀλίγας Ἑλληνίδας ποῦ ἔγραψαν ἕως τώρα διηγηματικὰ βεβαίως ἡ Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου κατέχει τὴν πρῶτην θέσιν. Δυστυχῶς ἕνας θάνατος ἄγριος, πρόωρος, μαρτυρικὸς ἔκοψε τὸν δρόμον τοῦ θριάμβου, πρὸς τὸν ὅποιον ἀσφαλῶς ἐβάδιζε κλ.» καθὼς καὶ εἰς τὴν Νεκρολογίαν (φύλλα 19 Μαρτίου 1906 καὶ 26 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους) πολλὰ ἐπαινετικά.

Μέσα ὅμως σ' ὅλα αὐτὰ σὴν κατὰ τι ψεύτικο παραουσιάζθηκε διὰ μιᾶς στὰ μάτια μου καὶ ἴσως ἄδικον, πῶς δὲν μπορούσε νὰ εἶνε τακτικὴ συνεργάτρια. γιὰτὶ δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐφημερίδας, δὲν συμφωνοῦσε δὲ διότι ἀπαγοῦσε «τὴν πολυτέλειαν, τὴν εὐμάρειαν, τοὺς κοσμικοὺς θριάμβους».

Νὰ ἐδῶ μοῦ φαίνεται καὶ ἡ τρομερὰ ἀντίφασις, ὡς διηγηματογράφον τὴ λέμε πρῶτη, ὡς τακτικὴ συνεργάτρια ὅμως δὲν τὴν δεχόμεθα, ἂν καὶ ἐν πρῶτῳ τοῦτο λέγομεν δημοσιεύωμεν τῶρ διήγημά τῆς χωρὶς πιστεύω νὰ ἀλλάξῃ τὸ πρόγραμμα τοῦ φύλλου γιὰτὶ ἀπὸ ἐφημερίδα ἔγινε περιοδικόν.

Κατόπιν μοῦ φάνηκε πῶς αὐταὶ αἱ παράγραφοι δὲν ταίριαζαν καθόλου πῶς «εἰς τὴν Ἐφημ. τῶν Κυριῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προσληθῇ κλπ.» ἐκτός ἐάν πε-

ριεῖχον κάποιαν πρὸ βαθειὰ ἐνοιαν ἴσως ἡ Κας Παρρέν ποῦ τὴν εἶχε γνωρίσει προσωπικῶς καὶ ἤξευρεν ὅτι τὸς οἰκογενειακῆς στενοχωρίας τῆς Ἀλ. Παπαδοπούλου πρὸ τοῦ ἀκούσματος «τοῦ ἀγρίου θανάτου, τοῦ πρόωρου καὶ μαρτυρικῶς ἀποθανέντος, μὲ δισταγμὸ τὸ λέγω, κάποιον στενοχώρια γιὰ νὰ μὴν πῶ τὴν τύψιν καὶ θὰ ἤθελε νὰ δικαιολογηθῇ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ τῆς καὶ τῶν ἀνεγνωστῶν τῆς γιὰτὶ δὲν ὑπεστήριξεν αὐτὴ τὴ θαυμασιὰ ψυχὴ ποῦ ἀσφαλῶς ἐβάδιζε τὸν δρόμον τοῦ θριάμβου». Λίγη ὑποστήριξις δὲν δόθηκε ἀπὸ τὴν ὑποστήριξιν τῶν γυναικῶν ποῦ προθύμως τόσα χρόνια δίδεται ἐστὶν Κας Παρρέν, καὶ ἴσως αὐτὴ ἡ ἔλλειψις τῆς ὑποστήριξεως θὰ ἦταν μεγάλη πίκρα εἰς τὴν τόσο πονεμένη ψυχὴ ἀπὸ τὴν ἀθλία πραγματικότητά γιὰτὶ νομίζω πῶς γιὰ γυναῖκα ἡ ὑποστήριξις τῆς ὁμοφύλου τῆς ἔχει διπλὴ ἀξίαν ἐστὶν τὸ ποῦ πρωταρχίζει μάλιστα ἡ γυναικεῖα κίνησις· ἐδῶ ἡ ὑποστήριξις, βέβαια, θὰ σημαίνει ὅχι μόνον πῶς αἱ γυναῖκες ποῦ διαβάθουν γυναικεῖα ἔργα εὐχαριστοῦνται μονάχα ἀλλὰ καὶ νοιώθουν τοὺς κόπους ἐκείνου ποῦ ἐργάζονται καὶ ζεῖν ὅτι ὑποστηρίζουν, ἃς μὴν εἶνε ἔς τὸ ἔργον ἐξοχοί, τὴν ἀνατολήν τῆς προόδου τῆς ὁμοφύλου τῶν ἐπομένων καὶ ἰδικῆν των.

Αὐταὶ δὲ αἱ κατηγορηματικαὶ δηλώσεις τὸ ὅτι εἶχεν «ἐντελῶς διαφόρους ἰδέας περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ φύλλου μας» τὸ ὅτι «ἤθελε τὴν γυναικίαν νὰ ζῇ μέσα σὲ σκόνη κλπ.» σηκώνουν ἄθελον ἐμπρός μου μερικές σκέψεις ὡσάν αὐτὴ, πῶς τί σχέσι ἔχουν ὅλα αὐτὰ μιᾶς συγγραφῆς μὲ τὸ περιοδικόν, τὸ ὅποιον ἐπιδιώκει τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν πρόδον τῆς γυναικῆς ἀφοῦ τὰ ἔργα, τὰ ὅποια παράγει δὲν διαφθεῖρουν τὴν γυναικίαν, δὲν τὴν ὠθοῦν πρὸς τὴν πολυτέλειαν, νωθρότητα κλπ. Ἐὰν βεβαίως τὰ ἔργα τῆς ὅπως τόσων ἄλλων διδάσκουν τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸ χρυσάφι, τὰ πολυτελῆ ἀμύξια, παμμέγιστα καπέλλα, μεταξωτὰ κλπ. κλπ. εἶχον τοιούτους διδασκὰς βεβαίως δὲν ἔπρεπε νὰ τυπώνονται ἐν τῇ «Ἐφ. τῶν Κυριῶν. Θὰ μοῦ πῇ ὅμως κανένας πῶς το μῶν νὰ λέγω αὐτὰ ἀφοῦ δὲν διάβασα τὰ ἔργα τῆς. Ναι ἀλλὰ καὶ ἡ Κας Παρρέν κρίνει μᾶλλον τῆ: Ἀλ. Παπαδοπούλου ὡς ἄτομον παρὰ ὡς συγγραφεῖα ἐνῶ πασίγνωστον εἶνε ὅτι οἱ συγγραφεῖς δὲν πρέπει νὰ κρίνονται κατὰ τὴν ἰδιωτικὴν των ζωὴν ἀλλὰ μόνον κατὰ τὰ ἔργα των διότι ἐπὶ τέλους τί σχέσιν ἔχουν τὰ ἔργα μὲ τὰς ἀτομικὰς ἰδέας, μὲ τὸν ἀτομικὸν χαρακτήρα. Καὶ σκέπτομαι πῶς ἔπρεπε νὰ συμβῇ τὸ ἐναντίον ἐπ' ὅτι ἔγινε δηλαδὴ ὅλα τῆς τὰ ἔργα νὰ θρίσκουμε τυπωμένα ἐστὶν Ἐφ. τῶν Κυριῶν, τὸ ὅποιον θὰ ἔφερε ὅχι ἐμπόδιον ἐστὶν ἔργον ἀλλὰ τιμὴ καὶ δόξα, καὶ σὲ σὰς Ἀξ. Κυρία Παρρέν διότι θὰ τὴν ὑπεστήριζατε ἐστὶν καὶ δὲν θὰ τὴν ἀφήνατε νὰ παλαίη μέσα ἐστὶν δυστυχίαν, στὰ βάσανα, ἐστὶν φρικτὴ ζωὴ τῆς ὅποτε ἀναγκαζόταν

ἀπὸ κάποια κακίᾳ μοῖρα ἐντὶ νὰ πιάνη τὴν πέννα καὶ νὰ γράφῃ, νὰ πέρνη τὴ γραμματικὴ καὶ κανένα ἀναγνωσματάρειο γιὰ νὰ μαθίῃ τὰ παιδιὰ ἀνάγνωσι ἀπὸ τὰ γεμάτα λάθη καὶ ἀνοησίες σχολικὰ μας βιβλία.

Πραγματικῶς τί μαρτυρικὴ ζωὴ νὰ μὴν μπορῇ νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερα τὴν ψυχὴ τῆς νὰ φέρηται εἰς κόσμους ἀλλοιώτικους καὶ νὰ μᾶς τοὺς ἀποδίδῃ μὲ ὀλοζώντανα χρώματα, τὶ βασκιστικὴ νὰ μὴν μπορῇ νὰ ἀφήσῃ τὸ σχολαστικὸ τῆς (ἐστὶν κατήντησε ἐστὶν πατριδα μας) ἐπάγγελμα γιὰτὶ τὴν ἄλλη μέρα δὲν θὰ εἶχε τί νὰ φάγῃ. Καὶ ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ πῶς νὰ μὴ ζηλέψῃ μικρὴ ὕλικὴ ἀνεξαρτησία (ὅχι πολυτέλειαν κυρία, θὰ ἀπητηθήκατε) γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ μιὰ μέρα τοῦλάχιστον ἐλεύθερη καὶ ἐλεύθερα νὰ κρούσῃ τὴν λύρα τῆς γιὰ νὰ μᾶς πῇ τί παρατηρήσει τὸ μάτι τῆς ποῦ θέβαι ἀλλοιώτικα θὰ ἔβλεπε τὸν κόσμο καὶ ὅχι τόσο ὕλικά ὅπως φαντάζεσθε πῶς τὸν εἶχε πλάσῃ ἡ ψυχὴ τῆς.

Ἦτο δυνατόν νὰ μὴν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ βρώμικο Ἑβραϊκὸν προάστειον; (τὸ λέγω βρώμικο γιὰτὶ ὅλα τὰ προάστεια, καὶ ὅλα τὰ ἐβραϊκὰ σοκάκια εἶνε γεμάτα ἀκαθαρσίες) Ἰσα ἴσα ἐκεῖ θὰ λαχταροῦσε ἡ ψυχὴ τῆς νὰ ἔχῃ γύρω τῆς ὠραία φύση καὶ μέσα στοὺς 4 τοίχους τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, κοντὰ στοὺς σχολαστικοὺς θὰ ποθοῦσε νὰ συναναστρέφεται καμμιὰ φορὰ μὲ ἀνθρώπους ποῦ νὰ τὴν νοιώθουν. Τὶ τρομερὰ ζωὴ νῆνε ὅλα ἀντίθεσις πρὸς τὰ ὄνειρά τῆς! Ὅτι ἐπονοῦσε παρὰ πολὺ ὅταν εἶδε νὰ τελειώῃ ἡ ἄχαρη ζωὴ τῆς σὲ νοσοκομεῖο μὲ τόσα μαρτύρια ἀλλὰ βέβαια θὰ πόνεσε καὶ ἐστὶν τάφον τῆς, ἂν ποῦν οἱ νεκροί, γιὰ τὰ ἄδικα λόγια. Ἀλλ' ἔστω καὶ ἀνεῖχε αὐτὴ τὴν ἀγάπην, μακίαν, γιὰ τὸν πλοῦτον, τὴν πολυτέλειαν μοῦ φαίνεται πῶς γιὰ αὐτὰ δὲν ἠμῶσε νὰ μὴν τῆς ἐδίδοτο θέσις ἐστὶν φύλλο, τὸ ὅποιον μονάχα νὰ τιμῆση μπορούσε, τώρα μάλιστα ποῦ ἡ γυναικεῖα κίνησις θρίσκει ἐστὶν ἀρχὴ. Ἀφήστε τοὺς ἄνδρας νὰ Σᾶς θρίσκουν καὶ ἕθε λίγα καὶ λιγάκι ἐλαττώματα καὶ νὰ Σᾶς παρουσιάζουν σὲ κάθε βήμα προσοῦματα. Αἱ παράδοξοι ἀποφάσεις τοῦ νὰ ἀπαρρίπτωνται ἔργα σὴν τῆς Ἀλ. Παπαδοπούλου δύναται νὰ ἐπιφέρουν ἐπιβράδυνσιν εἰς τὴν γυναικεῖαν πρόδον. Ἡ δύναμις μονάχα ἐστὶν ἐνωσι θρίσκειται. Δὲν λέγω πῶς καὶ ἐστὶν Ἑλλάδα θὰ μπορούσαμε νὰ ἔχομε καθαρῶς γυναικεῖα περιοδικὰ ὅπως ἐστὶν Εὐρώπη, γιὰ μᾶς εἶνε πολὺ ἐνωρὶς ἀκόμα καὶ ἴσως δὲν θὰ ἤχαμε γερὰς πέννες σ' ὅλα τὰ εἶδη ἀλλὰ θὰ ἦτο καλὸν νὰ εὕρισκε ὁ καθένας ποῦ θέλει νὰ μελετήσῃ τὸ γυναικεῖο ζήτημα ἐστὶν Ἑλλάδα, θὰ ἤθελε, λέγω, νὰ εὕρισκε περισσώτερη στοργὴ γιὰ ἐκεῖνες ποῦ ἀρχίζον νὰ ἐργάζωνται καὶ πρὸς τὰς ἐργαζομένας τὲς πρὸ πολλὰς φορὰς σὲ περιβάλλον καὶ σὲ κοινωνίαν ἐντελῶς ἀταίριαστη γιὰ

τους πόθους αὐτῶν. Καὶ πόσες τέτιες θάνε μὲ τὴν ἀγνωστὴ μικρὴ τους ἐργασία, μπροστὰ ἕμωσ στέσ ὀπότες, τὲσ ἀφκνεῖς, μικρὲς, κάθε, γυναικὰ ὅσο ὑψηλὰ καὶ νὰ στέκεται πρέπει μὲ σεβασμὸν νὰ κλίνῃ τὸ κεφάλι γιὰτὶ αὐτὲς εἶνε αἱ ἀληθινὲς ἐργάτισσες τῆς ιδέας ποῦ θὰ προπαρκακεύασουν τὸ ἔδαφος γιὰ μιά μεγάλη ἀναμόρφωσι τῆς Ἑλληνίδος ἀπὸ τὴν ὁποίαν πολλὰ βέβαια ἔχουν νὰ ὠφεληθῶν καὶ οἱ ἄνδρες.

Ἄλλὰ πρέπει νὰ πούσω γιὰτὶ ἐπὶ τέλους δὲν πρόκειται νὰ πούμε μῆτε γιὰ τὴν χειραφέτησι μῆτε γιὰ τίς ὠφέλειες ἢ θλάβες ποῦ μπορεῖ νὰ φέρῃ, μονάχα ἤθελα νὰ πῶ πὼς κληθένσ ἔχει τίς ἀδυναμίας του ἀλλὰ γιὰ αὐτὲς δὲν πιστεύω πὼς πρέπει νὰ ἐκμηδενίζετα.

Ἄλλοίμονον σ' ἐκεῖνους ποῦ δὲν εἶνε ἐπιεικεῖς πρὸς τὰς ἀδυναμίας αὐτὰς γιὰτὶ κατὰ τὸν μέγαν φιλόνηρωπον συγγραφέα Δουστογιόσκην «ὄταν ἡ κοινωνία πούσῃ νὰ λυπητῆι τοὺς ἀδυνάτους καὶ βλασημένους τότε αὐτὴ ἡ ἰδιὰ θὰ ἀισθάνετα τὸν ἐκυτόν της ἀσχημὴ θὰ ἀποσκληρυνθῇ καὶ θὰ ἀποζηρηθῇ, θὰ γίνῃ διφραμένη καὶ ἀκαρπία». Καὶ ἡ Ἄλεξάνδρα Παπαδοπούλου ἦταν μιά ἀπ' αὐτοὺς αὐτοὺς ἀδυνάτους καὶ βλασημένους» καὶ θὰ ἠθέλωμε ἡΚα Παρρέν, ἡ ὁποία ἔχει ἐργασθῇ γιὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, νὰ φωνότανε πρὸ ἐπιεικῆς εἰς τὴν ἀδυναμίαν [ἐν πραγματικὰ κι ὄλας ὑπῆρχε καὶ ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ κατ' ὀυδένσ λόγον νὰ ἔχῃ σχέσι μὲ τὴ δημιουργικὴ ἐργασίαν] τῆς «πρώτης διηγηματογράφου». "Ἄς μὴ νομίση κανεῖς πὼς ἠθελε νὰ κάμω ἐπίκρισιν ἀλλὰ μοῦ φάνηκεν μερικὲς ιδέες καὶ γνώμες τόσο πικράδοξοι ποῦ δὲ μπόρεσε νὰ μὴ πῶ αὐτὲς τίς ὀλίγες σκέψεις μου καὶ πὼς στὰ διαβασμένα βρήκα κάτι τι ἀκατανόητο, ψεύτικο.

Ἐπαρχιώτις

ΣΗΜ. Τὸ μέρος τῆ νεκρολογία, τὸ ὁποῖον μοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωσι, δλόκληρον εἶνε τὸ ἔξης : «. Εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προσληθῆ ὡς τακτικὴ συνεργάτις διότι εἶχεν ιδέας ἐντελῶς διαφόρους περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ φύλλου μας. Κουρασμένη αὐτὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς βιοπάλης, διψῶσα τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἡσυχίαν σώματος καὶ πνεύματος, ποθοῦσα ἴσως εὐμάρειαν καὶ πολυτέλειαν, καὶ ἀγάπην καὶ κοσμικοὺς θριάμβους ἠθελε τὴν γυναῖκα νὰ εἴῃ μέσα εἰς σαλόνια, νὰ ἀναπαύῃ τὸ σῶμά της εἰς πλήθος μαλακῶν μαξιλιδιῶν, νὰ μὴ σκοτίζεται παρὰ πὼς νὰ ἀπολαμβάνῃ περισσότερον καὶ με μεγαλειέτηραν εὐμάρειαν τὴν ζωὴν, νὰ εἶναι τὸ χαϊδεμένον ἄνθος τῶν θερμοκηπίων. Μὲ τοιαύτας ιδέας ἡ Ἄλεξάνδρα ἡ ὁποία πρὸ παντὸς ἦτο εὐλακρῆ καὶ πιστὴ εἰς τίς πεποιθήσεις της, ἦτο ἴσως ἄνδρα ἀδύνατον, νὰ συμφορῶθῃ μὲ τὸ πρόγραμμά μου καὶ νὰ ἐκτελέσῃ διὰ τῆς φιλολογικῆς καὶ δημοσιογραφικῆς ἐργασίας της εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ».

Ἡ ἰδιὰ

ΣΗΜ. Διευθύνσεως Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως

Ἐπὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀνωτέρω σκέψεων τῆς ἡμετέρας συνεργάτιδος, δημοσιεύσαν σημείωσιν, ἀπὸ τὸ ἀνέκδοτον βιβλίον τοῦ Κωνσταντίνου Μακρῆ «ΑΡΑΓΜΕΝΟΣ» τὸ ὁποῖον ἐκδοθήσεται προσεχῶς ἡμιτελές, ὡς τὸ ἀφῆκεν ὁ συγγραφεὺς.

Κωνσταντινούπολις. Μάιος 1905, ἡ Ἄλεξάνδρα Παπαδοπούλου ἦτο μιά δύναμις.— Τὸ ἀγαλμὰ της τὸ φαντάζομαι ὡς ἔξῃς : (1906)— Ὡς Ἀγίαν Βυζαντινήν, rigidε, μὲ μελαγχολίαν εἰς τὸ πρόσωπον.— Μελαγχολία καὶ ἀπλότη;— ἀγωνούνη.— Νὰ μὴ δίδεται σημασίαν εἰς τὴν χίρην τοῦ ὕλου σώματος.— Stylée (Γοτθικῆς).

ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΗΝ καὶ ἐπιστημονικωτάτην μελέτην τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡμετέρου διαπρεποῦς συνεργάτου κ.

Κ. Μητσοπούλου δημοσιευθεῖσαν εἰς τὰς «Ἀθήνας» περὶ τῆς « Ἀγραμματοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ », ἀποσπῶμεν μίαν εἰκόνα χαρακτηριστικὴν τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν τῆς Ἑλλάδος.

«Τοιαύτη εἶνε ἡ μορφωτικὴ κατάστασις τῆς ὑπαιθρίου χώρας, καὶ ἰδίως τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ, ἀνερχομένου κατὰ τὴν ἀπογραφήν εἰς 257,000 (252,360 ἄρρενες καὶ 5,172 θῆλειαι), καὶ ἰῶν κτηνοτρόφων ἢ τσοπάνητων ἀνερχομένων εἰς 70,560, ἐξ ὧν 1800 ποιεῖνιδες. Πάντες δ' οὗτοι εἶνε ὠρμου ἡλικίας καὶ οὐχὶ παιδία».

«Καὶ ὁ βίος αὐτῶν εἶνε οἰκτρότατος».

Ὁ ἐν τινι πολυτελεῖ ἀιθούσῃ καταυαζομένη ὑπὸ ἀπλέτου ἡλεκτρικοῦ φωτὸς, ἀποθαυμάζων τὸ κάλλος, τὴν κομψότητα τοῦ ὠραίου φύλου καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ χερσοῦ, τῶν ἀδαμάντων καὶ σαφείρων, οὐδέποτε δ' ἐπισκεφθεῖς χωρίων τι ἢ συνοικισμῶν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἀγνοεῖ ἐν ποίῳ βορβόρῳ καὶ παυλῇ ἀμαθείᾳ κυλίνονται ἑκατοντάδες χιλιάδων Ἑλλήνων. Καλύθη ἀχυρόπλεκτος ἡ τρώγλη ἐξ ὠμῶν πλίνθων εἶνε ἡ κατοικία χωρικῆς τινοσ οἰκογενείας, ἄνευ πατώματος, ὀροφῆς καὶ παραθύρων, ἐν ἣ ζωὰ καὶ λογικὰ ὄντα εὐρίσκουσι κατασούγιον κατὰ τοῦ ψύχους ἢ τῶν φλογερῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων».

Ἄφοῦ ὄλην τὴν ἡμέραν ἐργασθῶσι τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐν τῷ ἀγρῷ ὡς τὰ κτήνη μετὰ τῶν κτηνῶν των, συνέρχονται περὶ τὴν ἐσπέραν ἐν τῇ τρώγλῃ των, ἐν συμφύγῳσι τὸ λιτὸν αὐτῶν δεῖπνον ἐκ σκληροῦ ἄρτου, συνήθως μπουμπότας, καὶ κορυμῶν, ὑπὸ τὸ ἄμυδρον φῶς προϊστορικῆς λυχνίας. Καὶ τὸ μὲν θέρος κοιμοῦνται ἐν ὑπαίθρῳ, τὸν δὲ χειμῶνα συσπειροῦνται περὶ τὴν γωνιάν, ἐφ' ἣς καίεται δέσμη ὀγκώδης ξύλων. Κλίνην ἀγνοοῦσι !»

Ἡ δὲ πολιτεία τοὺς ἐνθυμεῖται μόνον ὅταν πρόκηται νὰ εἰσπράξῃ τὸν φόρον τῶν ἀροτριῶντων κτηνῶν ἢ νὰ ζητήσῃ τὸν φόρον τοῦ αἵματος, δὲ, ἅμωσ ἀτυχῶς θεωροῦσιν ὡς τουρκικὸν παιδομάζωμα».

Καὶ ἅμωσ οἱ δυστυχεῖς οὗτοι εἶνε ὑγίεστατοι καὶ σιταβαροὶ τὸ σῶμα, μετὰ μεγίστης ἀντοχῆς, τὸ δὲ κρῆνιον αὐτῶν ἐγκλείει ἰσχυρὸν πνεῦμα, ἀλλὰ δυστυχῶς καθυδόν, καὶ ψυχρὴν γεννησίαν καὶ φιλοπάτριδα. Οὗτοι ἔχοντες τὴν ἀπειτουμένην μόρφωσιν ὑπὸ ἐνθουσιῶδων δημοδιδασκάλων καὶ ἐναρέτων καὶ τοῦ καθήκιντος ἱερέων, οὐ μόνον θὰ καλλιερῶσι τὴν γῆν μετ' ἐπιστήμης πρὸς αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου, ἀλλὰ καὶ ὀδηγούμενοι ὑπὸ ἐμπεῖρων στρατηγῶν εἰς τὰ τεῖλα τῆς τιμῆς θὰ δοξάσωσι τὴν πατρίδα».

Ἄλλ' ὡς μὴ ὠφέλε, διετελοῦσιν ἐν ἀρχαίῳ, ἐν προϊστορικῇ καταστάσει».

Κ. Μητσόπουλος

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΨΙΝ

I

Πᾶν ἀρχιτεκτονικὸν κτίσμα οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἴδρουν τυχαίως καὶ ἐν χώρῳ οἰκῶν ἴσως, ἀλλ' ἐνθα χρησιμώτερον, μάλιστα δὲ εὐπρεπέστερον εἰς τὰς ὄψεις τοῦ θεωμένου ἤθελεν εἶναι. Οὕτως αἱ μὲν ἀγοραὶ (τύποι συναθροίσεως) διὰ τὸ χρησιμώτερον κατὰ τὸ κέντρον τῶν πόλεων καθίσταντο ἐν χώρῳ βεβαίως οὐχὶ ταπεινῷ, καὶ περὶ τὸν ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς βωμὸν καὶ τὸ ἐλεύθερον βῆμα αἱ στοαὶ ἰδρύντο. τὰ πρυτανεῖα, τὰ ἀρχεῖα, τὰ βουλευτήρια, αἱ λέσχαι. Κατὰ τὰς μεγαλοπρεπεστάτας καὶ ἐπὶ τῶν πλείστων σιναζομένων πόλεων τῶν πόλεων οἱ τάφοι ἦσαν οἱ δημόσιοι τῶν ἀποθανόντων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἢ τῶν ἄλλων πολιτῶν οἱ πολυτελέστατοι. αὐτοὶ δὲ, ἢ ἐπὶ ἄλλης ὑπερόχου θέσεως, τὰναθήματ καὶ τὰ τροπαια. Κατὰ τὴν κλιτὴν λόφον τὰ θέατρα καὶ τὰ ὀδεῖα καὶ, ὅπου μεταξὺ λόφων ὑπῆρχεν ἀλλόν, σταδίαι ἰδρύντο καὶ παρ' αὐτὰ συνήθως τὰ γυμνάσια καὶ αἱ παλαιστραὶ, κατὰ τὴν πλευρὰν δὲ ἱεροῦ τινοσ περιβόλου. τὴν ἀγούσαν πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ ἰδρύνετω, ἠνοίγοντο τὰ προπύλαια.

II

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸ χρησίμον ἂν τὰρχαῖα μνημεῖα ἀπέβλεπον, δὲν ἠγείροντο ἀδιαφόρως πρὸς τὸν τυχὸν διατρίβοντα ἐν αὐτοῖς καὶ πρὸς τὸν περὶ αὐτὰ χώρον. Οὕτως, ἂν τις ἐν τῷ σταδίῳ ἐκάθητο τῷ Παναθηναϊκῷ, ἀπὸ τῆς σφενδόνης μὲν τὸ δαιμόνιον ἐθεᾶτο ἄστυ μὲ τὸν ναὸν τοῦ Ἀνκείου Ἀπόλλωνοσ πρὸ αὐτοῦ δεξιὰ ἐν μέσῳ θαλεροῦ ἄλλουσ, ὀλίγον παραιτέρω τὴν ἱερὰν Ἀκρόπολιν καὶ τὸν Αἰγίλειον εἰς τὸ βάθος, ὑπὲρ ὃν ἐν μέσῳ χρυσοπαρῶν νεφῶν ἐδύετο ὁ ἥλιος τὴν ἐσπέραν πρὸς τὸ δεξιὸν (τῷ εἰσερχομένῳ) οὐρανῷ τοῦ Σταδίου καθήμενος τὸν Ἀναβητὸν ἐβλεπε καὶ περαιτέρω τὸ Πεντελικὸν βαθυκῆνον, καὶ πορφύρον φαειρὰν περιβαλλόμενον τὸν Ὑμητιῶν, πρὸς τὸ ἀριστερὸν δὲ ἰσάμενος οὐρανῷ τὴν σεμνὴν ἐβλεπε Κρανάαν καὶ τὸν Μουσῶν τὸν λόφον καὶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν ἀκτὴν τοῦ Πειραιῶσ καὶ τὴν

Σαλαμίνα καὶ τὰ γλαυκὰ ὕδατα τοῦ Σαρωνικοῦ. Αἱ στοαὶ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς ἱεροῖς πρὸς ἀνατολάσ καὶ πρὸς μεσημβριαν ἰδρύντο, σκέπουσαι μὲν ἀπὸ τοῦ θετοῦ καὶ τοῦ ἡλίου τοῦ θερούσ καὶ ἀπὸ τοῦ χειμερίου βορρᾶ τοὺς ὑπ' αὐτὰσ περιπατοῦντας, φέρουσαι δὲ εἰς αὐτοὺσ. ὡς ἐν Ἀθήναισ τοῦ Φαληρικοῦ τὰ μύρα καὶ τοῦ Ὑμητιοῦ τοῦ πολυανθοῦσ.

III

Καὶ κατὰ ταῦτα μὲν τὰγαθὰ τὰ μνημεῖα μαρτυροῦσιν ὅτι εἰς τὸ χρησίμον μάλιστα ἀφορῶντα ἰδρύντο, ἀλλ' ὅμωσ καὶ ὡς εἰκόνησ θανυμαστῶσ διεγοφοντο διὰ τοὺς θεωμένους αὐτὰ. Οὕτως αἱ στοαὶ αἱ κατὰ τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηναίων εἶχον περιβαλλούσας τὸν χοροῖοντα πῶρον ἢ τὸ πἰλλεσκον μάρμαρον καὶ ἄλλα δένδρα βεβαίως καὶ τὰσ πλατάνουσ τὰσ φυτευθείασ ἐπὶ τοῦ Κίμωνοσ, καὶ ἡ Περαικὴ Στοὰ ἢ ἐν Σπάρτῃ παρὰ τοὺς ναοὺσ καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰγάματα θεῶν καὶ ἡρώων τὰ ἰδρύνεμενα περὶ αὐτὴν εἶχε τοὺσ ἐπὶ στύλων ἀνδριάντασ τῆσ Ἀρτεμιδίασ καὶ τοῦ Μαρδονίου καὶ ἄλλων ἐπισημῶν Περσῶν διαγραφόμενα ἐπὶ τῆσ σμαραγδίνης πλευρᾶσ τοῦ Ταῦγέτου ὁ τύμβοσ ὁ ἐν Μαθαδῶνι ἀφ' ἐνὸσ μὲν ἐπὶ τῶν πέριξ ὄρεων, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐπὶ τοῦ κρῆνοσ ἀιθέροσ τοῦ πρὸς ἀνατολάσ εἰκονίζετο ἢ λάμπονσα ἐξ τοῦ ὑπολεύκοσ ἐγχωρίου μαρμάρου ὄρησ τοῦ θεάτροσ τῆσ Ἐπιδαύρου ὑπὸ χλωροῦ περιβάλλετο στεφανώματος δένδρων καὶ θάμνων ἡρῶα τέσσαρα ἦσαν ἰδρύνεμενα παρὰ τὸν ἐν Σπάρτῃ Πλαταυστῶν καὶ ὑπὸ τὰσ ἐν Ἀλτεῖ τῆσ Ὀλυμπίας πλατάνουσ εἶχε στηθῆ τὸ ἀπὸ Λακεδαιμονίων τροπαιῶν τῶν Ἡλείων.

Οἱ ναοὶ δὲ μάλιστα ἰδρύντο ἐν καλῷ ἐκ προνοίας ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων καὶ ἦσαν μὲν ἐνίοτε ἐν χώρῳ ταπεινῷ ἐκτισμένοι—ὅπου τὰ ἱερὰ αὐτῶν—ἐνεκα θρησκευτικῆσ παραδόσεωσ, ὡσ τὸ Ἀμφιάρειον ἐν Ὀρωπῷ καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἀλλὰ συνήθως ἠγείροντο ἐπὶ ἀναεπαμένων πεδίων καὶ λόφων ὑψηλῶν. Οὕτως ἐν Πλαταιαῖσ ὁ τῆσ Ἥρασ ναὸσ ἐν τῇ βορείᾳ τῆσ ἀκροπόλεωσ ἄκρα κάτοπιτοσ ἀπὸ τῆσ πεδιάδοσ ἦτο ἐπὶ τοῦ ἐξ ἐλάτης θαλεροῦ προοῖνου ἐπενδύματοσ τοῦ Κιθαιρώνοσ ξανθοῦ διαγραφόμενοσ ἐκ τοῦ πῶρον λίθου. Οὕτω καὶ τὰλλα τοῦ ἱεροῦ χώρου ἰδρύνεμενα ἐν Δελφοῖσ καὶ τοῦ Ἀπόλλωνοσ ὁ ναὸσ ἐπὶ τῆσ κλιτῶσ τῆσ Φαιδριάδοσ Πέτροσ θανυμάσιοσ ἤρετο πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐρχομένων ἀπὸ τῆσ Ἀντικύρρασ οὕτωσ ὁ ἐν Βάσσαισ τῆσ Φιγαλείασ τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνοσ ναὸσ ἐπὶ ὑψηλοῦ ἀπὸ τῆσ πεδιάδοσ τῆσ Μεσσηνιακῆσ καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγουσ καθορᾶται οὕτωσ ὁ ναὸσ τοῦ Ἰθωμάτου Διὸσ, ἐπὶ τῆσ κορυφῆσ τοῦ ὄρουσ ἰδρύνεμοσ θεατοῦ ἦτο εἰς τοὺσ ἀπὸ τοῦ Ταινάρου ἢ τοῦ Ἀκρίτα πλέοντασ καὶ ἀπὸ τοῦ στεφανῶν τῶν πέριξ ἀρκαδικῶν ἢ λακωνικῶν ὄρεων, ὑψηλοῦσ, χρυσοῦσ διαγραφόμενοσ ἐπὶ τοῦ σαπφειρίνου ὀφρανοῦ. Καὶ ὁ τοῦ Ἀμυκλαίου δὲ Ἀ-

πόλλωνος και ὁ τῆς Ψωφίδος παρὰ τὰ Τριπόταμα τῶν Καλαβρύτων και ὁ τῆς Κρόνης ἐν Κεφαλληνίᾳ και ὁ τοῦ Λεοντίου τῆς Ἀχαΐας κατὰ τὴν νῦν παρὰ τὸ Ἀργιον Τραπεζῶν και ὁ τῆς βοιωτικῆς Θίσβης ὡς ὕδατογραφία διεγράφητο ἐπὶ τοῦ σημαράδου τῶν περὶ αὐτὰ λόφων ἢ ὄρεων ἢ ἐπὶ τοῦ κναροῦ οὐρανοῦ.

Ἐπὶ εὐρείας δὲ πεδιάδος ἦτο ἐν Τεγέᾳ ὁ τῆς Ἀθηνῶν, και τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, και ἐν Κορίνθῳ ὁ τῆς Χαλκιδίτιδος Ἀθηνῶν και ὁ τῶν Χαρίτων ἐν Ὀρχομενῶ τῷ Μνησίῳ μαρμαρῶσσοιτες ἐκ τῆς λευκότητος τοῦ λίθου ἢ ἐκ τοῦ πόρου ξανθοὶ ἐν μέσῳ τῶν προαιωνίων τῶν ἱερῶν ἄλσῶν. δρυῶν ἢ πιτύων. Κατὰ τὴν κλιτὴν τῶν λόφων ἢ ὄρεων και ναοὶ, ὡς τῆς Ἀθηνῶν ἢ Ἀργείας ἐν Αἰγίνῃ ἠγείροντο και τελεστήρια, ὡς τῆς Λεσποίνης ἐν Λυκοπούρᾳ τῆς Ἀρκαδίας και τῆς Ἀθήνης ἐν Ἐλευσίνι τῆς Ἀττικῆς, παρὰ τὴν ἀκτὴν δὲ τῆς θαλάσσης ὑψοῦτο ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἐν Αἰγίνῃ και ὁ τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Σουρίῳ πρὸς τοὺς ναυτιλλομένους χειρτισμοὺς εὐγενῆς και ἁγία εὐχῆ. Ἦσαν λοιπὸν τὰρχαῖα κτίσματα τὰ ἀνά πᾶσαν τὴν Ἑλληνίδα γῆν ἀληθῶς ὡς ζωγραφίᾳ ἐφ' ὕψους. ἐπὶ σαυφειότητος, αμαραγδίνης ἢ χρυσοῦσσης βίσεως.

IV

Ἄλλ' ἄριστα ἦσαν ἰδρυμένα τὰ ἐν Ἀθήναις μνημεῖα, ἐν τῷ ἄσκει μὲν τοῦ Ἡρακλῆος τὸ ἱερῶν (Θησεῖον) ἐπὶ τῆς αἰρομένης ὑπὲρ τὸν Κεραμεικὸν και τὸ Λεωκόρειον γῆς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως διαγραφόμενον ἢ τοῦ Λυκαβητιτοῦ, τὸ Ὀλυμπεῖον ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ τὸν Σαρωνικὸν οὐρανοῦ εἰκονιζόμενον ἢ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τοῦ πορφυροῦ περιβολαίου τοῦ Ὑμητιτοῦ και τὸ Ἀσκληπιεῖον ἐπὶ τοῦ εὐρυθοῦ τῆς Ἀκροπόλεως βρῖχον. Τὰ ἐπὶ τοῦ βράχου δὲ τούτου ἰδρύματα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κάλλιστα εἶχον ζωγραφικῶς.

Ἴδου ὁ τῆς Ἀθηνῶν Νίκης ναὸς ἐπὶ τοῦ πύργου διὰ μαρμαρίων ἐπεδεδυμένον στρωτήρων μετὰ τοῦ περὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ σιγηαίου τοῦ φέροντος τὰς ἀναγλύφους νίκας τὰς περὶ τὸς ἀληθῶς φαίνεται ἐπὶ τῆς βίσεως ταύτης ὁ ναὸς ὡς ἐπὶ κίονος ἰωνικοῦ ἢ Φαρνεσία Ἀθηνῶν τοῦ ἐν Νεαπόλει μουσείου. Ἴδου τὰ Προπύλαια. Λέγεται ὑπὸ τῶν ἐπιπολιωτέρων ὅτι ἄπλετον εἶχον τὸ λευκὸν και μονοτονίαν χρώματος ἐκ τούτου. Πόσον ἀταλαιπώρωσ' διότι πρῶτον εἶχον κατὰ τὴν κορηπὶδα πειρὰν μίαν (δόμον) λίθου ἐλευσιτίου μέλανος, εἶχε δὲ τὰς πέριτε πύλας διὰ θυρωμάτων κλειομένων χαλκῶν πρὸς τῶν βεβαίως χαλκῶν μόνον ἐχούσων εὐάβδους, αἵτινες ἄφηνον νὰ διέρχεται, κατὰ τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ αὐτῶν, φῶς και τοῦρανοῦ νὰ διαφαίνονται τὸ κναοῦν, κατὰ τὰ ἄκρα δὲ τῆς πρὸ τῆς Πυρακωθῆκης στοᾶς και τῆς πρὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνῶν Νίκης ἀγάλματα ἰδρυμένα ἀνδρῶν ἐπὶ ἵππων ὑψηλὰ αἰρόμενα χαλκᾶ, διὰ τοῦ χρώματος τοῦ μεταλλοῦ παύοντα τοῦ λευκοῦ τὴν μονοτονίαν. Τὸ δὲ ση-

μαυτικώτατον ὅτι, παρὰ τοὺς ἐφίππουσ ἀνδριάντας τούτους τοὺς χαλκοὺς, παρὰ τὸν αἰθέρα τὸν σαυφείριον τὸν περιβάλλοντα τὸ οἰκοδόμημα ἢ διαφουρόμερον διὰ τῶν χαλκῶν τορευτῶν πυλῶν αἰ σκαὶ αἰ ἐπὶ τοῦ μνημείου πίπτουσαι διὰ τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸ φωτὸς τοῦ ἡλίου παρέχουσαι εἰς αὐτὸ πλοῦτον ἀπαράμιλλον γραφικῶν εἰκόνων.

V

Ἐισέλθωμεν νῦν διὰ τῶν Προπυλαίων εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Παρὰ τὸν στῦλον τῆς ὀπίσω στοᾶς τὸν ἀριστερὰ τῆς πομπικῆς εἰσόδου ἄς σταθῶμεν. Ὅποιον ἐκπαλῶν θέμιμα ἔνθεν μὲν ὁ Παρθενῶν, ἔνθεν δὲ τὸ Ἐρέχθειον ὁ μὲν σεμνὸς εἶναι δόξιος ἀλλὰ και χῆρον ἔχει τὴν ἐν παντὶ ἔργῳ Ἑλληνικῶν, ὁ δὲ χαρίεις εἶναι ἰωνικὸς ἀλλὰ και τὴν σεμνὴν γαλήνην ἔχει, ἔτερον ὡσαύτως χαρακτῆρου τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς.

Τούτο δὲ πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα. ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τεχνῆται οἱ σοφοὶ δὲν ἐπεσώρευον ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ ἔργα. ὡς οἱ σκαυότερον συναισθιτόμενοι τὸ καλὸν, ὡς οἱ ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὔτινες και τὸν ναὸν τοῦ Διὸς και τὸν τῆς Ἥρας και τὸ Μιητροῶν δώρια ἴδρουν ἐν τῇ στενῇ Ἀλτεῖ διότι πολλὰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκῆματα δώρια πιέζουσι τὴν ψυχὴν ἐξ ἐμβρυθοῦς σεμνότητος, πάντα δ' ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἰωνικὸν κούφου συναισθήματος παρέχουσαι εἰκόνα. Τούτου ἕνεκα παρὰ τὸν ἰωνικὸν τῆς Ἀθηνῶν Νίκης ναὸν ἴδρυσε δώρια τὰ Προπύλαια ὁ Μνησιακῆς και παρὰ τὸν δώριον Παρθενῶνα ὁ Φιλοκλῆς ἰωνικὸν τὸ Ἐρέχθειον.

Ἄλλ' ὅμως σήμερον, καιτοὶ ἀπαράμιλλος ὡς παρὰστάσις τοῦ μεγαλείου και τοῦ ὑψηλοῦ εἶνε ὁ Παρθενῶν, τὸ Ἐρέχθειον δὲ τέμενος Χαρίτων, ἢ ἐπὶ τοῦ ὀριζήοντος και τῶν δύο εἰκῶν και περιγρὰ και πλημμελῆς εἶναι. Αἰοῦ μεταξὺ τῶν δύο μνημείων εὐρὸν τοῦρανοῦ πεδῖον ἐκτείνεται κάκιστον κενὸν διὰ τὴν τέχνην, διὰ τὸ καλόν. Ἀλλὰ τοῦτο κάλλιστα πληροῦμεν εἰς τοὺς χρόνους ἀνερχόμενοι ἐκείνους τοὺς παλαιούς, καιτ' οὗς ἢ ἱερὰ Κεκροπία, ἢ Ἀκρόπολις, δὲν εἶχε μόνον τοὺς δύο τῆς Ἀθηνῶν ναοὺς, τῆς Παρθενῶν και τῆς Πολιάδος (Ἐρεχθείου). Τότε μεταξὺ Προπυλαίων και Παρθενῶνος εἶχε δεξιὰ μὲν βωμὸν και τὸν χαλκινον δούρειον Ἴππον και ναοὺς Βραυρωνίας Ἀρτέμιδος και Ἀθηνῶν Ἐργάνης και τὴν χαλκοθήκην και ἀγαλμάτων πλῆθὺν χαλκῶν και μαρμαρίων κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πομπικὴν και πρὸ τοῦ κορηπιδώματος τοῦ Παρθενῶνος, ἀριστερὰ δὲ πρὸς τὸν τῆς Πολιάδος ναὸν τῶν ἱερῶν και τῶν ἀρορηφόρων τὰ οἰκῆματα και ἀγάλματα πάμπολλα και ἐν αὐτοῖς τὸ ἀπὸ Βοιωτῶν τέθριππον ἄρμα διὰ τοῦ χαλκοῦ μετριάζον τοῦ Ἐρεχθείου τὸ πάλλευκον.

Ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο ναῶν, Ἐρεχθείου και Παρθενῶνος, κενὸν πῶς ἐπληροῦτο; Ὀλίγη πε-

ραυτέρω τῶν Προπυλαίων ἰδρυμένον τῆς Προμάχου Ἀθηνῶν ἦτο τὸ ὑψηλὸν και εὐρὸν ἀναλόγως χαλκινον ἄγαλμα, τὴν ἀσπίδα αἶρου και τὸ δόρυ τινάσσον, οὔτινος πρὸ τοῦ Ζωστήρος ἔτι εἰς τοὺς προοπλέοντας ἀπὸ τοῦ Σουνοῦ ἐφαίνετο ἢ στίλβουσα λόγχη. Ποῦ ἴστατο τοῦτο; Ἄν. ὡς λέγουσί τινες, ἐπὶ τοῦ παρίνου βράθρου. οὔτινος λείψανα σφύζονται μέχρι ἡμῶν μεταξὺ Προπυλαίων και Ἐρεχθείου, τούτο ἦθελον ἀποκλείη διὰ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ τὴν θέαν τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος. Ἦτο λοιπὸν ἰδρυμένον τῆς Προμάχου τὸ ἄγαλμα, ὅπου μεταξὺ Προπυλαίων, Ἐρεχθείου και Παρθενῶνος φαίνεται ἐξομαλισμένος ὁ βράχος τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐνταῦθα δὲ ἴσάμενον οὐδὲν μὲν μνημείον ἀπέκρυπτεν, ἐπλήρου δὲ τοῦρανοῦ τὸ κενόν, και κάλλιστα μὲν διεγράφετο ἐπὶ τοῦ κναροῦ αἰθέρος, κάλλιστα δὲ μὲ τὴν μεγαλοπρασίνην τοῦ χαλκοῦ χροῖαν ἠρομύζετο πρὸς τῶν ἄλλων, ἐκ μαρμαρίου τὸ πλεῖστον. ἀγαλμάτων και τῶν ἔνθεν και ἔνθεν ἀρχιτεκτονικῶν μνημείων τὴν λευκότητα.

VI

Ἄλλ' ἐν τοῖς ἀρχαίοις μνημείοις τῆς ἀρχιτεκτονικῆς—πλὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ὀριζήοντος ἢ πρὸς ἄλληλα γραφικῆς θέσεως αὐτῶν—εὐρυθμίας και καλοῦ μυστήρια περὶ τὰς γραμμὰς εὐρον ἐρευνήσαντες οἱ σοφοί. (*) Ἐῦρον ἦν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς κτίσμασι,—ναοῖς, προπυλαίοις, στοᾶς και τοῖς τοιοῦτοις—οὐδαμοῦ ὑπάρχει εὐθεία γραμμὴ, οὔτε κάθετος κατὰ τὸ νῆμα τῆς στάθμης, οὔτε κατὰ τὴν ὑδροστάθμην παράλληλος πρὸς τῶν ὀριζήοντι, ἀλλὰ πανταχοῦ κεκλιμένα ἐπίπεδα και κυρταὶ γραμμαὶ. Ἐκ τούτου ὁ ἀρχαῖος ναὸς οὔτε τοὺς στύλους τοῦ περιστεῖον οὔτε τοὺς τοίχους καθέτους ἔχει ἐπὶ τοῦ ὀριζήοντος, ἀλλ' ἀνεπαισθήτως συγκλίονται ὡς πυραμίδος, ὡστε αἱ πλευραὶ αὐτοῦ προεκτείνονται ἢθελον συναντηθῆ εἰς τὸ ἄπειρον εἰς κορυφὴν. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν δὲ εἶνε ὁ ἀρχαῖος ναὸς ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον, ἀλλὰ βαπιορθογώνιος κόλουρος πυραμῆς.

Παρατήρησαν ὡσαύτως ὅτι αἱ πρὸς τὸν ὀριζήοντα παράλληλοι γραμμαὶ και τοῦ στερεοβάτου και τοῦ ἐπιστυλίου και τοῦ γείσου δὲν εἶναι ἀκριβῶς ὀριζήοντι, ὡπε νὰ ἰσοροπῆ τῆς ὑδροστάθμης τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ κυρταὶ, ὅτι οἱ πρὸς ἀνατολὰς στῦλοι και οἱ πρὸς νότον εἶναι παχύτεροι τῶν τῆς βορείας και δυτικῆς πλευρᾶς, οἱ δὲ κατὰ τὰς τέσσαρας γωνίας παχύτεροι τῶν ἄλλων. Ἐῦρον ὡσαύτως ὅτι ὁ κορυμὸς τοῦ στύλου δὲν μειοῦται ἀπαύσιως, καθ' ὅσον ἀναβαίνει πρὸς τὸ κιονόκρανον, ἀλλὰ κατὰ τὰ δύο πέμπτια του ὕψους οἰδαίνεται, ἐκτείνεται, και εἶτα πάλιν λεπτόνεται μέχρι τοῦ ἔπιτραχηλίου του στύλου, τούτο δὲ εἶναι ἢ καλονυμένῃ

(*) Penrose Principles of Athenian architecture.—Boetticher. Untersuchungen auf der Akropolis.—Ad. Michaelis der Parthenon.

ἔντασις ὑπὸ τῶν παλαιῶν (Vitruvii de architectura III, 3, 13).

Πάντα δὲ ταῦτα μετὰ παρατηρήσεις βεβαίως αἰώνων ἢ λεπιότης τῶν Ἑλληνικῶν φρενῶν ἐξεργάσατο διὰ λόγους ὁ π τ ι κ ῆ ς (λόγος ὀπτικῆς). Αἰοῦ ἂν οἰκοδόμημά τι κισθῆ κάθετον κατὰ τὸ νῆμα τῆς στάθμης, φαίνεται δι κλίση πρὸς τὰ ἔξω, δι δὲ ὀέλουσι καταπέση πρὸς τοὺς θεωμένους αἱ πλευραὶ, ἂν αἱ πρὸς τὸν ὀριζήοντα παράλληλοι πλευραὶ κισθῶσιν ἀκριβῶς εὐθεῖαι ἀλλὰ μὴ κ ρ ι α ι. φαίνονται κοίλαι, οἱ κατὰ τὰς γωνίας στῦλοι και οἱ τῆς ἀνατολικῆς και νοτίας πλευρᾶς ἂν πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων πλευρῶν ἰσοπαχεῖς κατασκευασθῶσι, φαίνονται ἰσχνότεροι, αὐτὸς δὲ ὁ στῦλος ἀπαύσιως μειούμενος πρὸς τὸ κιονόκρανον φαίνεται κατὰ τὰ δύο πέμπτια τοῦ ὕψους αὐτοῦ κοῖλος, ὡς εἰ εἶχεν ὀσφύν. Ἦ κλίσις δὲ αὐτῆ ἢ κατὰ πυραμίδα, πρὸς τὰ ἔσω, τοῦ ναοῦ, αἱ κυρτότητες, ἢ ἔντασις, ἢ πάχυνσις τῶν στύλων ἔγεινεν ἀεπαῖσθηρος εἰς γυμνὸν ὀφθαλμὸν και ἑλάχιστον, και τούτο ἐπειδὴ τὸ φῶς ἀλλοιώνει τὰ σώματα ἀφαιροῦν ἐκ τοῦ ὄγκου αὐτῶν. Διὰ λόγους λοιπὸν ὀπτικῆς και τοῦτο διδάσκει Ἡλιόδω ς ὁ Λαρισιαῖος (κεφάλαια ὀπτικῶν) λέγων· «σκοπὸς διὰ τὸν ἀρχιτέκτονα εἶνε νὰ ἰδρῶσῃ τὸ ἔργον του πρὸς ὁ τι φαίνεται εὐρυθμον, και ὀπόσον ἐγχορεῖ, νὰ εὐρίσκη μέσα προφυλακτικὰ πρὸς τὰς τῆς ὀψεως ἀπάτας, ἀποβλέπον οὐχὶ εἰς τὴν και ἄληθειαν ἰσότητα και εὐρυθμίαν, ἀλλ' εἰς τὴν εὐρυθμίαν και ἰσότητα τὴν π ρ ὀ ς τ ῆ ν ὀ ψ ι ν.»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΖΗΣΙΟΥ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ

Παραθέτομεν στατιστικὴν περὶ τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς τοῦ χαλκοῦ ἔχουσαν εὔτω :

Table with 3 columns: Year, Production in tons, and Production in millions of pounds. Rows include years from 1899 to 1908.

Ἦ παραγωγή τῶν τελευταίων τριῶν ἐτῶν κατανέμεται ὡς ἀκολουθῶς κατὰ χώρας :

Table showing copper production by country for the years 1906, 1907, and 1908. Countries listed include England, Canada, and others.

Κατὰ τὴν Metallgesellschaft, τῷ 1908 ἢ παγκόσμιος κατανάωσις τοῦ χαλκοῦ ἀνῆλθεν εἰς 675.177 ἀγγλικῶς τόννουσ, ἐναντι 637.190 τόννων τῷ 1907. Ἦ μερὶς τῆς Εὐρώπης ἐν τῇ κατανάωσει ταύτης ὅ-

πῆρε 459.140 τόννοι, ὡν 176.000 διὰ τὴν Γερμανίαν, 125.550 διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ 72.0000 τόννοι διὰ τὴν Γαλλίαν. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ κατανάλωσις χαλκοῦ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἐξίκετο εἰς 204.540 τόνν.

ΘΥΕΛΛΑ ΑΜΜΟΥ

Ἐπισηθὲν τῶν εὐκαλύπτων καὶ τῶν πελωρίων ἀκακίων ἀργὰ καὶ μεγαλοπρεπῶς φαίνεται κατερχόμενος ὁ ἥλιος. Ἐπισηθὲν τῶν λεπτῶν φοινίκων ἀποστέλλει τὰς τελευταίας του ὠχρὰς ἀκτῖνας, ἐπισηθὲν τοῦ ὀρίζοντος τὸν ὁποῖον χρυσώνει καὶ καίει, ὁ ἥλιος ἐξαφανίζεται καὶ δύνει. Τὸν χρυσοῦν πέλλον τοῦ λυκόφωτος ἕτερος βαθὺς καὶ σκοτεινὸς διαδέχεται πέπλος, ἡ νύξ ἀπλοῦται, καλύπτει τὴν γῆν. Ἄνεμος δροσερὸς πνέει ἐξ ἀνατολῶν ἐρχόμενος ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἐρήμου. Οἱ ἀστέρες ἀνάπτουν εἰς τὸν οὐρανὸν ὅσῳ δὲ βαθύτερα γίνεται ἡ νύξ τόσον διαυγέστερον ἀκτινοβολεῖ ὁ χρυσοῦς κόσμος.

Ὁ ἄνεμος ἤδη γίνεται ἰσχυρότερος, αὐξάνει, δὲν εἶνε πλέον ἡ αὔρα ἡ ὀλισθαίνουσα διὰ μέσου τῶν δένδρων καὶ ὑποκλέπτουσα τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθισμένων κλάδων, εἶνε ἄνεμος σφοδρὸς συρίζων μετ' ὀργῆς, κλονίζων δένδρα, καταρρίπτων κλάδους· εἶνε βοή ἀγρία καταπνίγουσα τὴν κραυγὴν τῶν γλαφί (*), εἶνε βοή ἐμπνέουσα τὸν τρόμον. Ἡ νύξ ὀλοὴν ἀπλοῦται βαθύτερα καὶ ὁ ἄνεμος γίνεται σφοδρότερος. Πνέει διαρκῶς ἀκούραστος, πνέει ὕλην τὴν νύκτα, οὐδὲν δαμάζει τὴν ἰσχύν του καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ λάμψις τῶν ἀστέρων ὀχρεῖ καὶ ἡ ἡμέρα ἀνατέλλει πνέει πάλιν, ἀήτητος διαρκῶς πνέει. . . θυελλώδης καὶ σκοτεινὴ εἶνε ἡ ἡμέρα, μέλας ὁ οὐρανὸς, ὁ ἥλιος δὲν φαίνεται, πυκνὰ σύννεφα ἄμμου ἀποκρύπτουσι τὰς ἀκτῖνας του, παγεῖα δὲ ὀμίχλη ἄμμου καλύπτει τὰ πάντα Ἄμμος ὁ οὐρανὸς, ἄμμος τὰ νέφη, ἄμμος ὁ ἀήρ. . . Σιμόν! Πνέει τὸ σιμόν πνέει, πνέει ἡ μάστιξ τῆς Ἐρήμου. τὸ φόβητρον τῶν καρραβανίων πνέει! Ἡ ἀμμώδης θάλασσα κινεῖται, προχωρεῖ, μεταβάλλεται εἰς κύματα μαῦρα καὶ σκοτεινὰ ὡς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ὁ ἄνεμος ἐγείρει νιφάδας ἄμμου καὶ διασκορπίζει αὐτάς, ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε ὑποκίτρινος καὶ ἐρυθρὰ ὡς ἐάν ἀπέραντος πυρκαϊὰ ἐμάστιζε τὴν γῆν καὶ ἔκαιεν αὐτὴν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. Θυελλὰ ἄμμου! Μεγαλοπρεπὴς καὶ φοβερὰ ἐξέγερσις τῆς κοιμωμένης ἐρήμου, τρομακτικὸς χορὸς ἀκινήτων στοιχείων!

Πνέει τὸ Σιμόν πνέει! Αἱ κάμηλοι τρέχουν φεύγουσι τὸν πνιγμὸν, ὡς μαῦρα δὲ περὰ ὡς κόρακες καὶ ἄγγελοι θανάτου κίματιζουσι μακρόθεν οἱ μέλανες μανδύαι, τῶν Ἀράβων. Κρωγμοὶ κοράκων καὶ τρομαγμένοι ἵλακαὶ κυνῶν διασχίζουσι τὸν αἴρα, τὰ πρόβατα φεύγουσι τὴν βοσκὴν. Τὸ χόρτον ἔγινε φαιὸν ἔγινεν ἄμμος! . . .

Εἶνε ὦρα καθ' ἣν ἐπισηθὲν τῶν εὐκαλύπτων καὶ τῶν

(*) Νυκτοφίλιε.

πελωρίων ἀκακίων ὁ ἥλιος φαίνεται κατερχόμενος. Εἶνε ἡ ὦρα καθ' ἣν ἐπισηθὲν τῶν λεπτῶν φοινίκων πέμπει τὰς τελευταίας του ὠχρὰς ἀκτῖνας. . . Εἶνε ἡ ὦρα καθ' ἣν ἐν μέσῳ φλεγόμενων νεφῶν ἐπισηθὲν τοῦ ὁποῖου χρυσώνει καὶ καίει, ὁ ἥλιος ἐξαφανίζεται καὶ δύνει. . . Πλὴν ὁ ἀμμώδης πέπλος ἔχει τὰ πάντα συγκαλύψει, φοίνικες καὶ ἀκακίαι, οὐρανὸς καὶ γῆ, ἔχουσι σβεσθῆ καὶ μόνον τὸ Σιμόν μαίνεται, μόνον τὸ Σιμόν πνέει. . . Εἶνε ἡ ὦρα καθ' ἣν ἀπλοῦται τὸ λυκόφως. . . εἶνε ἡ ὦρα τῆς σκιάς. . . ἀλλ' ἡ ἡμέρα δὲν ἔχει ὦρα, σκίαι δὲν ὑπάρχουσι, σκότος βαθὺ ἐπικρατεῖ καὶ μόνον τὸ Σιμόν ἀκούεται μόνον τὸ Σιμόν πνέει. . . Εἶνε ἡ ὦρα καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς ἀποκαλύπτει μυστηριώδεις θησαυρούς. . . καθ' ἣν σιωπηλὴ ἐμφανίζεται ἡ σελήνη, ἀλλ' οἱ ἀστέρες ἀπέσφρον τὸ φῶς των καὶ ἡ σελήνη φοβουμένη ἐκρύβη.

Εἶνε ἡ ὦρα καθ' ἣν ἡ σιγὴ βασιλεύει, εἶνε ἡ ὦρα τῆς γαλήνης τοῦ μυστηρίου καὶ τοῦ θανάτου. . . Ἡ γῆ ταράσσεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἐρήμου ἄγρια ἐρχεται βοή. Πνέει τὸ Σιμόν, πνέει!

Δι: Η. Α. Α.

ΤΟ ΕΘΝΟΣ ἤξιώσε νὰ καταργηθῶσι προνομιαὶ αἱ ὁποῖαι παρείχοντο εἰς Ἕλληνας πολίτας ἀνήκοντες λόγῳ γενιότητος εἰς τὴν ἀνωτάτην κοινωνικὴν βαθμίδα τοῦ τόπου. Τὸ ἔθνος, ὁ λαὸς καὶ ὁ πτωχὸς, μολοντὶ ἐγνωρίζον ὅτι θὰ πικρᾶνται τὴν καρδίαν τοῦ Πατρὸς ἐν τούτοις χάριν ὑψίστων ἐθνικῶν συμπερόντων καὶ χάριν τοῦ γοήτρου αὐτοῦ τοῦ θιγομένου Πατρὸς καὶ τῆς Οἰκογενείας του ἠξίωσαν νὰ τελοῦν φραγμοὶ εἰς μίαν κατάστασιν ἡ ὁποία συνεκλονεῖ τὴν πειθαρχίαν τοῦ στρατοῦ καὶ κατέρριπτε τὸ γόητρον τῶν ἡγεμονοπαίδων. Καὶ εἰς τὴν ἀξίωσιν αὐτὴν τὴν δικαίαν καὶ λογικὴν καὶ ἀνορθοτικὴν ὑπέκυψε καὶ ὁ Πατὴρ Βασιλεὺς καὶ οἱ Υἱοὶ Βασιλοπαῖδες. Καὶ τὸ ἔθνος ἠθροίσθη ἀκαούριστιν διότι ἐκεῖθεν ἐδόθη παράδειγμα ὑπακοῆς εἰς τὰς θελήσεις καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος. Καὶ μέχρι αὐτοῦ τοῦ σημείου ὅλοι εἴμεθα εὐχαριστημένοι καὶ ἰκανοποιημένοι διότι τα πράγματα ἐξευλιχθησαν σύμφωνα με τοὺς πόθους ὅλων μας, δυστυχῶς ὁμως ἐπὶ τὸν γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐξεμῆδένισαν ὅλα ταῦτα. Οἱ Υἱοὶ τοῦ Βασιλέως μας, τα τέκνα τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἕλληες Ἀξιωματικοὶ Γεώργιοι, Νικόλαοι, Ἀνδρέας καὶ Χριστόφοροι ὑπὸ τὴν πίεσιν λόγων καὶ γνωμῶν μὴ ἀνταποκρινόμενων εἰς τοῦ Ἐθνοῦ τὴν θέλησιν ὑπέβαλον τὰς παραιτήσεις των ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ ἐν ὧ ὅλοι ἀνεμείνομεν νὰ μὴ ἀποδεχθῆ ταύτας ἡ Κυβέρνησις, δυστυχῶς ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως» ἤλθε καὶ διέψευσε τὰς ἐλπίδας μας ταύτας. Δὲν εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ποτε ἐκολακεύσαμεν τὰ μέλη τῆς Β. Οἰκογενείας ἢ ἐπεδοκιμάσαμεν τοὺς μεγάλους βαθμοὺς τῶν συν-

ταγματάρχων καὶ ἀντιναυάρχων, ἀλλὰ θαρρύντως λέγομεν ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ, καὶ ὅλοι θέλομεν ν' ἀποτελῆ, τὴν ἀνωτάτην κορυφὴν τῆς πολιτειακῆς ἱεραρχίας μας δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὸ ἔθνος νὰ δεχθῆ τὰς παραιτήσεις τῶν βασιλοπαίδων, οἵτινες Ἕλληες καὶ αὐτοὶ ἐδικαιοῦντο καὶ ὤφειλον νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα των παραμένοντες εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Δυστυχῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐζήτησε νὰ ἀρθῆ εἰς τὸ ὕψος πατριωτικῆς Κυβερνήσεως καὶ λακῶς ἐκτιμήσασα τὰ πράγματα ἀπεδέχθη ἐκεῖνο ὅπερ ὅλοι ἠύχοντο καὶ ἐπόθουν νὰ μὴ τὸ ἴδωσι ποτε πραγματοποιούμενον.

Ἡ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ *

[Πῶς θὰ ἡδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς ἡ Δανία νὰ καταστήσωμεν τὴν πτηνοτροφίαν Ἐθνικὴν Ἀγροικὴν Ἐνασχόλησιν.]

Β. Γαβριηλίδης

Ἡ Ρωσικὴ Κυβέρνησις παρεκολουθεῖ μετ' ἀγροπνῶν ὁμοῦ τὰς παγκοσμίους προόδους τῶν δύο αὐτῶν κλάδων καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἐφαρμόζει αὐτάς ἐν τῇ πατρίδι τῆς μεταχειριζομένη διαφόρους τρόπους πρὸς ἐπιτυχῆ ἐφαρμογὴν αὐτῶν.

Σήμερον εἶνε κάτοχος τῶν θυμακσιωτέρων ζώων, διότι ὅταν ἡ παγκόσμιος σήμερον ἀποδῶσθαι ἐξαιρετικὰς ιδιότητας εἰς ἕνα ἐπιβήτορα, ἀμέσως, διὰ πάσης θυσίας ὑλικῆς σπεύδει καὶ τὸν ἐξασφαλίζει εἴτε ἵππος εἶνε αὐτός, εἴτε βοῦς, εἴτε χοῖρος.

Παρτηρεῖ, φερ' εἰπεῖν, ὅτι ὁ Ἑλβετικὸς ἢ ὁ Ὀλλανδικὸς τυρὸς εἰσάγεται ἀφθόνως ἐν Ρωσίᾳ, ἀμέσως ἀποστέλλει στρατιῶν Ρώσων ἐχόντων κλίσιν πρὸς τὴν τυροκομίαν εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς ἵνα τελειοποιηθῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ εἶδους τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλέον δι' ἄδρων μισθοδοσιῶν καὶ ἀμοιβῶν καλεῖ πρὸς ἐκτετὴ τοὺς σπουδαιότερους τυροκόμους τῆς Ὀλλανδίας καὶ Ἑλβετίας καὶ ἰδρύει εἰς τὸ κράτος τῆς, παρέχουσα εἰς αὐτοὺς ἀφθονὰ τὰ μέσα, τὰ τελειότερα τυροκομικὰ ἔργα σήμερον, ἀπίστευτον, ἐξαγοῦσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τοὺς ἐξοχωτέρους, γευστικωτέρους, τελειότερους Ὀλλανδικούς τυρούς.

Τὶ ἔξωκα παραδείγματα διὰ τὴν μικρόνουν καὶ στενοκέφαλον γενεάν μας ἢ ὁποῖα ἀφίνει κατ' ἔτος καὶ χάνονται ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ κκομοιρὴν προϊόντα ἀξίας εκατομμυρίων. Τὰ χοιροστάσια τῆς τὰ ἀπέραντα, τὰ βοοστάσια τῆς τὰ πικρὰ πρὸς τὸν ἀπροκάλυπτον θυμακσιμὸν τοῦ ἐπισκέπτου ὅστις εἰς πᾶν βῆμά του θὰ συναντήσῃ ἀρίστους ἀντιπροσώπους τοῦ εἶδους ἐνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν ζώων αὐτῶν καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους ζώων, τῶν ὁποῖων πολλὰς ἢ ἄξις ἀνερχεται εἰς μυθώδεις ποσόν. Ἀλλὰ

(*) Συνέχεια ἐκ Σελ. 758

καὶ εἰς ἄλλα εἶδη βιομηχανικὰ ἢ Ρωσίᾳ παρεκολουθεῖ τὰς προόδους τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου διὰ τῆς μετακλήσεως τῶν πλέον πεφημισμένων Ἀγγλων τεχνιτῶν ἀδρότητα ἀμοιβομένων κατάρθωσε νὰ κατασκευάζῃ τσίττα ἀνώτερα τῶν Ἀγγλικῶν !! καὶ σήμερον τὰ Ρωσικὰ τσίττα πλημμυροῦν τὰς ζένκας ἀγορᾶς, αἵτινες ὁσήμερον κατακτιῶνται ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν βιομηχανίαν καὶ γεωργίαν.

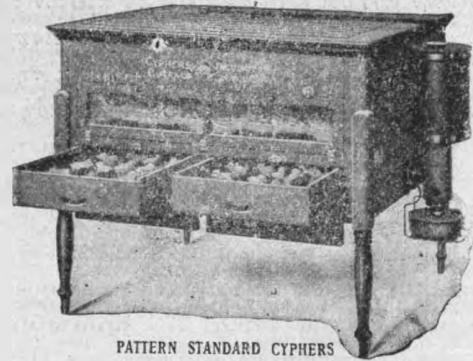
Κατόπιν τούτων ἐννοεῖται εὐλόγως ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἀκμάζουν τὰ πάντα, ἐκεῖ ὅπου ἐνισχύονται τὰ πάντα, ἐκεῖ ὅπου ἐργάζονται διὰ νὰ ἀποκτήσωσι γενικὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ τῆς παγκοσμίου κινήσεως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑστερῆ ἡ πτηνοτροφία.

Χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ κλοσύνην τοῦ κ. Πολονέφσκι Διευθυντοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Στατιστικῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας τῆς Ρωσικῆς δύνανται νὰ παράσχω ἀκριβεστάτας πληροφορίας περὶ Πτηνοτροφίας ἐν Ρωσίᾳ. Δὲν θὰ ἐνδικαίρω εἰς λεπτομερεῖας διότι θὰ ἀπληρῆτο ἡ συγγραφὴ ἐιδικοῦ βιβλίου διὰ νὰ γίνῃ τελεία περιγραφή τῆς πτηνοτροφικῆς ἐν Ρωσίᾳ κινήσεως καὶ τῶν ἀπειρῶν αὐτῆς προόδων. (Θὰ ἀναφέρω μόνον χαρακτηριστικὰ τινὰ σημεῖα διὰ νὰ ἐνισχύσω τὴν γνώμην μου ὅτι ἡ Ρωσία εἶνε τὸ πρῶτον πτηνοτροφικὸν ἔθνος τοῦ κόσμου α). Ἡ Ρωσία εἰσπράττει κατ' ἔτος ἀπὸ προϊόντα τῆς πτηνοτροφίας τῆς ὑπὲρ τὸ ἐν καὶ ἡμισυ δισεκατομμύριον φρ. δηλαδὴ κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκθεσιν «ἡ ἐξαγωγή πτηνῶν καὶ προϊόντων ἐν γένει τῆς πτηνοτροφίας ἀποτελεῖ τὸ ἡμισυ τῆς ἀξίας τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς τῶν ζώων καὶ προϊόντων τῆς Ζωοτεχνίας τῆς Ρωσικῆς» καὶ ὅτι «σχετικῶς πρὸς τὴν παγκόσμιον ἀγορὰν τῶν πτηνοτροφικῶν προϊόντων ἡ Ρωσία κατέχει τὴν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς δὲ τὴν γενικὴν κατανάλωσιν τῶν ὀν τῆς ἀνήκει σχεδὸν τὸ ἡμισυ μέρος. Μετ' ἄλλους λόγους τὸ ἡμισυ τῆς ἀξίας τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς προϊόντων τῆς Ζωοτεχνίας» δηλονότι τὰ πρόβατα, αἱ αἴγες, τὰ θούτυρον, οἱ ἵπποι, ὁ τυρὸς κτλ. τῆς Ρωσικῆς διδῶν τόσα προϊόντα ὅλα ὁμοῦ ὅσα παρέχει μόνον ἡ πτηνοτροφία.

Πῶς κατασθῆναι αὐτὸ εἶνε μίαν ἀπὸ τῶν ὀρειότερας διδασκαλικῆς τῆς ὁποίας οἱ προαδευτικοὶ λαοὶ ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν διὰ νὰ εὐρίσκωσιν εὐκολώτερον τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος φέρει πρὸς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἐπιτυχίαν. Ἀλλὰ ἐς ἄλλοτε αἱ λεπτομερεῖαι, ἡδὴ ἐξυκολουθοῦμεν τὴν ἀναγραφὴν τῶν χαρακτηριστικωτέρων σημείων β). Ἡ Ρωσία ἤλθη εἰς τὸ ζῆλευτόν αὐτὸ σημεῖον διὰ τῆς σπουδῆς τῆς πτηνοτροφίας. Δὲν ἐδίστασαν μεγάλοι γεωκλήμονες Ρῶσοι, Στρατηγοὶ, εὐγενεῖς κυρίαι καὶ κύριοι νὰ εἰσέλθωσιν ὡς μαθηταὶ εἰς τὴν Πτηνοτροφικὴν Σχολὴν τοῦ Gambais τῆς Γαλλίας διὰ νὰ ἐγκαταστήσωσι παμμέγιστα πτηνοτροφικὰ ἔργα θὰ ἐχρησίμευσιν πρὸς διδασκαλίαν τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ. γ) Ἡ

Ρωσική ἐνησυχολήθη πολὺ εἰς τὴν δημιουργίαν ἐπι-
νηλειμμένων πτηνοτροφικῶν ἐκθέσεων καὶ εἰς τὸ πλέον
ἄσημον χωρίον τῆς ἀχανοῦς Αὐτοκρατορίας. δ') Ἡ
Ρωσική κατεῖδε τὴν χρησιμότητα τῶν Πτηνοτροφι-
κῶν Ἐταιριῶν καὶ συνέστησε πρῶτον εἰς Μόσχην τὴν
Ἐταιρίαν τῶν Φίλων τῆς Πτηνοτροφίας ἣν ἐπηκο-
λούθησε σειρά ὄλη προνομίων Ἐταιριῶν ἐξ ὧν ἐξ εἶνε
αἱ ἐπισημότεραι καὶ μεγαλειότεραι, μία ἐν Πετροπό-
λει (Αὐτοκρατορικὴ) 2 ἐν Μόσχῃ καὶ ἀπὸ μία ἐν Ρίγῃ
Καζάν καὶ Κιέβ. Αὗται δὲ κατήρτισαν ἀπείρους δια-
κλαδώσεις καὶ ὑποκαταστήματα καθ' ὅλην τὴν Αὐ-
τοκρατορίαν. ε) Ἡ Ρωσική ἱδρύσε Βιβλιοθήκας εἰδι-
κὰς συγγραμμάτων πτηνοτροφικῶν καὶ στ') Τὸ μυ-
ναδικὸν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, συνέστησε διαρκὲς Πτηνο-
τροφικὸν μουσεῖον εἰς ὃ συγκεντρῶται πᾶν ὅ, τι σχε-
τικὸν πρὸς τὴν πτηνοτροφίαν ἐπενούησεν ὁ ἐπιστημο-
νικὸς κόσμος τῆς ὑφ' ἡλίου.

Τὰ μηχανήματα ταῦτα εἶνε ποικίλα καὶ εἰς εἶδος
καὶ εἰς χρησιμότητα. Τὸ τέλειον ὅμως προσεγγίζουσι
τὰ τεχνικὰ ἐκκολαπτήρια δι' ὧν χειμῶνας καὶ θέρους
δύναται τις νὰ ἐκκολάπτῃ ὄρνιθιν. Ἐνὸς τοιούτου μη-
χανήματος δημιουργοῦμεν τὴν εἰκόνα.

Αὐτὰ καὶ ἀπειρὰ ἄλλα συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ση-
μαιώσῃ τὰς κατεπληκτικὰς αὐτὰς προόδους ἡ πτηνο-
τροφία ἐν Ρωσίᾳ ἥτις ἀποστέλλει εἰς τὴν Νότιον
Ἀφρικὴν ὄρνιθας ἐσφαγμένας !!

Τὴν εἰκόνα αὐτὴν τῆς παγκοσμίου πτηνοτροφικῆς
κινήσεως δὲν τὴν ἐδημιούργησεν ἡ τύχη καὶ αἱ συμ-
πτώσεις. Εἶναι προϊόν μιᾶς τεραστίας ἀδικαιεπιτυχίας
καὶ συστηματικῆς ἐργασίας. Ἡ ἐπιστήμη εἰργάσθη
διὰ τῆς κατανικτικῆς, τῆς φυσικῆς τῆς χημείας καὶ
τῆς ζωολογίας. Ἡ φιλολογικὴ εἰργάσθη διὰ τῆς ἐκ-
δόσεως ἀπείρων ἐγγχειριδίων καὶ περιοδικῶν. Τὸ ἐμ-
πόριον διὰ τῆς διανομῆς τῶν μηχανημάτων καὶ ὀρ-
γάνων. Αἱ Κυβερνήσεις διὰ τῶν σχολῶν καὶ τῶν ἐπι-
χορηγήσεων, διὰ τῶν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν καὶ διὰ τῶν
στατιστικῶν. Ἡ Κοινωνία ὅμως συνετέλεσεν ὑπὲρ
πάντα ἄλλον εἰς τὴν ἀνάθειν καὶ διάδοσιν αὐτῆς.

Ἡ κοινωνία διὰ τῶν Σωματείων, Συλλόγων καὶ
Ἐταιριῶν ἢ ἱδρῶσιν ἄτομα διακρινόμενα διὰ τὴν
ἐπιστημονικὴν τῶν ἀξίαν, διὰ τὴν κοινωνικὴν τῶν θέ-
σιν διὰ τὸν πλοῦτόν των καὶ διὰ τὸ κύρος τοῦ μεγα-

λου ὀνόματός των. Ἐὰν ὅπ' αὐτῶν συνιστώμενα σωμα-
τεῖα ἐργάζονται διὰ διαλέξεων, δι' ἐκθέσεων, διὰ
δημοσιευμάτων, δι' ἐνηθρύνσεων χρηματικῶν ἢ ἠθι-
κῶν, διὰ βραβείων, διὰ διδασκαλίαις καὶ πρακτικότε-
ρον ἐργάζονται διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς κατανάλω-
σεως, διὰ τῶν συνεργατικῶν συνδέσμων, διὰ τῆς δικ-
νοίξεως νέων ἀγορῶν, διὰ τῆς εὐθηνῆς παροχῆς τῶν
πρῶτων ὕλων καὶ δι' ἄλλων μέσων συντελεστικῶν
εἰς τὴν πρόσθον αὐτῆς. Ἐπὶ πλέον Βασιλεῖς εἶνε πτη-
νοτρόφοι, βασιλοπυλίδες εἶνε ἐνεργὰ μέλη μεγάλων
Σωματείων, λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς ἐκθέσεις, γεν-
νῶσι τὴν ἄμιλλαν εἰς τὰς κατωτέρως κοινωνικὰς τά-
ξεις καὶ οὕτω πῶς δημιουργεῖται ἐν μεγῃ διὰ τὴν
πτηνοτροφίαν ἐνδιεφέρον τὸ ὅσον δὲν σταματᾷ οὔτε
πρὸ τῆς κλήθης τῶν χωρικῶν οὔτε πρὸ τῶν ἀνακτό-
ρων τῶν ἀρχόντων.

Ἀπὸ τὴν εἰκόνα αὐτὴν δὲν λείπει οὐδὲν ἔθνος. Ἡ
Ὀλλανδία, ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία ἢ Ἑλβετία, ἡ
Πορτογαλλία, τὰ Γερμανικὰ Δουκάττα ἐργάζονται διὰ
τὴν πτηνοτροφίαν μετὰ τοῦ ζήλου ἐκεῖνου ὅστις χη-
ρκατηρίζει τοὺς εὐγενεῖς καὶ πρηγμένους λαούς.
Ἀλλὰ καὶ ἡ Τουρκία, καὶ ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Βουλ-
γαρία καὶ ἡ Σερβία ἔχουν τὴν θέσιν των εἰς τὴν παγ-
κόσμιον πτηνοτροφικὴν στατιστικὴν καὶ μόνη ἡ Ἑλ-
λάς λείπει ἐξ αὐτῆς.

Εἰς τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τί δύναται νὰ γίνῃ καὶ περ
ὑμῖν διὰ νὰ καταστήσωμεν τὴν πτηνοτροφίαν ἐθνικὴν
ἀγροτικὴν ἐνασχόλησιν κατὰ τὴν ἠγεμονίαν ἐκφρασῖν
τοῦ κ. Γαβριηλίδου.

(Ἀκολουθεῖ) ΔΗΜ. Α. ΣΩΓΡΑΦΟΣ

Απὸ πενταετίας εἶχον νὰ παρευρεθῶ εἰς τὰς συνε-
δριάσεις τῆς Βουλῆς. Μετέβην τὴν 6 Ἰουλίου καὶ
ἐκ τῶ δημοσιογραφικῶ θεωρείου παρεκολούθησα τὴν
Βουλὴν συνεδριάζουσαν, εἶδον τὴν αἴθουσαν σεμνὴν, εὐ-
πρόσωπον, καθαρὰν, ἀξιοπρεπῆ, εἶδον ὅμως καὶ τοὺς Βου-
λευτὰς μεταβεβλημένους εἰς σκιάς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ Μόλις παρέλθη μικρὸν τι διάστημα
ὁ θεατὴς χάνει τὴν εἰσθησιν καὶ
τὴν ἀντίληψιν τῶν περὶ αὐτὸν διότι ἐκ τῆς ἀκησισίας, τῆς
ἡρεμίας καὶ τῆς ἄκρας ἡσυχίας τῆς ἐπικρατούσης ἐκεῖ
συγχέει τοὺς καθήμενους μὲ τὰ καθίσματα. Εἰς ἐν ἀψυχον
κανόνα βλέπει κανεῖς μεγαλειότεραν ζωὴν, ἐκεῖ δὲ
ἀπατώμενος νομίζει ὅτι καὶ θόρυβον ἀκούει. Ἐν τῇ Ἑλ-
ληνικῇ ὅμως Βουλῇ καὶ ὁ ὀλίγος θόρυβος τῆς οὐμιλίας τοῦ
Προέδρου καὶ τοῦ Ἰγουργῶ τῶν Οἰκονομικῶν (οἱ μόνον
κινούμενοι καὶ ἀνοίγοντες τὰ χεῖλη των) ἀφομοιοῦται πρὸς
τὴν κέρει σιγῇ καὶ ἀπόλυται καὶ αὐτὸς ὁ ἦχος τῆς φω-
νῆς των. Εἶναι μία τελεία σύγχυσις μεταξὺ ἐμφύχων καὶ
ἀψύχων καὶ τὸ περίεργον ὅτι τὸ ἀψυχον κυριαρχοῦν ἀρο-
μοιοῦ τὰ πάντα εἰς μίαν ἀτέρμονον σιγῇ καὶ νέκρωσιν.
Αὐτὴ εἶναι ἡ ὕλική οὕτως εἰπεῖν εἰκῶν τῆς Βουλῆς, ἡ
πνευματικὴ εἰκῶν εἶναι ὅτι διετελοῦμεν ὑπὸ τὸ κράτος
μιᾶς Διδακτορίας τελούτης ὑπὸ τὸ Συνταγματικὸν Πολί-
τευμα.

Ὁ κ. Βουλζίας, ἐκπροσωπῶν τὴν Κυβέρνησιν, ὡς
πραγματικὸς κυρίαρχος ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἡττημένους καὶ
κύπτοντας δουλικῶς πρὸ τῶν ἀγερώχων τρόπων τοῦ ἐπι-
βάλλει τοὺς ὅρους τοῦ καὶ ὑπαγορεύει τὰς θελήσεις του.
Οὐδεὶς ὁ ἀντιλέγων (καὶ ἂν δώσωμεν προσοχὴν εἰς τὰς
ἀστείότητας ὁ κ. Νέγρης χάριν τῶν προσχημάτων καὶ
διὰ νὰ κολάζεται ἡ ἑλλησις πάσης ἀντιγνωμίας λαμ-
βάνει τὴν θέσιν γενικῆς ἀντιπολιτευσσεως), οὐδεὶς ὁ ἀντι-
φρονῶν, οὐδεὶς ὁ ἐνιστάμενος. Ὑπεβάλλονται νομοσχέ-
δια σπουδαῖα, σοβαρὰ καὶ ὅμως ἡ Ἑλληνικὴ ἀμετροπέεια
καὶ φλυαρία φημιωμένη σιγᾷ καὶ ἀποδέχεται. Αὐτὴ εἶναι
ἡ εἰκῶν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν 6 Ἰουλίου, τί ἐπιφυλάσσει
ἡ αὔριον, ἀγνωστον. Οὐδεὶς δύναται ἀσφαλῶς νὰ πρεῖδη.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ

Φρού-φρού... τὰ κύματα τὴν ἄμμονδιὰ
μὲ πόθο ἀγάντασιο φιλοῦνε,
Καὶ ξένοιαστα κι' ἀνῶνα, σὰν παιδιὰ,
"Αχ! πότε κλαῖν καὶ πότε τραγουδοῦνε!

Φρού-φρού... τὰ κύματα τῆς ἄμμονδιὰ
φθάνουν δροσάτα ἐνα-ἐνα,
Καὶ μοῦ δροσιζοῦν τὴν καρδιά
καὶ μοῦ θυμίζουνε τὰ περασμένα.

"Ήτανε βράδυ... Θεέ μου, τί βραδιὰ
Ποῦ περπατούσαμε ἀκρογιάλι...
Φιλάτε, κύματα, τὴν ἄμμονδιὰ
Ξυπνάτε καὶ τὸν Ἔρωτα νὰ ψάλλῃ!...

Κι' ἦταν Φεγγάρι, κ' ἦτανε δροσιά,
κ' ἐκεῖνη στέκονταν κονιά μου,
Καὶ μὲ τὰ μάτια της τὰ θαλασσινὰ
γλυκομιλοῦσε σιὴν καρδιά μου!...

Φρού-φρού... τὰ αἰώνια κύματα φιλοῦν
τὴν ἄμμονδιὰ μὲ πόθο ὁλοένα.
"Α! πόσα μυσικὰ δὲν μοῦ λαλῶν
ἄχ! πόσα δὲν μοῦ φέρουν ἀπὸ σένα!
Σμῆρνη ΧΡ. ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ

Ο ΕΦΕΣΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο ΕΥΘΥΒΟΥΛΗΣ

Διακεκριμένη ἐν τῇ Ἱερραρχίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Θρόνου προσωπικότης κέκτηται περιφανῆ κατὰ γῆν
πατρῶθεν καὶ μητρῶθεν καὶ περιουσίαν ἐπιζήλων πλε-
ονεκτημάτων. Εὐσεβέστατα ἀνατετραμμένος, εὐπρο-
σῆγορος καὶ φιλομειδῆς, ὑπεράγχι φιλόκαλος, ἀφελέ-
στατος καὶ γλυκὺς τοὺς τρόπους, ψυχῇ ἀδόλος καὶ ἄ-
κακος, καρδία ἀπλή καὶ εὐκρίτης, ρεκτής ἄμα
καὶ δραστήριος, ζωηρὸς καὶ ἀκάματος εἰς τε τὰς σκε-
ψεις καὶ ἐνεργείας τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν
ιερῶν αὐτοῦ καθηκόντων, φιλόζενος καὶ φιλόφρων. Τὸ
εὐαγγελικὸν τῆς δράσεως αὐτοῦ ὡς ἱεράρχου μαρτυ-
ροῦσιν ἡ Φιλιππούπολις, ἡ Χαλκιδὼν καὶ ἡ μεγάλη
καὶ ἱστορικὴ Ἐφεσὸς τῆς Ἐφέσου. Ἐγενήθη κατὰ
Φεβρουάριον τῷ 1856 ἐν Φαναρίῳ Κων/πόλεως. Γο-
νεῖς αὐτοῦ ὑπῆρξαν ὁ Κωνσταντῖνος Εὐθυβούλης, κα-

θηγάτης τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Μεγάλῃ
τοῦ Γένους Σχολῆ καὶ ἡ Δικαστὴρ Ἐπαρχίας Ἰωα-

Ὁ Ἐφέσου Ἰωακείμ

Ἰάνδρου Πετροπούλου πρώην Μεγάλου Λογοθέτου.
Τὰ πρῶτα γράμματα ἐσπούδασεν ἐν τῇ ἐν Φαναρίῳ
Ἑλληνικῇ Σχολῇ τοῦ Ἁγιοσπυριτικοῦ Μετοχίου.
Ἐἶτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν,
ἐξ ἧς ἀποφοιτήσας τὸ 1874, τῇ ἐγγυήσει καὶ προστα-
σίᾳ τοῦ τότε Πατριαρχεύοντος Ἰωακείμ τοῦ Βου κατὰ
Σεπτέμβριον τῷ 1875 εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ ἱε-
ράν Θεολογικὴν Σχολὴν. Ἀποφοιτήσας ἀριστοῦχος
αὐτῆς τῷ 1878 ἀμέσως διορίσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ τοῦ διαδεχόμενου Ἰωακείμ
τὸν Βον Ἰωακείμ τοῦ Γου κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ
Πατριαρχεῖαν κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ ἰδίου ἔτους. Ἐ-
ξελέγη Μέγας Ἀρχιδιάκονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρό-
νου. τὴν 1ην δὲ Ἰανουαρίου τοῦ 1883 διορίσθη Με-
γας Πρωτοσύγκελλος προχειρισθεὶς εἰς ἱερέα ὑπὸ τοῦ
Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γου. Ὡς Μέγας Ἀρχιδιά-
κονος καὶ Μέγας Πρωτοσύγκελλος ἐν τοῖς Πατριαρχ-
εῖαις διὰ τῶν ἀριζήλων αὐτοῦ προσόντων καὶ τῆς
ἀπαρχμύλλου εὐγενείας τῶν τρόπων κατεκτήσατο τὰς
συμπθεῖας οὐ μόνον τῶν Ἱερραρχῶν, τῶν Λογάρων
αὐτοῦ Γένους καὶ τῶν ἐξοχωτάτων Πρέσβων, ἀλλὰ καὶ
αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς Βασιλευούσης, ὅστις
πάντοτε μέμνηται εὐφῆμως τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχεῖαις
ἀξιωματικῆς δρασεως Ἰωακείμ τοῦ Εὐθυβούλη.
Πατριαρχεύοντος Ἰωακείμ τοῦ Δου κατὰ Δεκέμβριον
τοῦ 1884 ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνό-
δου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου πρὸς τὴν ἐξελέγη Μη-
τροπολίτης Φιλιππουπόλεως. Ἡ ἐν Φιλιππουπόλει ἐ-
θνηκωτάτη δράσις τοῦ νεκροῦ μὲν πλὴν πολλοῦ τὴν
φρονῆν Ἱεράρχου εἶνε πρὸς ἰσχύος. Ἐπὶ τῆς εὐκλεοῦς

ποιμαντορίας του Ίωακείμ εν Φιλιππουπόλει άνεγνωρίσθησαν τὰ Ζηρείρια Ἐκπαιδευτήρια ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὡς τέλειον Γυμνάσιον, ἐκτίσθη δὲ ἡ λιθινή πλευρὰ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ πολλὰ ἄλλα ἐθνοφελῆ ἐγένοντο ἔργα. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1889 προσεκληθῆν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Βου ἀριστίνδην μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀποβιώσαντος τοῦ Χαλκιδόνος Καλλινίου κατὰ Δεκέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους ἐξελέγη Μητροπολίτης τῆς παλαιοδόξου καὶ ἐπιζήλου Ἐπαρχίας Χαλκιδόνος, δικαμίνας καὶ ὡς τοιοῦτος ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. Τὸ 1892 καὶ αὐθις προσκληθῆς ἀριστίνδην ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ Βου διατέλεσε Πρόεδρος τοῦ Μικτοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου, Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῆς Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῆς, Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Κατὰ τὴν ἀνάγκησιν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Κωνσταντινίου τοῦ Βου συνεπέειχ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ χηρευσάσης τῆς περιδύξου καὶ ἱστορικῆς Ἐπαρχίας τῆς τῶν Ἐρεσίων Ἐκκλησίας, ὡς διάδοχος τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινίου τοῦ ἀπὸ Ἐρεσσοῦ παμψηφεί ἐξελέγη Ἰωακείμ ὁ Εὐθυβούλης Μητροπολίτης Ἐρεσσοῦ, ἔνθα ἐπὶ δεκατριετίαν ἤδη ἐξασκούμενος διακυβερνῶν ἐθνοπρεπέστατα τὴν μεγάλην καὶ ἱστορικὴν ταύτην Ἐπαρχίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἐπὶ τῆς ποιμαντορίας ταύτης ὑπὸ Ἰωακείμ τοῦ Γου κατὰ τὴν Βασιλευσάντων Πατριαρχίαν κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1902 καὶ αὐθις προσεκληθῆν ὡς μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔνθα ὡς πρῶτος τῆ τάξεως μετὰ σθένους καὶ ἀνιρεπείως ὑπερησπίσθη τὰ τιμαλφῆ συμπερόντα τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, διατελέσας καὶ αὐθις Πρόεδρος καὶ ἐπίτιμος μέλος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων καὶ πλείστων ἄλλων Φιλανθρωπικῶν καὶ Φιλεκπαιδευτικῶν Σωματείων. Ἡ Σεβαστὴ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις, ἡ Ρωσικὴ, ἡ Βουλγαρικὴ, ἡ Σερβικὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐκτιμῶσιν τὰ φρονήματα καὶ ἐπίκτητα προσόντα τοῦ Ἀριστοκράτου καὶ πεπνημένου Μητροπολίτου Ἐρεσσοῦ, ὡς καὶ τὴν Ἐθνοπρεπῆ δράσιν αὐτοῦ ἐτίμησαν αὐτὸν διὰ τιμητικωτάτων καὶ ἐπιζήλων παρασήμων καὶ μεταλίων.

Ο ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Ὁ Εἰρηνοπόλεως Ἀρσένιος Κ. Ἀφεντούλης ἐκ Μυριαφύτου τῶν Γαργοφῶν (Θράκης) ὁμώμενος ἐ-

Ὁ Εἰρηνοπόλεως Ἀρσένιος

γεννήθη κατὰ Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1871. Ἐν δεκαετῆς περίπτῳ προσληφθεὶς παρὰ τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ τεινῇ Χάλκῃ Κων)πόλεως ἀσκητέοντι ἱερομονάχῳ Ἀρσενίῳ Γαργοφίτῃ ἐπίσης, τῆς γενικῆς δ' ἀπολύοντι ἐκτιμῆσεως καὶ τοῦ ἀμερίστου σεβασμοῦ τῆς διεθνούς κοινωνίας Κων)πόλεως, ἔνεκα τοῦ σερνοῦ ἀπερίττου καὶ ἐνερῆτος βίου αὐτοῦ, ἀπεστάλη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀστικὴν Σχολὴν Χάλκης. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ ταύτης, συστάσει τοῦ γέροντος καὶ προστάτου αὐτοῦ Ἀρσενίου, δικούσης ἀνώτερη μεθῆμακα κατ' ἰδίαν παρὰ διαφόροις τότε Καθηγηταῖς τῆς τε Ἑλληνικῆς, Ἑμπορικῆς καὶ Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1887 εἰσῆχθη ὡς τακτικὸς ἐσωτερικὸς φοιτητὴς εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν, ὑπόθεν διαπάναις τοῦ ἰδίου Γέροντος αὐτοῦ Ἀρσενίου περικώσας αἰσίως καὶ ἐπιτυχῶς τὰς σπουδὰς του, ἀπεφοίτησε ταύτης τὸ 1894. Ἐπὶ ἔτος διετέλεσεν ἱεροκλήρυξ ἐν Χαλκιδόνι καὶ διδάσκαλος ἐν τῇ Νήσῳ Χάλκῃ. Κατὰ τὴν ἀνάγκησιν δὲ τότε τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Ἀνθίμου Ζ' τοῦ Τσάτσου, συστηματοποιήσαντος τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ἰδίως διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ κηρύσσοντος ἐν πάσις σχεδὸν ταῖς θείαις λειτουργίαις, ἀνετέθη αὐτῷ ἐν ταῖς κεντρικαῖς Ἐκκλησίαις Γλαστῆ ἡ δικονίαις τοῦ θείου κηρύγματος, ὑπερ σθενεῶς καὶ ἐποφελῶς ἐξηκολούθησεν ἐπὶ δεκαπεντάμηνον προσληφθεὶς ἀγο-

λούθως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μητροπόλεως Χαλκιδόνος, ὡς Ἀρχιδιάκονος καὶ Ἱεροκλήρυξ αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Γέροντος αὐτοῦ Χαλκιδόνος τότε, ἠκολούθησεν εἰς αὐτῷ μετακτεθέντι μετὰ ἐν ἔτος εἰς τὸν Ἀποστολικὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον τῆς τῶν Ἐρεσίων Ἐκκλησίας, ὑπηρετήσας καὶ ἐνταῦθα εὐδωκίμως καὶ λυσίτελῶς ἐπὶ πενταετίαν ὄλην ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα. Κατ' Ἀύγουστον τοῦ 1901 χηρευσάσης τῆς Ἐπισκοπικῆς θέσεως ἐν Κυθωνίαις ἐπιμύνη αἰτήσας τῶν φιλομούσων πολιτῶν ὑπὸ τοῦ εὐμούσου καὶ γερουρῶ Μητροπολίτου Γέροντος Ἀγίου Ἐρεσσοῦ, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐξελέγη Ἐπίσκοπος ἐν Κυθωνίαις ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Εἰρηνοπόλεως, προχειρισθεὶς εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης Ἀξίωμα ἐν Σμύρῃ ἐν τῇ ἱ. Ἐκκλησίᾳ Ἀγίου Παντελεήμονος (Γαιστέπε) τελεταρχοῦντος τοῦ Γέροντος αὐτοῦ Ἀγίου Ἐρεσσοῦ, συμπαραστουμένου ὑπὸ ἐξ

Ἀρχιερέων καὶ πλείστων ἀνωτέρων κληρικῶν. Τὴν φιλοπρόδον καὶ φιλογενῆ Πόλιν τῶν Κυθωνιέων μετὰ τῶν περίξ Κοινοτήτων ἀποτελουσῶν τὸ σπουδαιότερον καὶ μεγαλιότερον τμήμα τῆς ἱστορικῆς καὶ μεγακλειοῦς Ἐπαρχίας Ἐρεσσοῦ ἐπὶ πενταετίαν ἐθνοπρεπῶς καὶ θεαρέστως διακυβερνήσας, συνεπέειχ ἐπαρχιακῶν τινῶν μεταρρυθμίσεων καὶ κοινοτικῶν προσαρχτήσεων ὑπὸ τοῦ μουσουλμανικοῦ καὶ ὀρθοῦ Γέροντος αὐτοῦ Ἀγίου Ἐρεσσοῦ, ἐπινεύσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου προαχθεὶς μετετέθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα εἰς τὴν παρὰ τὴν Σμύρνην κεντρικωτέραν ἔδραν τῆς Θεοσώστου Ἐπαρχίας Ἐρεσσοῦ, ἐν Κορδελιῷ, ἔνθα ἐπὶ τετραετίαν ἤδη ἐξασκούμενος μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀκαμάτου ζήλου καὶ λίαν φιλογενῶς καὶ θεαρέστως ἐργαζόμενος εἰς τὴν μεγαλιότεραν καὶ μάλλον ἱστορικὴν Ἐπαρχίαν τοῦ κλήματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΕΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΥΠΟ

MAURICE MONTEGUT

Ἡ νόει ὅτι ὄφειλε τὸν σεβασμὸν αὐτὸν πρὸς ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἀπέστειλε τοὺς γονεῖς εἰς τὴν λαίμη-τόμον.

Ὁ Grandlys ἐξηκολούθησεν :
— Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μ' ἐφιλοξένησαν χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζουν· ὁ μόνος ἔνοχος εἶμαι ἐγὼ, ἐὰν πραγματικῶς ὑπάρχη τοιοῦτος ! Κάμετέ με ὅτι θέλετε θὰ ὑποκύψω στὴν βίαν διὰ μίαν φορὰν ἀκόμη.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Fouché πρέπει νὰ σᾶς ξεετᾶσω ἢ ἀπαντήσετε ;

— Ἰσως, αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐρωτήσεων.
— Ἔστω.

Ἀμέσως ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας ἔδωκε συντόμους διαταγὰς εἰς τὸν Cantecor ὁ ὁποῖος εὐχαριστή- μένος πλέον τὰς μετεδόξαις διὰ φωνῆς ὑποκόφου εἰς τοὺς ὑπ' αὐτόν. Μετ' ὀλίγον δὴ καθίσματα καὶ μία μικρὰ τράπεζα ἐκομίσθησαν ἐκ τοῦ πρώτου πατώματος εἰς τὴν σιταποθήκην.

Ὁ δὲ Fouché διὰ δυνατῆς φωνῆς διέταξε :

— Ὅλοι νὰ βγοῦν ἔξω ἐκτὸς τοῦ Boran, τῆς δεσποινίδος καὶ τοῦ Cantecor· ἴστερα δὲ προσέθεσε :

— Ἐδῶ εἴμεθα καλὰ, μπορούμε νὰ μιλήσωμε χωρὶς ν' ἀκουώμεθα.

Ἡ σιταποθήκη ἐξενοῦθη ἀμέσως, ἡ θύρα ἐκλείσθη καὶ ὁ Fouché ἔδειξεν ἐν κάθισμα εἰς τὸν Grandlys.

— Δὲν κάθισθε κύριε ;

Ὁ νέος ἠπήκουσε μηχανικῶς, ὁ δὲ Fouché λαβὼν τὸ ἄλλο κάθισμα ἐτοποθετήθη πρὸ τῆς τραπέζης. Σιγὰ σιγὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπην του μερικὰ χαρτιά, ἐν ἀσημένιον μολύβι καὶ κατόπιν διέταξεν :

— Cantecor ἡ λάμπα ἐδῶ.

— Ὁ ἀστυνομικὸς ἔθεσε τὴν λάμπαν ἐπὶ τῆς τραπέζης.
— Καλὰ.

ὑπὸ τὸ φῶς αὐτὸ, ὁ μικροζαυωμένος καὶ πυρρό-μαλλος διευθυντὴς ὤσας μέχρι τοῦδε ὑπῆρξε μέλος

τοῦ γαλλικοῦ ὄρατορίου, βασιλοκτόνος, ἀνθύπατος, τρομοκράτης, πυροβολητῆς εἰς τὴν Λυὼν, ὁ ὁποῖος πρὸς τὸ παρὸν ἦτο αὐτοκρατορικὸς ἐμελλε δὲ νὰ πεθάνη κληρικὸς καὶ νομιμόφρων ἀπεκαλύφθη ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ τραγικῇ ἀσχημίᾳ. Παρ' ὄλην τὴν σχετικὴν νεότητά του, δὲν ἦτο περισσύτερον τῶν σαράντα δύο ἐτῶν, ἐφαίνετο ἐν τούτοις γέρον. Τὸ μελαγχολικὸν καὶ κάτοχρον πρόσωπόν του, τὰ θαλασσόχρωμα μάτια του τὰ ὑπὸ αἵματος στεφνοῦμενα, ἐρυθροδιδὸν ἀγένειαν ψυχῆς, σκληρότητα, ἀσυνειδησίαν.

Ὁμίλει ὑποκόφως καὶ βραδέως :

— Βλέπετε κύριε, εἶπε πρὸς τὸν Grandlys, ὅτι ἔδωκα ὄλους τοὺς ὑπαλλήλους μου, οἱ ὁποῖοι τώρα εὐρίσκονται στὴν κλίμακα ἢ εἰς τὸ ἄλλο πάτωμα, διότι ἐνόμισα περιττὸν ν' ἀκούσουν ὅτι θὰ εἰπήτε. Λοιπὸν ἂς ἀρχίσωμεν. Ἐὰν ἔχετε ὄπλα πρέπει νὰ μοῦ τὰ δώσετε.

— Δὲν ὄπλοφορῶ ἀπήνησεν ὁ Grandlys.

— Τὰ χαρτιά σας ;
— Δὲν ἔχω κανένα... ἐδῶ.
— Μοῦ δίδετε τὸν λόγον τῆς τιμῆς σας ;
— Σᾶς τὸν δίδω.
— Τότε καλὰ, σᾶς πιστεύω.

— Κι' αὐτὸ τ' εἶνε ; εἶπεν ὁ Cantecor ὄστις σταθεῖς ὄπισθεν τοῦ πρίγκιπος χωρὶς οὗτος νὰ τὸ ἐννοήσῃ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπην τοῦ ἰδίου ἓνα χαρτί. Καὶ πλήρης κακίας ἐσήκωσε ψηλὰ τὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ δυστυχὴς ἐρωτευμένος τῆς Pauline εἶχε χαράξει μετὰ κόπου ὄκτω πτωχοῖς στίχους. Ὁ πρίγκιψ τότε ἐπίπεσόν ἐναντίον του ἤρπασε ἀπὸ τὰς ἱεροσῦλους χειρὰς του, τὸ τσαλακωθὲν χαρτί σήσας αὐτὸ εἰς χίλια κομμάτια.

— Τί συμβαίνει ; ἠρώτησεν ὁ Fouché αἰστη-ρῶς.

— Τίποτε ἐξωχότατε· μερικοὶ στίχοι, σᾶς βεβαίω ἀθωότατοι γραμμένοι γιὰ κάποια ὄραία.

(*) Συνέχεια ἐκ σελ. 764

Ἦτο μεγάλη εὐχαρίστησις διὰ τὸν διευθυντὴν τῆς ἀτυνομοίας νὰ ἀνυπακούσῃ καὶ νὰ ἐξελέγη τὰς μορφὰς ἀδυναμίας τῶν μεγάλων τῆς γῆς. Σιγὴ ἐπικολούθησε διακοσιεῖσα ἡπὸ τοῦ Fouché.

Ὁ ἐξόριστος ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν ἵσπερον δὲ θέλων νὰ ἐγκαρδιώσῃ δι' ἐνὸς βλέμματος τὴν Renée καὶ τὸν Boran, καὶ μειδιῶν πρὸς τοὺς πτοχούς του ἀποσιωμένους εἶπεν εὐτόλμως :

— Κάρολος Λουδοβίκος de Granillys.

— Εἶσατε βέβαιος περὶ τούτου ; ἠρώτησεν ὁ Fouché εἰρωνικῶς.

Ἔστω ἄς ἐξακολουθήσωμεν ἀφοῦ κύριε εἶσατε προγεγραμμένος καὶ τὸν λόγον τὸν ξεύρετε, πῶς εὐρίσκεσθε ἐν Γαλλίᾳ ;

— Αὐτὸ εἶν' ὡστό· εἶν' ὅμως καὶ βέβαιοι ὅτι πολλοὶ ἄλλοι ἐξόριστοι ἐπανῆλθον πρὸ ἐμοῦ. Τώρα δὲ κ' ἐγὼ ἐνόμισα τὴν ἐποχὴν πλέον ἥσυχον καταλληλοτέραν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΤΣΑ ΠΕΡΡΩΤΗ

Η Γεωργική Ἐταιρία ἢ τῆς ἐν νεκροφανείᾳ ζῶσα ἤρχισε νὰ δεικνύῃ σημεῖα ὑγιᾶς σκέψεως καὶ ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τοῦ προορισμοῦ της. Τὴν 25 Ὀκτωβρίου ἤνυξε τὰς αἰθίσας της διὰ νὰ στεγάσῃ τὴν κρήνην «Τυροκομικὴν Ἐκθεσιν» τὴν ὑπ' αὐ-

Η ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς διοργανωθεῖσαν. Ὁφείλομεν νὰ ἐξάρωμεν τὸ πρῶτον αὐτὸ βήμα της καὶ νὰ θεωρήσωμεν τὴν Ἐταιρίαν βαινουσαν εὐθὺ πρὸς τὸν ἐθνικὸν σκοπὸν της διὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὡραίας ταύτης ιδέας.

Ἀπὸ ἐπταετίας ἤδη ἰδρυμένη διὰ πρώτην φοράν ἐθεσεν εἰς ἐνέργειαν ὅτι τῆς ἐπεβάλλετο ὡς πρῶτος ὅρος τῆς ὑπάρξεώς της ἄλλα καὶ τῆς ζωτικότητός της. Δι' ἡμᾶς ἡ Γεωργικὴ Ἐταιρία ἔχει ἐθνικώτατον σκοπὸν καὶ αἱ πράξεις της καὶ αἱ ἐνέργειαι της καὶ ἡ δρασίς της θὰ ἔχωσιν ἀνάλογον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς καθόλου γεωργίας καὶ ζωτοτεχνίας τοῦ τόπου, διὰ τοῦτο καὶ ἐκρίναμεν καὶ κρίνομεν αὐτὴν μὲ τὴν ἀποσωπώλητον αὐστηρότητα τὴν ἀπορρέουσαν καὶ ἀπὸ χρηστοῦ συνειδήτους καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην ιδεάν ἣν ἔχομεν πρὸς τὸν προορισμὸν της. Ὡς ἐκ τούτου μαζὺ μὲ τὴν χαρὰν μας διότι συνεκέντηρωμεν ὑπὸ τὴν αἰγίδα της καὶ φιλοστόργως ἐφιλοξένησε προΐοντα Ἑλλήνων τυροκόμων δὲν θὰ διστασωμεν νὰ διατυπώσωμεν ὅτι ἀξιοὶ καὶ ἀναμένει παρ' αὐτῆς ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία καὶ ἡ Γεωργία τῆς Ἑλλάδος σχετικῶς πρὸς τὸν ἡμελημένον ὑπὸ τῆς πολιτείας κλάδον τῆς τυροκομίας.

Ἡ «Τυροκομικὴ Ἐκθεσις» κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξετέθησαν ἀρκετὰ εἶδη Ἑλληνικῶν τυρῶν, μερικὰ τῶν ὁποίων ὑπερόχου ἀξίας ἐπιβεβαίωτε τὴν ιδεάν ἣν πάντοτε διατρέφομεν περὶ τοῦ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γεωργικὴ καὶ ζωτοτεχνικὴ παραγωγὴ κρύπτει ἀγνώστους θησαυρούς μάτην παραγομένου εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας καὶ Δήμους τῆς Ἑλλάδος. Ἄν ἐγίνετο συστηματικὴ ἐργασία πρὸ ἐτῶν παρ' ἡμῶν, θὰ ἦσαν ἤδη διεθνῶς γνωστὰ ὀνόματα πόλεων ἢ χωρίων ἅτινα παράγουσιν ἐξοχα εἶδη παντὸς γεωργικοῦ καὶ ζωτοτεχνικοῦ κλάδου. Δυστυχῶς οἱ ἀρμόδιοι τὸ ζήτημα τοῦ οὐδέποτε ἔλαβον ὑπὸ σπουδαίαν ἐπισφιν, ἰδού ὅμως ἡ Γεωργικὴ Ἐταιρία μὲ Συμβούλιον προεδρευτικὸν καὶ Διεύθυνσιν πλήρη ζωῆς καὶ ὀρμῆς κάμει τὸ πρῶτον βήμα. Ἀλλὰ τὸ βήμα αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Εἰς τὴν Γεωργικὴν Ἐταιρίαν, τὴν συγκεντροῦσαν τὰς καρφὰς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας ἐπιβάλλονται μεγάλα ὑποχρεώσεις, καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτὰς ἔχομεν τὴν πεποιθήσιν ὅτι καὶ τὸ Συμβούλιον καὶ ἡ Διεύθυνσις τὰς ἀναγνωρίζουν διὰ τοῦτο πεποιθότες ἀναμένομεν ὅτι μετὰ τὴν τυροκομικὴν ἐκθεσιν θὰ ἰδῶμεν ἐπακολουθοῦντα διὰ ἐκεῖνα τὰ μέτρα ἔσα ἀπαιτοῦνται ἵνα ἡ τυροκομία τῆς Ἑλλάδος εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς προόδου καὶ τῆς ἀκμῆς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Τὸ κίνημα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν μῆνα τούτον εἶνε ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀφίνουσιν ὀδυνηρὰς ἐντυπώσεις καὶ λυπηρῶς ἀπήχησεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν.

Οἱ κρότοι τῶν κανονιστικῶν, ὅπως ἠκούσθησαν, καὶ ὁ κριτικὸς τῶν πυροβόλων, ὅστις ἐκάλυψε τὸ στενὸν τῆς Σαλαμίνας ὅσον μεγαλειτέρας διαρκείας καὶ ἂν ἦτο δὲν θὰ ἦτο ὅμως ποτὲ ἀρκετὸς ὥστε νὰ ἀμεινωσῇ τὴν δόξαν ἢ ὁποῖα ἀπὸ τῶν ὑπερόχων ἐκείνων χρόνων τοῦ Παρελθόντος πλανᾶται εἰς τὸ περιδοξὸν ἐκεῖνο στενόν.

✱

Τὰ ἔθνη δὲν κρίνονται πολλάκις ὅπως τὰ ἄτομα ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας ζωῆς. Τὰ ἔθνη ἂν ἀνυψοῦνται ἐνίοτε ἀπὸ ἐν ἄτομον, δὲν καταστρέφονται ὅμως ποτὲ—ὅταν ἔχουν ἐντὸς τῶν ζωῶν—ἀπὸ ἀνοήτους πράξεις μεμονομένων ἀτόμων. Ἄλλως παρόμοια ἐπεισόδια εἰς ἀγῶνας μεταρρυθμιστικούς ζητοῦντας νὰ ἐδραιώσωσι μετ' ἐλικρινοῦς προσοχῆς, πᾶν ὅτι ἐθεωρεῖτο ἐκλεπτωκὸς καὶ κακῶς βαῖνον, δὲν εἶνε μόνον διὰ τὸν τόπον μας πρωτοφανῆ.

Μακρὰ σειρὰ ἱστορικῶν γεγονότων ὄλων σχεδὸν τῶν ἐθνῶν, μᾶς διδάσκει, ὅτι κάθε ἔθνος διήλθε τὰς κρίσεις στιγμῆς του καὶ τὴν μεταβατικὴν του περιόδον. Παράδειγμα αὐτῆ ἡ Ἀγγλία. Τί ἦτον, τί ὑπέστη, καὶ τί ἔγινε ! Ὁ παρακολουθῶν τὸν Μακώλεϊ εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς Ἀγγλίας αἰσθάνεται ἕλιγγον ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν καταστροφῶν, ἀπὸ τὴν πληθὺν τῶν ἐπαναστάσεων, ἀπὸ τὰς δημιουργικὰς ἐξεγέρσεις, ἀπὸ τὰς φιλοδόξους ῥοπὰς ἀπὸ τὰς προσωπικὰς ἐμπαθείας καὶ τοὺς ἐγωιστικούς ὑπολογισμούς. Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον θραύονται πρὸ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς δυνάμεώς του.

«Μετὰ μακρὰν καὶ περιπετειώδη περιόδον ἐτῶν» γράφει ὁ Μακώλεϊ, κατῳρθωσε τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος. «νὰ περιφρουρήσῃ ἑαυτὸ ἀπὸ τὴν ἔφοδον τῶν τεσσῶν τερικῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν ξένων. Διὰ πολιτεύματος» σώφρονος κατῳρθώθη νὰ συμβιβασθῇ ἢ ἰσχυρὸς τοῦ νόμου καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς ἰδιοκτησίας μετ' ἀγνώστου μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐλευθερίας συζητήσεως καὶ ἀτομικῆς ἐνεργείας, καὶ ἐκ τοῦ εὐδιώνου» ἐκείνου συνδυασμοῦ τῆς τάξεως μετὰ τῆς ἐλευθερίας» ἐκαρπώθη τὸ ἔθνος εὐπραγίαν ἀνωτέραν εἰς πάντα» ἄλλου ἔθνους τὰ χρονικά. Ἀπὸ καταπτώσεως αἰσχυρῆς ὑποτελείας, ἀνήλθε τάχιστα ἢ χώρα εἰς τὸ ἀξίωμα διαιτητοῦ τῶν εὐρωπαϊκῶν διαφορῶν, καὶ» συνηύξησεν ὁ πλοῦτος μετὰ τῆς στρατιωτικῆς αὐτῆς φήμης. Διὰ τῆς τελειότητος ἠνωμένης μετὰ τῆς

ἀγχινοίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς ἐκραιωθῆ βαθυδὸν ἢ ὀδημοσία πίστις, πάροχος ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα θὰ ἐφαίνοντο μυθώδη εἰς τοὺς πολιτικούς ἀνδρας πάσης» προγενετέρας ἐποχῆς, καὶ διὰ τῆς τεραστίας ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου ἐδημιουργήθη ναυτικὴ δύναμις πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπομένει τὴν σύγκρισιν οὐδεμίαν ἄλλῃ οὔτε ἀρχαίον οὔτε νεωτέρου Ἑθνος».

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἔγιναν καὶ συνετελέσθησαν εἰς τὸ διάστημα ἑκατὸν ἐξήκοντα ἐτῶν.

✱

Εἰς τὴν μικρὰν Ἑλλάδα ὅμως τὴν ἐπαναστατημένην ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς δεκάτης τετάρτης Αὐγούστου, δὲν ἀνεφάνη ἀκόμη, καὶ δὲν φαίνεται οὐδὲ πόρρωθεν, ὁ νοῦς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ θέσῃ φραγμούς εἰς ἀκαίρους φιλοδοξίας, καὶ θὰ ὀδηγήσῃ τὸν τόπον εἰς τὸ ὄνειροπολούμενον βῆμα τῆς πραγματικῆς ἀνορθώσεως ἕως ὅτου διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου φθάσει ἐκεῖ ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ φιλοπατρία ὄνειροπολεῖ. Ὁ κ. Ζορμπᾶς εἶνε ἕνας σώφρων ἀνὴρ ὅστις ἀναμφιβόλως διὰ τῆς μετριοπαθείας του καὶ τῆς ψυχραιμίας του συνεκράτησε πολὺ τὰ πνεύματα καὶ ἔσωσεν ἀπὸ αἱματοκυλισμῶν τὸν τόπον. Ὁ κ. Λαπαθιώτης, ὁ ἐντιμὸς στρατιώτης, κάμει ὅτι ἠμπορεῖ διὰ τοῦ στρατοῦ τὴν ἀνορθώσιν. Καὶ ἐν γένει ἡ Κυβέρνησις ἔδωκεν ἕως τώρα δείγματα μετρημένων σκέψεων καὶ σωφρόνων ὑπολογισμῶν. Τὸ νομοθετικὸν ἔργον τῆς Βουλῆς περατοῦται μετὰ δέκα ἡμέρας καὶ ληγοῦσης τῆς βουλευτικῆς Συνόδου λήγει καὶ τῶν ἐπαναστατῶν τὸ πρόγραμμα. Ἀλλὰ γεννῶνται ἤδη πολλαπλὰ ζητήματα. Τὰ Νομοθετήματα τὰ ἐκ συναρπαγῆς οὕτως εἰπεῖν ψηφισθέντα θὰ κατορθωθῇ νὰ ἐφαρμοσθῶσι ; ἢ ἢ τὸν τούτου ὅμως ποῖα ἐκαθάρσις συνετελέσθη εἰς τοὺς διαφόρους πολιτικούς κλάδους ; Ἡ δικαιοσύνη, τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ στρατὸς, τὸ ναυτικόν, ὁ οἰκονομικὸς κλάδος καὶ ὁ προξενικὸς καὶ ὅλα τὰ ἄλλα θὰ διευθύνονται καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες μᾶς ἐφερον σήμερον, εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἐξεγερθῶμεν καὶ δι' ἐπαναστάσεως νὰ σωθῶμεν ;

✱

Ἀκριβῶς δὲ σκέψεις τοιαύτης φύσεως ἔκαμον ὥστε νὰ γεννηθῇ καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ ἢ Ἐπαναστάσις. Διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ φαντασθῶ ὅτι Ἑλληνες στρατιῶται φθάσαντες εἰς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφθασαν ἐκεῖνοι, δὲν ὀρμηθῆσαν ἀπὸ σκέψεις εὐγενεῖς καὶ ἀπὸ πατριωτικὰς ιδέας. Ἴσως, δὲν ἦσαν λογικὰ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων ἐζητήσαν νὰ ἐπιβάλλουν τοὺς σκοπούς των. Ὡς Ἑλληνες ἀξιωματικοὶ ὀφείλουσιν πρὸ παντὸς νὰ σεβασθῶσι καὶ νὰ ὑπερασπίσων ἀκόμη μὲ τὸ αἷμα των τὰ Πλοῖα ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀλόκληρος ὁ ἐλευθερὸς καὶ δούλος Ἑλληνισμὸς στρέφει περιδίακρυ βλέμμα καὶ τὰ ἀνεύξει μὲ χαρωπὰς ἐλπίδας.

Εἶνε δύσκολον βεβαίως νὰ περιγραφῇ ἡ ἀγωνία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ τὸ πένθος του, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκεῖ εἰς τῆς Σαλαμίνας τὸ στενὸν ἀντήχησεν ἢ βροντερὰ φωνὴ τῶν πυροβόλων τῶν πλοίων. Καὶ μόνη ἡ ἀγωνία αὐτὴ καὶ ἡ κατάρα ἢ ὁποῖα ἐξήραχτο ἀπὸ τὰ χεῖλη ἡμῶν θὰ ἦτο ἱκανὴ ν' ἀναγκάσῃ Ἑλληνας στρατιώτας νὰ προβῶσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἱερωτέρων καὶ νὰ βυθίσωσιν εἰς ἀνεπαρόρωτον συμφορὰν ὀλόκληρον τὸ Ἑθνος.

✱

Ἦδη ὅμως οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ μετασχόντες τοῦ κινήματος συνελήφθησαν. Ἐχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τοὺς ἀκούσωμεν πρὶν τοὺς καταδικάσωμεν. Διότι ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὡς νεαροὶ θερμοκέφαλοι Ἑλληνες παρσεύθησαν ἐκ τῆς σκέψεως, ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐκ τῆς κρίσεως των, παρσεύθησαν ἴσως ἀπὸ ὑπέρομετρον πατριωτισμὸν, διότι ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶ ὅτι ἄξιωματικοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ χάριν σκοπῶν ἰδιοτελῶν θὰ καθίσταντο ποτὲ νέοι Ἡρόστρατοι, ἢ καὶ κατὰ πολὺ χείρονες τούτου.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΕΥΡΕΓΙΕΤΙΚΟΙ εἰς ἐν Ἑθνος εἶναι οἱ ἐκ περιωπῆς μελετῶντες τὰ μεγάλα τοῦ Ἑθνικοῦ βίου προβλήματα καὶ δυνάμενοι νὰ ποδηγετῶσι τοὺς πολλοὺς εἰς τὴν ὁδὸν τῶν κληρονομῶν.

Ἡ ἰδρυσις Σχολῆς «**ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚῶΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**», Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐπιβάλεται καὶ σήμερον. Δι' αὐτῆς καὶ μόνης θὰ μορφωθῶσιν οἱ μέλλοντες πολιτευόμενοι, οἱ ἀνώτεροι Δημόσιοι ὑπάλληλοι πάντων τῶν κλάδων καὶ δι' αὐτῶν θέλει μορφωθῇ ὁ Λαὸς Πολιτικῶς οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κίματα ἀρχῶν καὶ ιδεῶν θέλουσιν ἰδρυθῆ. Ἐντὸς 2—3 ἐτῶν θὰ ἔχωμεν τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς ταύτης ἐκ τῶν ἐχόντων ἀκλυτήρια Γυμνασίου ἢ Πανεπιστημίου.

Διδακτικὸν προσωπικὸν ὑπάρχει ἐκ τῶν Καθηγητῶν καὶ Ἐφηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκ τῶν νῦν καὶ τῶς Τμηματαρχῶν πάντων τῶν Ὑπουργείων, ἐκ τῶν ἐχόντων δίπλωμα τῶν ἐν Εὐρώπῃ Πολιτικῶν Σχολῶν καὶ ἐκ Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν καθηγητῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν εἶναι πλέον ἢ ἐξησχαλισμένος ἐξ ὁδῶν Βουλευτῶν, Δημάρχων καὶ μελλόντων νὰ πολιτευθῶσι· ἐπίσης ἐκ τῶν μελλόντων νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Δημόσιον ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν Δημοσιογραφίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν νῦν ὑπαρχόντων οὐκ ὀλίγοι θὰ θελήτωσι νὰ συμπληρώσωσι τὰς εἰδικὰς των γνώσεις.

Οὕτως ἡ Πολιτικὴ μόρφωσις θέλει ἐπέλθῃ ἀρμονικῶς. Οἱ ἐν Εὐρώπῃ σπουδάσαντες Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν πρωτοστατοῦντες εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς Σχολῆς ταύτης θὰ δράσωσιν ἐν τῇ Πολιτείᾳ ταχύτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον καὶ θὰ ἠγηθῶσι πολιτικῶν μερίδων ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν.

Γ. Ν. Δ.
Συντηρητικὸς

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἀθήναι 26 Ὀκτωβρίου 1909.

Ἐλέχθη εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὅτι τὰ στρατιωτικὸν κίνημα εἶνε ὀργανικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον ὅ ἀποβῆ ὠφέλιμον διὰ τὴν χώραν. Νέων ἀπέδειξεν τούτου πρῶτος τὸ τρομακτικὸν διὰ τὰς δικαστάσεις, ἃς ἠδύνατο νὰ λάβῃ, πρᾶξικόπημα τοῦ Νικητάθμου. Ὁ ἰσχυρὸς ὀργανισμὸς τοῦ στρατιωτικοῦ συνδέσμου, κατέπνιξε καὶ τοῦτο, ἀνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης διαπραξέως. Διὰ τῆς καταστολῆς ταύτης ἀπέδειξεν ὁ στρατιωτικὸς σύνδεσμος ὅτι δὲν εἶνε ξένη πρὸς τὴν Πολιτείας δυνάμις, ἀλλὰ ὑπήκουσ τελεῖως εἰς ταύτην καὶ τὴν γενικὴν πειθαρχίαν ἐπισκοποῦσα καὶ ἐπιβάλλουσα. Πρέπει πράγματι νὰ σκεφθῆ τις, ὅποιος συνεπίεξις θὰ εἶχε διὰ τὴν Ἑλλάδα διοικουμένην ὡς ἐσυνεβίβητο, τὸ ὡς ἄνω πρᾶξικόπημα, εἴαν δὲν ὑπῆρχεν ἡ στιβαρὰ χεὶρ, τοῦ ἐνικίου στρατεύματος.

Ἄλλ' ἂν τὸ στρατεύμα ζήρως καὶ θκλάσσης ὁμοῦ, διὰ τῆς ἀμέσου καταστολῆς τῆς στάσεως, ἀπέδειξεν τὴν πολιτικὴν του ὀργάνωσιν, διὰ τῶν ὑποδληθέντων νομοσχεδίων, ἀπέδειξεν τὴν ἰδίαν ἰκνύτητα, πρὸς ἐπιστημονικὴν του ὀργάνωσιν. Ἐμερίμνησε περὶ πάντων μετὰ φειδῶς φρονίμου, ἀλλὰ καὶ αὐστηρητικῶς. Διὰ τῶν νομοσχεδίων τούτων πᾶς Ἑλληὴν συντεῦθεν θὰ γινώσκῃ τὴν γρῆσιν τοῦ ὅπλου. καὶ ἄνω τοῦ 52 ἔτους, ἐξ ἀνάγκης δὲ καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλάς θὰ γίνῃ σιδηρόφρακτος, ὡς ἦτο ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατορῶν καὶ ἡ ἐπὶ τὸ στρατιωτικὸν αὐτὴ ὀργάνωσις δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποτύγῃ διότι τὴν ὀργάνωσιν θὰ ἐπιβλέπωσιν ἔμπειροι ἀνώτεροι ζῆνοι ἀξιωματικοί.

Πολὺ ὁμως ἐπικινδυνωδέστερον κίνημα κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἦτο τὸ ἐν Κρήτῃ ὑποκώφως παρασκευασθῆν, εὐτυχῶς καὶ τοῦτο κατεπνίγη ὁ πατριωτισμὸς τῶν Κρητῶν καὶ πάλιν ἐκυρίαρχησεν εἶνε ἐνδεικτικὸν καὶ τοῦτο τῆς ἐνότητος καὶ τῆς πειθαρχίας, ἥτις παρὰ τὰ φαινόμενικὰ, ἀντίθετα γεγονότα, κυριαρχεῖ μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὡς εἰρήνησεν καὶ ὅπωςδῆποτε ἐλύθη τὸ Ἀντιογιαννικὸν ζήτημα, τὸ Ἱερουσαλημικὸν, ὡς ἠρεμήσεν τὸ Κυπριακὸν, ὡς αἱ σχέσεις μετὰ τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχον καὶ Συνόδον ἀπεκατεστάθησαν, ὡς συνεφιλιώθησαν αἱ δύο Πατριαρχεῖαι, οὕτω καὶ οἱ Κρητῆς ὑπέκυψαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀνάγκην, κατεσίγησαν τὰς μεταξὺ τῶν διαφοράς.

Τὸν μῆνα τοῦτον, ἡ Κυβέρνησις ὑπέβηκεν τὰ οἰονομολογικὸν τῆς πρόγραμμα. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο, εἶνε ἀληθές ὅτι εἶχεν πολλὰ τὰ κενὰ, καὶ τὰ ἀμελέτητα, δικαίως προκαλέσαν πολλὰς ἀντιδράσεις. Εὐτυχῶς ὁμως σὺν τῷ χρόνῳ ἐπῆλθεν σενανήσις Κυβερνήσεως καὶ Ἀποῦ καὶ πλείστα τούτων ἐδιορθώθησαν. Ἐνῶ ἄλλα ἀπεσύρθησαν. Πρέπει ὁμως νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι πολλαχοῦ αἱ ἐξεγέρσεις ἦσαν ἀσκοποί, καὶ ἄγριοι μέχρι τοῦ νὰ λυπηθῆ τις, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπέδειξεν τὴν ἰσχύον τῆς, ἐπιβάλλουσα τὴν τάξιν διὰ τῆς βίας. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁμως, ἀσφαλῶς εἰκάζεται, ὅτι διὰ τῶν ὄλων ἐψφιζομένων νομοσχεδίων καὶ τὸ ἔλλειμμα θὰ κλυθῆ καὶ τὰ ἀνεγχεῖται διὰ τὸν στρατὸν καὶ στόλον ἐπηρεαζόμενα ἔξωθεν θὰ ἐσφραθίσιν, ἡ βεβαιότης περὶ τούτου συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐπιδικᾷ τὴν εἰσπραξίν, πολὺ με-

γαλειτέρου ἀριθμοῦ τῶν 20,000,000 δρ. συνεπῶς πάντως θὰ λάβῃ τοῦτο.

Προκειμένου περὶ τοῦ μῆλου τῆς Ἐριδος, τοῦ Κρητικῶν ζήτηματος, πολὺς περὶ τούτου ἐδημιουργήθη θόρυβος ἐξ ἀφορμῆς τῆς συναντήσεως εἰς Ἱταλίαν Τσάρου καὶ Βίκτωρος. Ἐν Ἑλλάδι, ἡ συνάντησις αὕτη, μετὰ τῶν νουνεχῶν ἰδίᾳ, οὐδὲν προὐκάλεισεν ἐνδιαφέρον, διότι πάντες ἐνοοῦν ἤδη, ὅτι τὸ Κρητικὸν ζήτημα δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν Δυνάμεων, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἰδικῆς μᾶς ὀργανώσεως τοῦτο. κάλλιστα ἀντελήθη ἡ Τουρκία, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπιμύτως ζητεῖ τὴν λύσιν του ἀπὸ τοῦδε, φροβουμένη τὴν θέσιν τοῦ ζήτηματος, ὅταν ἡ Ἑλλάς θὰ δύναται νὰ δεχθῆ τὸν πόλεμον. Διὰ τοῦτο ἡ ἀγγελομένη εἰδήσις ὅτι ἀναβάλλονται αἱ Ἑλληνικαὶ ἐκλογαί, εἰς τὸν προσεχῆ 7)βριον δέον μᾶλλον νὰ θεωρηθῆ, ὡς ἐντεῦθεν προερχομένη, πρὸς ἐξκαθάρσιν κειροῦ, παρὰ ἐξ Εὐρώπης.

Ἐν Τουρκίᾳ ὁ Ἑλληνισμὸς εὐρίσκειται καὶ αὐτὸς ὑπὸ κκλούς αἰωνούς. Ἡ Πύλη ὑπεχώρησεν εἰς τὸ προνομικὸν ζήτημα καὶ πρῶτος πᾶσαν ἐγγύησιν περὶ τοῦ ὅτι δὲν θὰ θιγῶσιν ταῦτα. Πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ κανεὶς ὅτι ἡ λύσις τοῦ προνομικῶν ζήτηματος, δὲν εἶνε ἀσχετος πρὸς τὰ ἐνταχθῆ γινόμενα διότι ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἑλλάδος, εἶνε πάντοτε ἀξίον σημειώσεως γεγονὸς διὰ τὴν Τουρκίαν. Τὸ γεγονὸς εἶνε κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον εὐχάριστον, ὅσον εἶνε αἰωνός, ὅτι εἴτε σήμερον εἴτε εἰς ἀπώτερον μέλλον, αἱ σχέσεις Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος, γινόμεναι πρὸς στιγμὴν ἐχθρικαί, θὰ καταλήξουσιν εἰς πλήρη συμμάχια καὶ ἐπιμαχίαν, ἀφοῦ κοινοὶ εἶνε οἱ κίνδυνοι καὶ κοινὰ τὰ συμφέροντα ἡ δημιουργία δὲ τῆς Τουρκίας εἰς μέγα κέρτος. ὄντως σεβόμενον τὴν Ἑλλάδα, καὶ δίδον αὐτῇ τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν, δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ ἐθνικὰ Ἑλληνικὰ ἰδεώδη.

Ἰπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην, ἡ ὑπὸ τῆς Τουρκίας ἀρξαμένη τὸν μῆνα τοῦτον, περὶ τὰ τέλη ἰδίως, στρατολογίᾳ καὶ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἡ προθυμία τῆς καταξέσεως τῶν Ἑλλήνων, δὲν εἶνε βεβηλὸς γεγονὸς δυσάρεστον, καὶ δυνάμενον ἐπιβλαβῶς νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν δύο χωρῶν.

ΓΕΩΡ. Δ. ΚΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΟΓΛΟΥΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ἘΜΠΡΟΣ Ι ΜΑΡΣΙ.....

Πράξεις τρεῖς τοῦ κ. Γ. Σταθοῦ ἡ λου

Ὅταν ὁ Dreyfus καταδικάσθηκε, διάφορα θεάτρα τῶν Παρισίων καὶ τῶν Βρυξελλῶν, ἀνεβίβασαν ἔργα ἐπὶ σκηνῆς ὑπὸ τοὺς τίτλους: «Le traître» «Une affaire scandaleuse» κλπ. Ὅταν ἡ ὑπόθεσις Dreyfus ἀναθεωρήθηκε, τὰ αὐτὰ θεάτρα καὶ ἄλλα νεογέννητα καὶ ἐφήμερα ἔπαιξαν ἔργα με τοὺς ἑξῆς τίτλους: «En avant la verité» «L' affaire Dreyfus», «Une victime du militarisme» κλπ. Ἐπαίζοντο ἕνα διάστημα, ἐχειροκροτοῦντο, ἐξεμεταλλεύοντο τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῆς στιγμῆς τοῦ λαοῦ, ἐκέρδιζαν οἱ συγγραφεῖς, οἱ

θεατρῶναι, οἱ ἠθοποιοὶ καὶ ἔμπαιναν σὸ χρόνον τοῦλαπο.

Εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ διεγερμένου ἐνδιαφέροντος τοῦ κοινοῦ τὸ ἐπραγματοποίησαν ὠρισμένα ἐφημερίδες, ἀναγνωσματοποιῶντας διάφορα γεγονότα τῆς ἡμέρας, πρὸς ἴηωσιν τῆς κυκλοφορίας των. Ἔχουν δὲ φθάσει εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ εἶδους διὰ τῶν «ἀφαντάστου γοητείας ἐρωτικῶν σκηνῶν» «τῶν ἀσυλλήπτου καὶ ὑπερόχου κάλλους σελίδων» «τῶν ἀνεμνήσεων καὶ ἱστορικῶν γεγονότων τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας» κλπ. κλπ.

Τὸ Θέατρον δὲν εἶχε σκεφθῆ τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἔπρεπε νὰ βγοῦν πάλιν δημοσιογράφοι νὰ τὸν ὑποδείξουν καὶ ἰδοῦ, ἕνα τέτοιο ἔργον, τὸ «Ἐμπρός! Μάρς!...»

Ὁ κ. Σταθοπούλος δὲν ἔγραψεν ἔργον φιλολογικόν. Οὔτε πιστεύομεν νὰ ἔχη ἀξιῶσεις. Ἡθέλησεν ἁπλῶς βλέπων τὸν μαρασμὸν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐκινδύνευον ἐφέτος τὰ Ἀθηναῖκά θεάτρα, νὰ κάμῃ εἰς αὐτὰ μίαν ἔνεσιν καφεΐνης, καὶ κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἀναγνωσματοποιῶν, μετὰ πολὺ δημοσιογραφικὸν τάλαντον καὶ μετὰ πολλὴν ἐπίσης γνῶσιν τοῦ βίου τῶν στρατιωτικῶν, μᾶς παρουσίασε τὸ δράμα του. Ἐνα πολὺ καλὸ λαϊκὸν δράμα, ὅπου τὰ ὠραῖα καὶ πομπώδη πατριωτικὰ λόγια ἀφθογοῦν καὶ τὰ ὁποῖα εὐαρέστως γαργαλίζουν τὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ κέντρα τοῦ ἔγκεφάλου. Ὁμολογουμένως ἐξ ὅλων τῶν τοιοῦτου εἶδους ἔργων, τὸ τοῦ κ. Σταθοπούλου ὑπερέχει. Αὐτὸ δὲ τὸ κατώρθωσεν ὁ συγγραφεὺς, διότι θὰ ἐδιάβασε φαίνεται τὴν «psychologie de la foule» τοῦ Nordaου καὶ θὰ γνωρίζῃ τὰς διαθέσεις τοῦ Ἀθηναίου λαϊκοῦ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐνθουσιάζεται πρὸ πατριωτικῶν ὠραίων εἰκόνων.

Τὸ ἔργον εἶνε ἡ διήγησις τῶν αἰτίων τοῦ στρατιωτικοῦ κινήματος τῆς 14 Αὐγούστου ἔ. ἔ. καὶ τίποτε περιπλέον. Γὰρ νὰ φαίνεται δὲ ὅτι εἶνε δράμα, ἔχει καὶ θέμα τὸ ἑξῆς: Τὰ ἀποτελέσματα τῶν αἰτίων τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ λοχαγὸς—ἐπαναστάτης τὰ βλέπει σπῆτι του κάθε μέρα καὶ αὐτὸ τὸν κάμνει νὰ ἐπαναστατήσῃ καὶ ἀρχίξῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι του. Καὶ προσκαλεῖ τὴν γυναῖκά του νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ σιτῆς μητέρας του, σὸ ἄγνὸ σπῆτι καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ φαῦλον περιβάλλον τῆς οἰκίας τοῦ πεθεροῦ του. Καὶ εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν ἀμείβεται ἡ ἀρετὴ του, διότι ἡ γυναῖκά του, τῇ προτροπῇ τοῦ πατέρα της (ὁ ὁποῖος ἀμέσως μεταβάλλεται καὶ συμφωνεῖ μετὰ τὸν γαμβρὸν του) τὸν ἐπανευρίσκει καὶ θέλει νὰ ζήσει μαζί του. Ἡ δὲ κακία πρόκειται νὰ παταχθῆ διὰ τῆς ὑπόσεως τοῦ ξίφους τοῦ λοχαγοῦ καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ διατάγματος... Ἐμπρός! Μάρς!... ὁπότε παρελαύνει ὁ στρατὸς βαίνων πρὸς τὸ ἀνορθωτικὸν του ἔργον. Ἄπα-

ράλλακτα ὅπως στὰ ἔργα τοῦ Ambigu καὶ τοῦ Theatre de la Republique τοῦ Παρισίου, ὅπου ἡ ἀρετὴ ἀμείβεται καὶ τιμωρεῖται ἡ κακία σὸ τέλος τῆς παραστάσεως μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐδῶ ἀμείβεται μὲν ἡ ἀρετὴ, ἀλλὰ δὲν ἐτιμωρήθη ἀκόμη ἡ κακία....

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐξ ὅλων τῶν δημοσιογραφικῶν ἔργων ἐφέτος, τὸ «Ἐμπρός! Μάρς!» εἶνε τὸ μόνον, τοῦ ὁποῖου ὁ συγγραφεὺς ἐσεβάσθη περισσύτερον τὸ κοινόν, παρουσιάσας καθαρὰ καὶ ξαότερα τὰ λανθάνοντα, εἰς ἄλλα ἔργα, ἐλατήρια τοῦ δράματός του. Τώρα ἂν ἦνε προτιμότερον αὐτὸ τὸ σύστημα, τὸ κοινὸν ἀπεφάνθη μόνον του.

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Ὁ ΕΥΘΥΜΟΣ ΧΗΡΟΣ..

Πράξεις τρεῖς τοῦ κ. Γ. Μωραΐτινου

Ἄλλοτε ἐπαίχθη ἡ κωμῶδις αὐτὴ ὑπὸ τὴν τίτλον ὁ «Ἀνθρωπος τῆς ἡμέρας».

Ἐμεῖς δὲν τὴν εἶδομεν τότε. Τώρα μετασηματισμένη—ὡς λέγουσ—ξαναπαίχθη μετὰ νέον τίτλον «Ὁ Εὐθύμος χῆρος», διὰ δύο λόγους. 1ον Διότι ἡ ἀπερέττα «Εὐθύμη χῆρα» τοῦ Lehay εἶχεν ἐπιτυχίαν καὶ 2ον διότι μετὰ τὸ χῆρος—χῆρος γίνεται καλαμπουρι.

Ὁ κ. Μωραΐτινης καὶ εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς λόγους εἶχεν ἀδικον. 1ον Διότι ὁ κόσμος βρεθήκε τὴν Εὐθύμη χῆρα καὶ ἄλλες τίς εὐθymes χῆρας ἀφοῦ εἶδε διάφορες ἀπὸ κέρυσι καὶ εἰς πῆτιν καὶ εἰς μορφήν. Οὔτε δὲ ἔχει ὁ συγγραφεὺς τὴν δικαιολογίαν τῆς παρωδίας ἢ ἐπερέττας, διότι καμμίαν σχέσιν δὲν ἔχουν τὰ δύο ἔργα. Συνεπῶς ὠνομάσθηκε τὸ ἔργον ὁ «Εὐθύμος χῆρος» διότι ἐσφαλμένως ἐνόμισεν ὅτι θὰ γελᾷσῃ ὁ κόσμος καὶ 2ον διότι τὸ καλαμπουρι αὐτὸ ἐπαναλαμβάνόμενον τόσο συχνὰ καὶ δὴ σὸ ἔργον του, κατόπιν τοῦ παθήματος τοῦ Δασκάλου τοῦ «Ζητεῖται ὑπηρέτης» τοῦ κ. Ἀννίνου καταντᾷ σοχλὲ καὶ ἀνόητο.

Ἡ φάρσα αὐτὴ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους τῆς δευτέρας πράξεως εἶνε ἀνιαρὰ. Εἰς τὴν τρίτην πρᾶξιν ὁμοῦ ἀρχίζει καὶ γίνεται διασκεδαστικὴ. Πραγματικῶς εἶνε εὐτυχῆς ἔμπνευσις τὸ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸν εὐθymον χῆρον καὶ ὑποψῆριον γαμβρὸν τῆς Δος Κουκουσῆ μετὰ 300,000 δρ. ὡς πρόξικα, ὡς ἀρνεϊνέντα τῆς τέως γυναικὸς του, πανδρεμένης τώρα μετὰ γαματιτῆρην.

Νομίζοντες ὅτι εἶνε περιττὴ ἡ διήγησις τῆς ὑπόσεως τῆς φάρσας, ἀφοῦ εἶνε γνωστὴ, φρονεῖμεν ὅτι δὲν εἶνε τὸ καλλίτερον ἔργον τοῦ συγγραφέως καὶ ἀποροῦμεν πῶς τὴν παρουσιάζει κάθε τόσο, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος ὑπαθέτομεν θὰ γνωρίζῃ τὴν ὀξίαν του.

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Ὁ ἌΛΛΟΣ ΚΟΣΜΟΣ..

Πράξεις τρεῖς τοῦ κ. Σ. Νικολοπούλου

Μιὰ βραδεῖα σ' ἕνα σπῆτι ὁ γυῖος τῆς οἰκογενείας, ἀπόφοιτος τῆς σχολῆς τῶν Δοκίμων, μινθάνει ἀπὸ τὸν μὸλις ἀφιχθέντα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὀμογενὴ θεῖόν του—ἀδελφὸν τοῦ πατέρα του—ὅτι ὁ πατέρας του ἠθτοκτόνησεν, ἐπειδὴ συνέλαβεν ἐπ' αὐτοφῶρῳ τὴν μητέρα του μετὰ τὸν ἐραστήν της. ἀφοῦ προηγουμένως ἐπλήγωσε τοὺς ἐραστὰς διὰ τοῦ ὅπλου του, καὶ ὅτι ἀποθνήσκων ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν υἱὸν του ζητῶν παρ' αὐτοῦ νὰ τὸν ἐκδικήσῃ καὶ νὰ μισήσῃ τὴν μητέρα του. Τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν τὴν παρέλαβεν

ὁ ἀδελφός του ἐνώπιον τοῦ ἱατροῦ, στενοῦ οἰκογενειακοῦ φίλου του, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀποθανόντος καὶ ἀνεπιβίου του, ὅταν γίνῃ στρατιώτης. Ὁ υἱὸς παραλαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ σχεδὸν πεύθεται, περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς μητρὸς του καὶ μ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας τῆς ἀποφασίζει νὰ ἐκδικηθῇ, θέλων πρῶτα νὰ φονεύσῃ τὸν καὶ νῦν ἐραστήν της καὶ φίλον οἰκογενειακὸν καὶ τὸν ὅποιον ἀπὸ μικρὸν παιδί ἔμαθε νὰ σέβεται.

— Ἔως ἐδῶ ὅλος ὁ κόσμος νομίζει ὅτι πράγματι ἡ μητέρα του εἶνε ἐνοχος. Καὶ ἔως ἐδῶ ἔχομεν τὰ ἐννεὰ δέκατα τοῦ δράματος. Οὔτε αἱ διαμαρτυρίαι τῆς μητέρας εἶνε ἀρκετὰ πειστικαί, γὰρ νὰ μᾶς κάμουν νὰ τὴν συμπαθήσωμεν καὶ ἀκούομεν διαρκῶς νὰ ὁμιλοῦν περὶ χρημάτων. Ἄφ' ἐνὸς τὸ ἑκατομύριον τοῦ θείου, ὁ ὁποῖος προτείνει εἰς τὸν ἀνεπιβίον του νὰ συγκατοικήσῃ, ἀφ' ἑτέρου ἡ περιουσία ἢ δική του, ἢ ὁποῖα κατεσπαταλήθη ἀπὸ τὴν μητέρα του εἰς διασκεδάσεις καὶ ἐξ ἄλλου τὰ χρήματα τοῦ ἐραστοῦ, ὁ ὁποῖος τὰ ἐκέρδισεν, ὡς βᾶσιν ἐργασιῶν ἔχων τὴν περιουσίαν τοῦ υἱοῦ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δράματος ἀποκαλύπτεται, ὅτι ὁ πατέρας του κακῶς ἐξέλαβε τὸν φίλον του ὡς ἐραστήν της γυναικὸς του, καὶ ὅτι αὐτὸς τὴν ἠγάπα ἀπλῶς μὲ περιπάθειαν καὶ τίποτε περισσότερον, καὶ ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἦταν ἕνας ἀθλιὸς χαρτοπαίκτης καὶ τύραννος, κατασπαταλήσας τὴν περιουσίαν του καὶ ἀφήσας χρεὴ μετὰ τὸν θάνατόν του, τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσεν ἡ μητέρα του μὲ τὴν περιουσίαν της, καὶ μ' ἐκείνην τοῦ υἱοῦ της, γὰρ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ παιδιοῦ της.

Βλέπουσα ὅμως ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἀγάπη τοῦ υἱοῦ της δὲν ἦτο μεγάλη ὡς τὴν ἐφαντάζετο, φωνάζει στὴ σκηνὴ τοὺς προσκεκλημένους της καὶ ἐνώπιόν των διακηρύττει, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν οἰκογενειακὸν της φίλον καὶ φεύγει μαζὺ του.

Αὕτη εἶνε ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Ἄλλου Κόσμου» τοῦ κ. Νικολοπούλου.

Τὸ ἔργον αὐτὸ βεβαίως εἶνε πρὸς ἔπαινον τοῦ συγγραφέως καὶ διαβλέπει κανεὶς ἀμέσως τὴν πρῶτον τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν κατόπιν τοῦ «Μαρμαρωμένου Βασιλιά», ὅπου ὄχι μόνον ἀπέτυχεν ἀλλ' ὀρισμένως γίνεται ἀνιαρὸς.

Δὲν μποροῦμε βέβαια νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι εἶνε ἔργον ἄριστον. Πολλοὺ γε καὶ δεῖ. Ἄλλ' ὡς δράμα γραμμένον μετὰ τὸν «Μαρμαρωμένον Βασιλιά» — τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς δραματικὸν ἔργον — εἶνε ἀρκετὰ καλόν. Καὶ ἐν πρώτοις ὀφειλότατη ἡ ἰδέα τοῦ συγγραφέως τοῦ νὰ θέλῃ νὰ περιγράψῃ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν ἐνὸς νέου εὐρισκομένου ἵπο τὴν ἐπιθρηϊαν δύο συναισθημάτων: Τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν μητέρα του καὶ τῆς κατηγορίας τῆς ἀτιμίας

της. Ἐπίσης ὀφραία ἰδέα νὰ βλέπωμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου τὴν ἐπανάκτησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἔρωτος καὶ τὴν μητέρα του, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνοιωσεν ὅτι πολὺ μεγάλη καὶ μάταιη ἦταν ἡ αὐτοθυσία της γὰρ τὸ παιδί της, νὰ θέλῃ νὰ ζήσει καὶ αὐτὴ, ὅσα χρόνια τῆς μένονν ἀκόμη, ἂν ὄχι ἐντελῶς εὐτυχῆς, τοῦλάχιστον μ' ἐκείνον, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξεν ὅτι ἀληθινὰ τὴν ἀγαποῦσε καὶ ὑπέφερεν ἐπὶ τόσα χρόνια ἐν τῇ στερήσει της.

Ἄλλὰ διατὶ ἡ πλοκὴ τοῦ ἔργου, ἐνῶ τὸ διέπει τόσον ὀφραία ἰδέα, νὰ ἦνε τόσον κακὴ; Διατὶ ὁ θεὸς αὐτὸς τώρα μόνον ἀναφαίνεται καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν εἴκοσιν ἐτῶν, δὲν ἐφάνη γὰρ νὰ σταματήσῃ τὴν ὑποτιθεμένην σπατάλην τῆς περιουσίας τοῦ ἀνεπιβίου του; Διατὶ ἀκόμη ἐνόμιζεν, ὅτι σπαταλῶνται τὰ χρήματα ἀπὸ τὴν νύμφην του, ἐνῶ πάντως — το νίζομεν αὐτὸ ἰδιαιτέρως, διότι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε — ὦφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ ἀδελφός του ἦτο χαρτοπαίκτης καὶ ἄφησε χρεὴ μετὰ τὸν θάνατόν του; Πῶς συμβιβάζονται αὐτὰ;

Εἰς τὴν δευτέραν πράξιν, ὅτε ὁ υἱὸς ζητεῖ ἀποδείξεις ἀπὸ τὴν μητέρα του διὰ τὴν ἀθωότητά της, διατὶ τὸ παιδί αὐτὸ νὰ θέλῃ νὰ διδάξῃ τὸ κοινόν — σὰν νὰ ἦταν ἱεροκήρυξ — λέγοντας ὅτι ἀποτείνεται εἰς ὅλας τὰς μητέρας, ἐνῶ εὐρισκόμενο στὴν κατάστασιν αὐτὴν τῆς διαμάχης τῆς υἱικῆς στοργῆς μετὰ τῆς ὑποψίας, κάθε ἄλλο ἢ ἀεσκέπτετο παρὰ νὰ διδάξῃ τὰς μητέρας τοῦ κόσμου;

Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν τρίτην πράξιν. Διὰ ποῖον λόγον ἡ κατηγορηθεῖσα μητέρα φωνάζει στὴ σκηνὴ τοὺς καλεσμένους της; Ἦταν ἀνάγκη τάχα αὐτὰ τοῦ εἶπε νὰ τὰ πῇ μπροστὴν τὸν κόσμον; Ὁ ἐνδιαφερόμενος φίλος της ἀκοῦσε.

Ἦνα ἐπίσης μεγάλο ἑλάττωμα τοῦ ἔργου εἶνε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὁ θεατὴς δὲν ξέρει ποῦ νὰ σταματήσῃ, διὰ ποῖον νὰ ἐνδιαφερθῇ. Καὶ αὐτὸ τὸ ζητεῖ διότι ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἶνε τέτοια, ὥστε εἰς κάθε ἱστορίαν, ἡ μυθιστόρημα ἢ δράμα νὰ θέλῃ νὰ συμπαθῇ κάποιον. Κ' ἐδῶ δὲν ξεύρει ποῖον. Ἐξαφνα ἀρχίζει νὰ συμπαθῇ τὸν υἱόν, ἀλλὰ βλέπει ὅτι δὲν εἶνε χαρκατὴρ καλὸς καὶ ὅτι πιθανὸν ἐλατήριον τῆς ἐξεγέρσεώς του νὰ ἦνε καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸν θεοορεῖ ἀνάξιον συμπαθείας. Θέλει νὰ συμπαθήσῃ τὴν μητέρα, ἀλλ' ἀδημονεῖ διότι δὲν ἀποδεικνύεται ἡ ἀθωότης της ἀμέσως, ἐνῶ μπορεῖ αὐτὴ ἡ ἴδια, μ' ὅλην τὴν δοκιμασίαν εἰς τὴν ὁποῖαν βάζει τὴν στοργὴν τοῦ υἱοῦ της, νὰ μᾶς δώσῃ νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν εἶνε ἐνοχῆ.

Τὰ ἄλλα πρόσωπα εἶνε δευτερεύοντα ἐντελῶς, ἴσως ὁ θεὸς νὰ ἦτο συμπαιθέστερος, ἂν ἦταν συνεπέστερος.

Καὶ στὸ τέλος μίζν ἀτορίαν. Διατὶ ὁ «Ἄλλος Κόσμος»;

Πάντως τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ κ. Νικολοπούλου τὸν τιμᾷ, διότι καὶ ἀνώτερον τοῦ πρώτου του ἔργου εἶνε καὶ καταφανῆς εἰλικρινῆς προσπάθεια πρὸς συγγραφὴν ἔργου Τέχνης καὶ ὄχι δημοσιογραφικοῦ ἢ πρὸς ἔκμετάλλευσιν τῶν εὐκόλως διεγειρομένων χορδῶν τῆς εἰσισθησίας τῶν νοικοκυραίων.

Σκηηνικός

ΔΥΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑΙ

Δύο πρώτης περιωπῆς καλλιτεχνικὰ τάλαντα ἀριθμεῖ ἡ Ἑλληνικὴ Σκηνὴ καὶ τὴν ἐξέλιξιν των παρακολουθεῖ μὲ ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον ὁ κόσμος τῆς πρωτευούσης ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος τοῦ Θεάτρου.

Ἡ Κυβέλη καὶ ἡ Κοτοπούλη, ἢ, ἂν θέλετε, ἡ Κοτοπούλη καὶ ἡ Κυβέλη, πρωταγωνίστριαι ἴσης ἀξίας, χωρὶς οὐδαμῶς νὰ ἐπισκιάζῃ ἢ μία τὴν ἄλλη, χωρὶς νὰ ὑστερῇ ἢ μὲν τῆς δέ.

Διὰ τοὺς γνώστας τοῦ θεάτρου ἡ Κοτοπούλη καὶ ἡ Κυβέλη ἀποτελοῦν δύο ἐντελῶς χωριστὰς ἰδιοφυΐας, ἐνδεδειγμένους νὰ δράσουν μὲ ἴσῃ ἐπιτυχίαν χωρὶς νὰ συγκρουσθῶν: καὶ τοῦτο διότι ἄλλοῦ ἔγκειται ἡ δύναμις τῆς μιᾶς καὶ ἄλλοῦ ἡ τέχνη τῆς ἄλλης. Καὶ θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον καὶ ἀληθινὴ πρόοδος διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Σκηνὴν ἂν καὶ ἡ μὲν καὶ ἡ δὲ ἐπέιθοντο νὰ ἀκολουθήσουν αὐστηρῶς τὴν ἰδιαιτέραν τροχίαν τὴν ὁποῖαν ἡ Θεατρικὴ Μοῦσα ἐγάραξε διὰ τὸ τάλαντον ἐκάστης, ἀποκηρύττουσαι ἐξ ὀλοκλήρου ρόλους οἱ ὁποῖοι καὶ ἀνάξιοι αὐτῶν εἶνε καὶ ἀσυμβίβαστοι μὲ τὴν καλλιτεχνικὴν τῶν ἰδιοσυγκρασίαν.

Ἡ Κοτοπούλη εἶνε καὶ πρέπει νὰ μείνῃ ἡ δραματικὴ ἡθοποιός: ἡ Κυβέλη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παρεκκλίνῃ τῆς Comedie. Ἡ πρώτη ἄς ἀποβλέψῃ εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς Sarah Bernardt, ἡ δευτέρα ἄς λάβῃ ὡς ὑπόδειγμα τὴν πολλὴν Rejane. Οἱ ἐλαφροὶ ρόλοι οἱ ἀσθενεῖς, δὲν ἀρμύζουν οὔτε εἰς τὴν μίαν οὔτε εἰς τὴν ἄλλην: ἡ Κοτοπούλη τοὺς ἐπιτυχᾶνει πρὸς ζήμιαν τῆς τέχνης της: ἡ Κυβέλη ἀπλοῦστατα ἀποτυχᾶνει.

Ἄς μὴ νομίσουν αἱ συμπαθεῖς καλλιτέχνιδες ὅτι, περιοριζόμεναι εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐκάστης, θὰ περιστείλουν τὸν ὀρίζοντα τοῦ σταδίου των. Τούνηκτιον, θὰ δυνήθωσιν νὰ φθάσουν τὴν τελειότητα καὶ ἀντὶ δύο πρώτης τάξεως ἡθοποιῶν μόνον, θὰ ἔχωμεν δύο περιφανεῖς εἰδικότητας.

Εἶνε τόσον εὐρεῖς ἡ κλίμαξ τῆς δραματικῆς ὑποκρίσεως, καὶ εἶνε τόσα τὰ φυσικὰ χηρίσματα τῆς Κοτοπούλης διὰ τὸ δράμα, ὥστε νὰ κατακτήσῃ ἢ γόησασα τελείως τὸ κοινόν καὶ νὰ τὸ κρατήσῃ ἐπ' ἀπειρὸν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς φωνῆς καὶ τοῦ βλέμματός της. — Ἐχει τόσας ἀποχρώσεις ἡ Comedie, καὶ εἶνε τόσον θελακτικὴ ἡ Κυβέλη ὅταν ψυχολογῇ ἐντελῶς τοὺς ρόλους της, ὥστε νὰ αὐξάνῃ διαρκῶς ὁ θαυμασμὸς τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν ἐπιβάλλουσαν καλλιτεχνίδαν.

Ἄλλὰ χρειάζεται μελέτη καὶ ἐργασία: ἀκκάπαυστος μελέτη καὶ εὐσυνείδητος ἐργασία. Εἰς πρωταγωνίστριας δὲν ἐπιτρέπονται ἡμιμαθημένοι ρόλοι, δὲν ἐπιτρέπονται δισταγμοὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ προσθήκη περιττῶν λέξεων πρὸς συμπλήρωσιν ἡρωτικισμῶν φράσεων. Χρειάζεται πλήρης

ἐνσάρκωσις χαρακτηρῶν, πλήρης ἐκμάθησις ρόλων, πλήρης ἐλευθερία κινήσεων. Πρὸ πικρῆς δὲ χρειάζεται ἀνεξαρτησίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ρόλου: ἄς μὴν ὑποκύπτουν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τρίτων ἄς μὴ δέχωνται πρὸς ρόλους τοὺς ὁποῖους πρωτίστως ἐγχερίνουν, καὶ ὅταν τοὺς δεχθῶσιν, ἄς τοὺς ὑποδυθῶσιν μὲ ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον: ἄλλως ὑποτιμοῦσιν τὴν ἰδίαν των ἀξίαν καὶ ὑποτιμῶνται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ.

Μιλετ. Ἰωσήφ

ΕΚΚΛΙΠΟΥΣΑ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ!

ΠΕΤΡΟΣ ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗΣ

Ἔνας ποιητὴς ἀπέθανε!... Ὁ Πέτρος Ζητουνιατῆς!... Ὅπως τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι ποιηταὶ στὴν Ἑλλάδα πέθανε καὶ αὐτὸς μὴ δυνήθεις ν' ἀφήσῃ ἕνα βιβλίον. Ἡ μεγαλειτέρα κακοτυχία ἡ ὁποῖα κληροῖ, ὅλους τοὺς Ἑλληνας ποιητὰς εἶνε αὐτή. Αὐτοὶ δυνατοὶ στὰ γράμματα ἀσχολοῦνται μόνον οἱ πτωχοὶ ἢ μάλλον οἱ ἔχοντες τὴν ἀγάπην αὐτὴν, ποῦ ἀνυψώνει ἕνα ἔθνος, πρὸς τὰ γράμματα τυχαίνει νὰ ἦνε ὅλοι πτωχοὶ. Πόσοι καὶ πόσοι τέτοιοι ποιηταὶ δὲν ἀπέθαναν καὶ μαζὺ μ' αὐτοὺς δὲν ἐχάθησαν ὅλα τὰ χειρογράφα τους, ὅλα αἱ ὀφραῖαι σκέψεις των καὶ τὰ μεγάλα ὄνειρά των;... Κανεὶς μετὰ τὸν θάνατόν των δὲν ἐσκέφθη νὰ συνίξῃ τὰ σπαρμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ — ἂν κατώρθωσαν νὰ δημοσιεύσουν ποτὲ — ποιήματά των καὶ μαζὺ μὲ τὰ μισοτελειωμένα βιβλία των, νὰ τὰ δημοσιεύσῃ. Ἀλλὰ καὶ γιατί νὰ τὰ δημοσιεύσουν; Ποιὸς θὰ τὰ διαβάσῃ;... Ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ὁ ἀνθρώπος ἐκείνος ἢ ἡ Ἐταιρία ποῦ θὰ ἀναλάβῃ νὰ διασκοπήσῃ σ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ σ' ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὰ τραγῶδια τῶν ποιητῶν της Νεωτέρας Ἑλλάδος.

Ὅλων αὐτῶν τῶν ποιητῶν ποῦ πεθαίνουν ἔτσι γρήγορα ἡ Ζωὴν περὶ ὅσων ἕνα μικρὸν συννεφάκι στὸν ὄριζοντα ποῦ διαλύεται σιγὰ σιγὰ ἀδύνατο καὶ κουρασμένο ἀπὸ τὸν λίγο δρόμον ποῦ ἔκαμε. Δυσασμένη ἢ ψυχὴ τους γὰρ τὸ γλυκὸ νερὸ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὀφραίων των ὄνειρων, δὲν βρῖσκει νὰ ἐνσπυρῶσῃ τὰ ἰδανικά της καὶ ἀπὸ τὴν ἀναμονὴν ἢ ἀπὸ τὴν κόπωση τῆς ἀναμονῆς ξεραίνεται καὶ σιγὰ σιγὰ σὺν τὸ συννεφάκι διαλύεται καὶ μένει μονάχα ὁ Πόθος των. Πόθος μεγάλος!... ἀποτυπωμένος σὲ μερικὰ χερσιν.

Πόσο τραγικὴ καὶ τραγικῶς ὀφραία εἶνε ἡ ζωὴ αὐτῶν τῶν ποιητῶν!...

Ἔτσι καὶ ὁ Πέτρος Ζητουνιατῆς γεμάτος ὄνειρα καὶ ἀγάπη στὴν νεὰ μας λογοτεχνία, προσπαθῶντας καὶ αὐτὸς μὲ τὰ ποιήματά του νὰ στερεώσῃ μὲ πέτρα στὸ οἰκοδόμημα ποῦ θὰ κτίσῃ ἡ φιλολογία μας κουρασθῆκε καὶ πέθανε.

Στάλα στάλα σιγά σιγὰ στὴν Διημέθειαν τοῦ κλάμμα τοῦ Πόθου του καὶ μᾶς τὴν χάρισε ἔτσι μισογραμμάτιον.

Μερικὰ μονάχα προφθασε νὰ δημοσιεύσῃ ποιήματά του καὶ ἄλλα τόσα νὰ ἀφήσῃ γραμμένα σὲ χειρόγραφα. Θὰ τὰ διαβάσουμε ἀρὰ γε ἢ καὶ αὐτὸς θὰ πάγῃ ξεχασμένος, χωρὶς ἢ νεωτέρα Ἑλληνικὴ γραμματιολογία νὰ μιλῆσῃ καὶ γι' αὐτόν;

Ζ. ΜΑΚΡΗΣ

ΒΙΒΛΙΑ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Η «ΔΥΝΑΜΙΣ». Έβδομαθιαία πολιτική και οικονομολογική επιθεώρησις. — Τὸ νέον αὐτὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον εὐθὺς ἀμέσως κατέλαβεν ἐπιζητητικὴν θέσιν μεταξὺ τῶν εβδομαδιαίων περιοδικῶν τῆς πρωτευούσης. Διευθυντὴς αὐτοῦ ταχθεὶς ὁ κ. Α. Χ. Μοσχολῆς οὐκ ἔστιν ὁ δυνατὸς κάλαμος παρέχει σθεναρὰν πολιτικὴν καὶ οικονομολογικὴν ἀρθρογραφίαν εἰς τοὺς ἀνογνωστὰς τῆς «Δυναμείας». Ἰδίαιτά ἐστὶν τῆς καταστάσεως κύρια ἄρθρα τοῦ ἀποδεικνύουσι τὴν ἐμβριθῆ καὶ βαθὺν χειριστὴν τῶν σπουδαιότερων πολιτικῶν ζητημάτων τοῦ τόπου. Ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ ἀπαντᾶται ποικίλη ἔσση καὶ σοβαρὰ ὕλη ἐπὶ ὅλων τῶν οικονομολογικῶν καὶ πλουτοπαραγωγικῶν ζητημάτων. Διδακτικώτατη διὰ τὰς σημερινὰς ἰδίαις περιστάσεις εἶνε ἡ περὶ τῆς Γεωργίας καὶ Κτηνοτροφίας τῆς Ἑρζεγοβίης μελέτη.

Ο «ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΛΑΟΣ». — Ἐξεδόθη τὸ Ε' τεύχος τὸ ἐν Ἡρακλεῖ φέρον μόνον περιοδικῶν.

«ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ καὶ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ». — Ἐξεδόθησαν τὰ τεύχη Μαΐου — Ἰουνίου.

ΑΙ «ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ». — Ἐθνικὸν Ἑλληνοαγλικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Ν. Ὑόρκῃ ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Ι. Θεοδωροπούλου. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο παρουσιάζει τὸ ἐξῆς ἀξιοπεριεργον ὅτι μεταξὺ τῶν ἐπισήμων, οὕτως εἰπεῖν, συντακτῶν του συγκαταριθμῆται μίαν κυρίαν, τὴν Δα Καλλιόπην Ἀντύπα. Ἡ ὕλη του εἶνε τὸ οἰκὸν καὶ ἐνδιαφέροντα περιστρεφόμενα εἰς ζητήματα ἐνδιαφέροντα καὶ τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τὸ Ἀμερικανικὸν κινόν.

«ΕΡΕΥΝΑ». — Ἐξεδόθη ὁ τόμος τοῦ Νοεμβρίου μετ' ὕλην ὡς πῖντοτε σοβαρὰν καὶ διδακτικὴν.

«ΔΕΛΤΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ». — Ἐξεδόθη τὸ τεύχος τῆς μηνὸς Ὀκτωβρίου. Σημειοῦμεν τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Παπαγεωργίου. «Ἡ Ζωοτροφία τῆς Λαρίσης καὶ ἡ κτηνοτροφία.»

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΜΙΧΑΛΟΥΣ». — Σκηρικὸν ἔργον ὀφελόμενον εἰς τὸν κάλαμον τοῦ κ. Τ. Ἀμπλιά. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Παρορημάτος» τῶν «Ἀθηνῶν».

«ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ». — Ἐξεδόθη τὸ τεύχος τοῦ Ὀκτωβρίου. Περιεχόμενα ὁ «Τραγουδιστὴς» — τὰ «Τρία Σύμβολα» — «Ἄπο τὰ παράδοξα τῆς τέχνης» κ.τ.λ. 9 εἰκόνες καὶ ποικίλα ἄλλα δημοσιεύματα.

Une année de constitution
11)24 Juillet 1908 — 11)24 Juillet 1909
Par Mrs N. Nicolaidis
directeur du Journal «d' Orient»
Bruxelles Imprimerie Th Dewarichet
52 Rue de la Montagne

Ο κ. Ν. Νικολαΐδης δημοσιογράφος, ἀπέστειλεν ἡμῖν ἐκ Βρυξελλῶν τὴν δευτέραν ἐκδοσὶν τοῦ ὄντως περισπούδαστου ὡς ἄνω ἔργου του.

Μολοντί κατ' ἀρχὴν δὲν συμφωνοῦν ἐν μὲ τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ καὶ ριζικῶς διαφρανοῦμεν πρὸς τὰς σκέψεις του ἀναφορικῶς τῇ συμμαχίᾳ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἀνομολογοῦμεν, ὅτι ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ ζῶη τῆς γείτονος ἐπικρατείας ἐν τῷ παρόντι τούλαχιστον ἐνδιαφέρει τὰ μάλιστα ἡ μᾶς τοὺς Ἕλληνας. Ἄλλ' οὐ τοῦ παρόντος συζητήσις πολιτικὴ, καὶ ἔργον ἡμῶν ἐστὶ μᾶλλον ἡ διαπραγματεύσις τῶν ἐν τῷ ἀφ' βιβλίου σκέψεων τοῦ διαπρεποῦς δημοσιογράφου.

Ἐν μεγίστῃ καὶ καταπληκτικῇ μάλιστα σαφηνείᾳ ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τὰ πεπραγμένα καθ' ὅλον τὸ παρελθόν

συνταγματικὸν ἔτος τῆς Τουρκίας, ἀνατρέχων πλειστάκις εἰς πηγὰς διαφόρους καὶ ἀμερολήπτως συνάξων πᾶν ἔγγραφον χρησίμουν πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἐπ' αὐτοῦ λεγομένων. Ἀνακεφαλαιῶν δὲ δίκην ἱστορικὸν ἀμερολήπτου τὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν τῆς συνταγματικῆς πολιτείας τῶν Νεοτούρκων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς φιλελευθέρων, καυτηριάζει δριμύτατα, πᾶσαν ὑπέρβασιν τῶν ἐλευθερωτῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατίας ἀπὸ τῆς ἀπολυταρχικῆς δουλείας. Δὲν παραλείπει πᾶσι ὡς ἀγνὸς φιλόπατρις, πάσων ἐκ τῆς ἀνωμόλου καταστάσεως τῆς γείτονος καὶ προβλέπων, πολὺπυρρος αὐτὸς καὶ εὐθυμαθέτατος, τὰ μέγιστα κακά, ἅτινα προετοιμάζει, τὸ νεανικὸν σφρίγος τοῦ Νεοτουρκικοῦ καθεστώτος, ὡς ἐκ τῆς ἀπειρίας του περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ τῆς ἀγνοίας του περὶ τὰ διοικητικὰ καὶ οἰκονομικὰ, νὰ παρουσιάσῃ εἰς τοὺς ἰθύνοντας τὰ ἐν τῇ Τουρκίᾳ τὰ ὀφέλματα διδάγματα τῆς ἱστορίας καὶ νὰ ἐκλιπαρήσῃ παρ' αὐτῶν τὸν ἀκραιφνῆ ζῆλον καὶ αὐτοθυσίαν χάριν τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος μακρὰν παντὸς φυλετικῶν πάθους καὶ προσωπικῆς ἐκδηλώσεως.

Ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ κ. Νικολαΐδου διαπνέει ἀκρατος φιλοπατρία καὶ εὐλαβική κρισις ὡς καὶ προσπάθεια πρὸς καθοδήγησιν τῶν ἐκ τῆς νίκης μεθυσθέντων Νεοτούρκων. Ἐξετάζει λεπτομερῶς τὰ τε αἰτία καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαναστάσεως, ἀναλύων συνάμα καὶ τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τοῦ ἐξεγερθέντος στρατοῦ.

Ἐν τῷ μόνον ἐπικρινόμεν εἰς τὴν περισπούδαστον ταύτην μελέτην τοῦ κ. Νικολαΐδου, τὸ ὅτι ἐκ τῆς συζητητικῆς αὐτοῦ κριτικῆς, δὲν λησμονεῖ νὰ ὑπεραμυνθῆ τοῦ Ἐκπύτου καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ, θεωροῦν ἀπὸ τυπικῆς ὁλως δικαστικῆς ἀπόψεως, ἄδικον τὸν ἐγκλεισμένον αὐτοῦ καὶ ἀναζητῆ ἀπεγνωσμένως τὴν δικαιοσύνην παρὰ πάντων, ὑπαντιτόμενος καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς. Ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα προβάλλει, μολοντί ἀκαταμάχητα περιορίζονται ἀπλῶς εἰς τὸ γράμμα τῶν Νόμων καὶ τὰς συνταγμῆς. Ἐπ' ὀφείλει νομιζόμεν νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀπὸ ὁλως ἠθικῆς ἀπόψεως τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα. Καὶ φρονοῦμεν ὁλως τὸ ἀντιθετον, ἰσχυριζόμενοι οὐκ οὐ Νεοτούρκοι, μολὶς κηρυχθέντος τοῦ Συντάγματος ὡς πρωτίστην μέριμναν ἡδὴ νὰ ἔχωσι τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ πρώην εἰς ἀβδication. Δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ, ὅτι τὸ Σύνταγμα παρεχωρήθη κατόπιν ἐπαναστάσεως καὶ οὐκ ὅτι τὸ ἐγένετο ἀδυναμίως ἕνεκεν, συνεπῶς πάντως ὁ Abdul Hamid, θὰ ἐδράττετο τῆς πρώτης εὐκαιρίας πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς ἀπολυταρχίας. Ἐξ ἄλλου λησμονεῖ ὁ κ. Νικολαΐδης, ὅτι πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ Συνταγματικοῦ καθεστώτος ἔπρεπε νὰ ἐκλειψῇ ὁ πρῶτος σφρίγος τῆς διαφθορᾶς τῶν χαρακτῆρων τοῦ Ὀθωμανικοῦ λαοῦ, ἴσως πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ὀπαδῶν του, ὅσον καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκλείψεως τῆς κεφαλῆς θὰ ἠσπάζοντο τὸ νέον καθεστῶς οἱ περιδεεῖς ἢ καὶ πλειονότης τοῦ λαοῦ — καὶ θ' ἀπεκδύνοντο τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον.

Σημ. Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ ἐξακεφαλίσασα εἰδικὴν ὑπερθετικὴν διὰ τὴν μελέτην τῆς ἐν γένει βιβλιογραφικῆς κινήσεως παρεκκλίθει ἀπὸ τῆς τῶν λογιστῶν ἔσση καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ὁπως ἐκπερατοῦμενοι ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὴν ἐκάστοτε δύο ἀντίτυπα τῶν ἔργων τῶν, ὧν τὸ ἐν προσρίζεται διὰ τὴν ἐπιθεωρήσιν αὐτῆς ὑπερθετικῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
Mr Dem. Morgenstern Ἐντὺθζ. — Τὰς περὶ Στέλλας Βιολάντη κρίσεις σας ἀδυνατοῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν ὑπὸ ψευδῶνυμον. Αἱ θεατρικαὶ κρίσεις ἔχουσιν ἀνατεθῆ εἰς εἰδικὴν συνεργάτην, ἢ ὅμως μᾶς σταλῆ ἐν ἑνὶ ἡμέρᾳ τῶν τοιαύτην κατ' ἐξαιρέσιν δυνάμειν νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν. — Α α Π η ν ε λ. Σ. Ἄ θ α ν. Κζλζλζλζ. — Μετάφρασις σας ἐλήφθη. Ἐδχαριστοῦμεν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας. Δημοσιευθήσεται. — Mr D. S.K. Κάζζζζ. — Ἀνυπόγραφος ἐπιταγὴ σας ἐπεστράφη τὴν 23 π. μ. — Κο ν Ν. Νι κ ο λ. Βρυξέλλας. — Θὰ σὰς ὀφείλει χάριτας ἢ Ἑλλ. Ἑπ. ἂν ἀπεπέλλετο ἐν ἀντίτυπον τοῦ ἔργου σας διὰ τὴν εἰδικὴν κριτικὴν ἐπὶ τῆς βιβλιογραφίας τοῦ φύλλον μας. — Κο ν Σ. Β λ α β. Ἐντὺθζ. — Τὴν αἰτούμενα τεύχη ἐξηρητήθησαν ἀτυχῶς.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΠΟ 1 8/ΒΡΙΟΥ 1909

ΓΡΑΜΜΗ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Ἐξ Ἀθηνῶν Ἐκ Στοροφλίου Ἐκ Κηφισίας

Πρὸ μεσημβρίας

6.—	6.55'	7.10'
7.—	8.05'	8.20' ταχέια
8.— ταχέια	8.55'	9.10'
9.—	10.25'	10.40'
10.30	11.25'	11.40'
11.30'		
12.30'	ταχέια	

Μετὰ μεσημβρίαν

2.—	1.—	1.10' κατ' εὐθείαν
3.—	1.55'	2.10'
4.—	2.55'	3.10'
5.05 κατ' εὐθείαν	3.55'	4.10'
6.05' κατ' εὐθείαν	4.55'	5.10'
7.05'	5.55'	6.10' κατ' εὐθείαν
8.—	6.55'	7.10'
9.—	7.55'	8.10'
10.—	9.55'	10.10'
	10.55'	11.10'

Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς προστίθενται :

Ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Κηφισίαν 3.30' π.μ. ταχέια
Σημ. 1η. — Λαϊκαὶ τιμαὶ τῶν μετ' ἐπιστροφῆς εἰσιτηρίων ἐς ἕλως τῆς γραμμῆς Κηφισίας κατὰ πᾶσαν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον.

Σημ. 2α. — Λαϊκαὶ τιμαὶ τῶν μετ' ἐπιστροφῆς εἰσιτηρίων τὰς Κυριακὰς ἐκ τῶν Σταθμῶν Ἀθηνῶν, Στρούμπεου καὶ Ἀττικῆς μετ' ἡμᾶς εἰσιτηρίων τῶν 2 π. μ.

Σημ. 3. — Μετὰ τὰς ταχέιας ἀμαξοστασίας δὲν ἐκδίδονται εἰσιτήρια 1' θέσεως ὡς καὶ ἀποσκευαὶ καὶ φορτωτικὰ ἐμπυροματῶν.

ΓΡΑΜΜΗ ΛΑΥΡΙΟΥ

Ἀναχωρήσεις

Ἐξ Ἀθηνῶν	Ἐκ Λαυρίου
8.45' π. μ.	7.10' π. μ.
3.50' π. μ.	4.15' π. μ.

Σημ. — Λαϊκαὶ τιμαὶ κατ' ἐκάστην τῶν ἀπλῶν εἰσιτηρίων μὲν τῆς 1' θέσεως ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Λαυρίου καὶ ἐκ Λαυρίου δι' Ἀθηνῶν. — Τιμὴ εἰσιτηρίων 1' θέσεως δρ. 2.50 ἀπλῆς μεταβάσεως.

ΣΠΔΠ.

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

Πρὸς ἐδηγίαν τῶν ἐνδιαφερομένων παραθέτομεν τὴν προκυπτουσαν διαφορὰν πρὸς ὄφελος τῶν ταξιδευόντων μετὰ βιβλιαρίων 2500 χιλιομέτρων, ἐν συγκρίσει μετὰ τὰς τιμὰς τῶν ἀπλῶν εἰσιτηρίων.

Ἐξ Ἀθηνῶν	Α	Β	Γ
διὰ Κόρινθον	εἰσιτήρ. 9.20 βιβλιαρ. 7.65	7.30 6.40	4.60 3.85
• Ἀργος	εἰσιτήρ. 15.70 βιβλιαρ. 12.20	12.50 10.15	7.85 6.10
• Τυρκοῖν	εἰσιτήρ. 23.20 βιβλιαρ. 18.—	18.80 15.—	11.60 9.—
• Μεγαλόπολιν	εἰσιτήρ. 29.20 βιβλιαρ. 21.95	22.— 18.30	14.60 11.—
• Κυπαρισσίαν	εἰσιτήρ. 34.50 βιβλιαρ. 27.30	25.75 23.20	17.25 13.90
• Ἀργάταν	εἰσιτήρ. 19.50 βιβλιαρ. 13.05	15.50 10.85	9.20 6.55
• Πάτρας	εἰσιτήρ. 25.— βιβλιαρ. 18.65	18.— 15.55	10.— 9.35
• Πύργων	εἰσιτήρ. 37.70 βιβλιαρ. 27.05	28.10 22.55	16.35 13.55

Ἐκ ΠΑΤΡΩΝ

διὰ Πύργων	εἰσιτήρ. 12.70 βιβλιαρ. 8.30	10.40 6.95	6.35 4.15
• Δεξιανά	εἰσιτήρ. 7.60 βιβλιαρ. 4.90	6.— 4.05	3.80 2.45
• Ἀργίον	εἰσιτήρ. 5.10 βιβλιαρ. 3.35	4.— 2.80	2.55 1.70
• Κόρινθον	εἰσιτήρ. 16.50 βιβλιαρ. 11.—	13.10 9.20	8.25 5.50

Ἐκ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ

διὰ Καλάμας	εἰσιτήρ. 11.70 βιβλιαρ. 9.65	12.25 8.05	7.35 4.85
• Ναύπλιον	εἰσιτήρ. 9.50 βιβλιαρ. 6.75	7.80 5.60	4.75 3.40

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΙΓΓΛΕΣΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΠΛΑΤΟΣ

3 ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 3

Διὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων σώζεστε οὐ μόνον τοὺς ὀδόντας σας, ἀλλὰ προλαμβάνετε ἀπειροὺς νόσους τοῦ στόματος, τῶν ὀδόντων, τῶν ὄτων, τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων, τῶν πνευμόνων, ὡς καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, πολλάκις δὲ σώζεστε τὴν ζωὴν σας αὐτήν.

Συνιστῶμεν ἐνθέρμως τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα ὀδοντοίατρον κ. ΙΓΓΛΕΣΗΝ τοῦ ὁποίου αἱ τρεῖς σκευασαὶ **Ἑλιξίριον**, **Ὀδοντόκωνες** καὶ **Ἀδζιμαντίνη** εἶνε μοναδικαὶ εἰς τὸ εἶδος τῶν.

Διὰ τοῦ **Ἑλιξίριου** παύει ἡ **ὀδονταλγία** καὶ ἡ **νευραλγία**. Εἶναι σκευασία ἀλάνθαστος καὶ ἀποτελεσματικὴ.

Πωλεῖται παρὰ τῷ ἰδίῳ ἀντι 2 δρ' τὸ φαλλίδιον
3 Κοραῆ 3

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ

Ἐκδιδόμενὴ κατὰ Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ δημοσιογράφου καὶ Ἀρχισυντάκτου τῆς «Ἀμαλθεΐας»

κ. ΘΕΟΔ. Κ. ΥΠΕΡΙΔΟΥ

Ὁ κ. Ὑπερίδης συγκεντρεῖ ἐν τῇ «Ἐρημοῦδι τῶν Κυριῶν» πᾶσαν τὴν γυναικείαν κίνησιν τῆς Σμύρνης καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀσῆς δλον ἔχει μεγαλοπρεπῆ διὰ τὸν καιρὸν καὶ κυκλοφορίαν. Ἡ δυνάμις τοῦ γυναικείου τούτου περιοδικοῦ ἐγένετο ἀρρομῆ νὰ ἐμφανισθῶσι γυναικαὶ φιλολογικαὶ μισοφαὶ πολλὰ ἐπισημόμενα. Συνιστῶμεν εἰς πάντας Ἑλληνας τὴν ἀποκρίσιν τοῦ ὀφελίμου τούτου περιοδικοῦ. Ἐτῆσι συνδρομῆ φρ. χρ. 8 Συνδρομητικὰ ἔγγραφοι καὶ παρ' ἡμῖν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 40,000,000 — ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 9,095,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : 'Εν Πειραιεί, Πάτραις, Σύρω, Καλάμαις, Τριπόλει, Βόλω, και Λαριδίω
 ΕΝ ΚΡΗΤΗ : 'Εν Χανίοις, 'Ηρακλείω και Ρεθύμνω
 ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ : 'Εν Κωνσταντινουπόλει (Γαλατά και Σταμπούλ) Σαμψούντι, Τραπεζοῦσι, Σμύρνη, Θεσσαλονίκη, Σέρραις, Καβάλλω, Ξάνθη.
 ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ : 'Εν 'Αλεξανδρείᾳ, Καῖρω, Ζαγοζίν, Μανδούρα.
 ΕΝ ΧΑΡΤΟΥΜ : (Σουδάν) και ἐν Λονδίνω Ε. Ο. (No 22 Fenchurch street).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 30ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον και Τράπεζαι	Δρ.	7.288,524.17
Διαθέσιμα παρά ταις ἐν Εὐρώπῃ Τρ. εἰς γρ.	»	3,867,273.—
Συναλλάγματα ἐν Χαρτοφυλακίῳ και χροσὸς	»	3,212,091.75
Προεξοφλήσεις καὶ Προκαταβολαὶ Ἐπιγραμμάτων	»	18,349,716.48
Τρέχοντες λῆσμοὶ		
ἐπὶ ἐνεγύρω γραμμάτων	»	56,872,183.34
ἐπὶ ἐμπορ. και ἄλλων ἐγγυήσεων	»	28,232,235.60
ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων	»	9,012,531.75
Δάνεια ἐπὶ ἐνεγύρω γραμμάτων	»	2,752,827.14
Προσωπικοὶ λῆσμοὶ ('Υποκαταστήματα και Ἀνταποκρίται)	»	12,278,979.53
Χρεώγραφα και τοκομερίδια	»	11,229,731.62
'Ομολογία: 'Εθνικῶν Δανείων και Δάνεια εἰς Δήμους, Λιμένας και λοιπὰ Νομικὰ πρόσωπα	»	9,324,952.65
Χρεώγραφα Ταμείου Συναξέων και ἀρραλείας ζωῆς ὑπαλλήλων.	»	480,000.—
Κτήματα Τραπεζῆς	»	1,265,700.01
'Εγκατάστασις και ἐπιπλα Κεντρικοῦ και Ὑποκαταστημάτων	»	681,704.44
	Δρ.	167,845,445.51

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον 'Εταιρικόν	Δρ.	40,000,000.—
'Αποθεματικόν τακτικόν	»	9,095,000.—
'Ομολογία φρ. γρ. 2 1)2 ἑκατ. ἐξοφλητέα τῇ 1ῃ Ἰουλίου 1924	»	2,500,000.—
Καταθέσεις εἰς χροσὸν και δραχμάς	Δρ.	79,094,115.02
Ταμειοτήριον	»	8,558,814.—
Ταμείον συναξέων) 'Αξία Χρεωγράφων Δρ. 480,000.—	»	560,686.40
ὑπαλλήλων) Διημέριος Καταθέσεις " 80,686.40	»	25,898,488.84
'Εξωτερικοὶ λῆσμοὶ εἰς χροσὸν	»	1,531,661.67
'Επιταγαὶ πληρωτέαι	»	433,133.58
Γραμμάτια εἰσπραχθέντα και μὴπω ἐκκαθαρισθέντα	»	168,516.—
Μερίσματα πληρωτέα	»	
	Δρ.	167,845,445.51

'Ο Γενικός Διευθυντής
Σ. Κ. ΜΑΤΣΑΣ

'Ο Διευθυντής τοῦ Λογιστηρίου

Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

'Η Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ Προεξοφλήσεις, Εἰσπράξεις γραμματίων, Προκαταβολὰς ἐπὶ γραμμάτων και ἐμπορευμάτων, Ἀνοίγει τεταμένους λογαριασμοὺς ἠγγυημένους και ἐν γένει ἀναδέχεται τὴν ἐκτέλεσιν πάσης τραπεζικῆς και ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπο συμφερωτάτους ὅρους. Δέχεται χρεώγραφα προς ρυλάξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων, Ἐνοικιαζέει γραμματοκιβώτια εἰς ἰδιώτας. Δέχεται καταθέσεις χρημάτων εἰς χροσὸν και τραπεζογραμμάτια πληρωνόμενα τόκων:

3	οἰο	εἰς πρώτην ζήτησιν
3 1)2	οἰο	διὰ καταθέσεις ἕξ μηνῶν
4	οἰο	" ἑνὸς ἔτους
5	οἰο	" δύο ἐτῶν και ἐπέκειντα

Διὰ τὰς εἰς τὸ Ταμειοτήριόν της, λειτουργοῦν καθ' ἑκάστην, καταθέσεις ὡς και διὰ τὰς γίνον ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, πληρώνει τόκον 4 οἰο.

Σ.Π.Α.Π.

6.30 π. μ.	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλοπόλιν, Κυπαρισσίαν, Καλαμάς.	0.30	Διὰ Κολλίην, 'Ολυμπία, Κυπαρισσίαν, Κλαμακ, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
7.—	» Διὰ Κόρινθον, Καλαβρυττα, Πάτρας, Κολλίην, Πύργον, 'Ολυμπία.	3.45 μ. μ.	Διὰ Κολλίην, Πύργον, 'Ολυμπία.
8.30	» Τοπικὴ διὰ Κόρινθον.	7.— π. μ.	Διὰ Κυπαρισσίαν, Πύργον, 'Ολυμπία, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
11.30	» Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας,	12.40 μ. μ.	Διὰ Κολλίην, Πύργον, 'Ολυμπία, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
1.20 μ. μ.	Ταχυεὶα διὰ Πάτρας, κατὰ Δευτέρην και Τετάρτην.	2.45 μ. μ.	Ταχυεὶα ἐκ Πάτρων (ὄχι ὡς ἔνω).
		4.45	'Εκ Πάτρων, Τριπόλεως, Ναυπλίου
		6.15	» Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.
7.10 π. μ.	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Ἀθήνας.	7.05	'Εξ 'Ολυμπίων, Πύργου, Κολλίην, Πάτρων, Καλαβρυττων.
8.15	» Ταχυεὶα δι' Ἀθήνας, κατὰ Τρίτην και Περσποικην.	8.15	'Εκ Καλαμών, Κυπαρισσίας, Μεγαλοπόλεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.
11.35	» Διὰ Καλαβρυττα, Κόρινθον, Ἀθήνας.		

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ	30 Σεπτεμβρίου 1909		31 Αὐγούστου 1909		
	Δρχ.	Λ.	Δρχ.	Λ.	
Ταμείον (εἰς μεταλλικόν)	3,524,865	72	3,601,752	09	
» τραπεζικὰ γραμμάτια 'Ιονικῆς Τραπεζῆς	356,680	—	458,145	—	
» κερατικὰ γραμμ. διδραχμ. και μονόδραχ.	1,057,188	—	887,938	—	
'Εξωτερικοὶ λῆσμοὶ (Ἀντίτιμον μεταλλικοῦ Τραπεζῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν)	43,580,594	74	43,586,452	31	
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐπ' ἀναγκαστικῇ κυκλοφορίᾳ τρ. γραμματίων	173,713	83	208,713	83	
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυβερν. διδραχμ. και μονόδραχ. 'Ομολογία (εἰς χροσὸν Δρχ. 28,118,513 75)	61,773,575	42	61,773,575	42	
'Εθνικῶν δανείων) τρ. γραμ. " 32,512,396 75	9,750,000	—	9,750,000	—	
Γεωργικῶν Θεσάλακικῶν δανείων	60,630,910	50	60,661,322	25	
'Εντοκα γραμ. Ἑλλ. Δημ. εἰς τραπεζ. γραμμάτια	1,440,000	—	1,440,000	—	
Προεξοφλήσεις	5,150,903	82	5,150,903	82	
Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων	21,394,815	23	21,947,641	56	
Δάνεια και ἀνοικτοὶ λῆσμοὶ ἐπ' ἐνεγύρω χρηματογράφων	3,519,040	81	3,465,508	85	
Δάνεια ἐπ' ἐνεγύρω ἐμπορευμάτων	23,508,951	15	21,763,414	34	
Δάνεια και ἀνοικτοὶ λογαριασμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ	4,553,302	42	4,810,279	84	
Δάνεια εἰς δήμους, λιμένας και λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα	72,421,044	26	69,326,143	09	
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας	46,264,435	98	46,353,718	53	
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτηματίας	13,005,033	75	14,141,753	45	
Μετοχαὶ εἰς ἐγγυήτους ἐταίρους	5,566,492	35	5,505,376	10	
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης	7,471,458	20	7,468,658	20	
'Ομολογία λαχειοφόρων δανείων Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος	1,250,000	—	1,250,000	—	
Τοκομερίδια ἐν γένει	733,874	75	754,248	—	
Καταστήματα Τραπεζῆς και κτήματα ἐξ ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων	255,561	87	255,561	87	
'Απαιτήσεις ἐπιθήσει	9,267,702	77	9,220,046	02	
'Εξοδα ἐγκαταστάσεως (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπεζικῶν γραμματίων)	3,499,776	75	3,460,093	70	
Διάφοροι λογαριασμοὶ	1,339,140	41	1,385,742	84	
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	2,373,619	64	2,259,122	55	
Λογαριασμοὶ ἐξαγορῆς συμμετοχῆς Κυβερ. ἐκ τραπεζικῶν γραμματίων	2,197,096	88	406,609	33	
'Εξαγορὰ προνομίων Προν. Τραπεζῆς Ἱππεροθεσσαλίας	1,075,200	—	1,075,200	—	
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφ. δανείων εἰς τραπεζ. γραμμάτια	560,000	—	560,000	—	
Διάφορα	50,000	—	50,000	—	
	684,997	96	660,462	73	
	Δρ.	408,230,412	84	403,657,492	89

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Μετοχικόν κεφάλαιον	20,000,000	—	20,000,000	—	
'Αποθεματικὰ κεφάλαια	13,500,000	—	13,500,000	—	
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ:					
I. διὰ λῆσμον τῆς Κυβερνήσεως..... Δρ. 61.778,575.42					
II. " " Τραπεζῆς..... " 63,536,914.92	125,315,490	15	121,370,399	34	
Κερατικὰ γραμμάτια διδραχμ. και μονόδραχμ.	9,750,000	—	9,750,000	—	
Καταθέσεις ἐν ὄψε: εἰς μεταλλικόν	11,964,352	16	12,808,702	45	
Καταθέσεις	21,069,671	56	22,254,362	46	
'Επιταγαὶ πληρωτέαι	1,491,208	41	1,510,176	21	
Μερίσματα πληρωτέα	284,035	—	493,725	—	
Διεθνῆς Οἰκ. Ἐπιτροπ. (λῆσμος καταθέσεων ἐκ δημοσ. ὑπεγγ. προσόδων) εἰς χροσὸν..... Δρ. 357,946.32					
» τραπεζ. γραμ. " 1,516,145.84	1,874,092	16	2,929,656	91	
'Υπερβία Ἑθνικῶν δανείων εἰς χροσὸν	705,639	05	326,680	90	
'Υπερβία Ἑθνικῶν δανείων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	372,560	37	809,042	77	
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς χροσὸν	4,808	39	494,808	39	
Καταθέσεις Δημοσίου " εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια	15,062	65	515,062	65	
'Εντοκος κατ. Δημ. εἰς χροσὸν διὰ τὴν κατασκ. τοῦ Σ.Π.Δ.Σ.	173,713	83	208,713	83	
" " " τρ. γραμ. " " " "	59,996	21	8,686	21	
Καταθέσεις ἑντοκοὶ	118,799,336	18	118,530,118	48	
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπεζῆς 3 οἰο εἰς χροσὸν	40,574,160	—	40,574,160	—	
" " " 2 1)2 οἰο εἰς τραπεζ. γραμ.	20,367,900	—	20,367,900	—	
'Υπερβία λαχ. δαν. Τραπεζῆς 3 οἰο εἰς χροσὸν	1,727,474	—	1,899,684	—	
" " " 2 1)2 οἰο εἰς τραπεζ. γραμ.	280,142	50	297,697	50	
Καταθέσεις ταμειοτηρίου	13,275,501	83	13,240,533	48	
Διάφορα	6,624,948	20	1,767,382	31	
	Δρ.	408,230,412	84	403,657,492	89

'Εν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1909

'Ο Διευθυντής τοῦ Λογιστηρίου
Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ

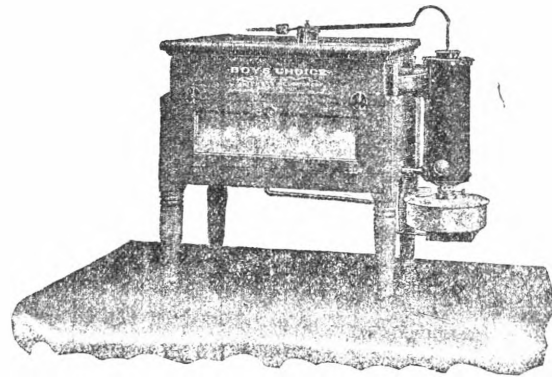
ΑΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΙ

ΕΚΚΟΛΑΠΤΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ

CYRHERS

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
60 ΛΥΓΩΝ
ΔΡ. 150

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
120 ΛΥΓΩΝ
ΔΡ. 200

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
220 ΛΥΓΩΝ
ΔΡ. 250

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
360 ΛΥΓΩΝ
ΔΡ. 325

των ὀπείων ἢ ψήμη εἶνε παγκόσμιος δεῖ. τὰ ἔξοχα ἀποτελέσματα των καὶ δεῖ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν των, εἰς τὰς μεγάλας ἐκθέσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Τα μηχανεὶα τῆς «**ΕΛΛ. Ἐπιθεωρήσεως**» ἐπιθυμοῦνται νὰ διὰδόσων ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ τῆς μεσογείου καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς μηχανεὶα ἀναλαμβάνουσι νὰ προμηθεύωσιν αὐτὰς εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους με τιμὰς Πικρισίων παραδίδονται εἰς τὸ τελωνεῖον Πικρισίως ἐλευθέρως πικρισίως ἐξέχου.

Παραγγελίαι γίνονται δεκταί, προκαταβληθέντος τοῦ τιμῆματος, εἴτε εἰς τὰ μηχανεὶα ἡμῶν, εἴτε εἰς τὰς τραπεζὰς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ὑμῶν καὶ Ἀνατολικῶν αὐτῆς.

Ἐπίσης τὰ Μηχανεὶα τῆς «**ΕΛΛ. Ἐπιθεωρήσεως**» προμηθεύουσι :

ΞΗΡΑΝΤΗΡΙΑ

ΟΡΝΙΘΩΝΑΣ

☉ ΤΑΓΙΣΤΡΑΣ ☉ ΜΠΙΓΙΩ ☉

ΑΝΑΘΡΕΠΤΗΡΙΑ

ΠΟΤΙΣΤΗΡΙΑ

καὶ λοιπὰ εἶδη πτηνοτροφίας ἀπὸ τὰς ἀρίστους μάκρας τῆς Ἑυρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Λεπτομέρειαί πλείότεραι ὡς καὶ πᾶσα πληροφορία δι' ἐπιστολῶν :

RUE MENANDROS 83

ATHENES (Grèce)

ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83

Ἀθῆναι

ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΔΙ' ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΜΑΡΜΕΛΑΔΑΙ (ΚΟΜΠΟΣΤΑ)

ΕΚ ΝΩΠΗΣ ΣΤΑΦΥΛΗΣ

ΝΕΚΤΑΡ

ΠΟΤΟΝ ΤΟΝΩΤΙΚΟΝ καὶ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΟΝ
ΑΝΕΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΧΥΜΟΝ ΝΩΠΗΣ ΣΤΑΦΥΛΗΣ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΦΡ. ΧΡ. 20,000.000

Διηρημένον εἰς **80,000** μετοχὰς φράγκα χρυσῶ **250** ἑκάστην

ΕΔΡΑ ἸΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ζαφείριος Κ. Μάτσος (Γενικὸς Διευθυντὴς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν).
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἰωάννης Εὐταξίας (Ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος).
ΜΕΛΗ : Στέφ. Φραγκιάδης, Διον. Στεφάνου, Δ. Φραγκιάδης, Δ. Ἡλιόπουλος, Ν. Μισυλῆς, R. Bowron, E. D' Erlanger, A. Ζαφίρης, Ch. Wehrang.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ζαφείριος Κ. Μάτσος, Στέφανος Φραγκιάδης Δημήτριος Ἡλιόπουλος, Γενικὸς Γραμματεὺς
Δημ. Γαλανόπουλος, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Γ. Κυριακὸς

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕἰΣ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὑποκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα : Εἰς Πάτρας, Ἀργεῖον, Πύργον, Καλάμας, Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, Λευκάδα, Μεσσήνην, Μετσοβιάδα, Κυπαρισσίαν, Πύλον, Κορώνην, Φιλιατρά, Μύραθον, Λεγαίναν, Ἀγουλινίτσαν, Κριεκεῦσι, Ζεχέρων, Ἐλεκαστρον καὶ Ἰόθειον.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Προστασί ἐν γένει τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς Ἐμπορίας τῆς Σταφίδος.

Παροχὴ δανείων ἐπὶ ἐνεχύρῳ σταφιδοκάρπου ἀποτισμεμένου εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς μέχρι τῶν 15 τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τόκῳ ὀχλὶ ἀνωτέρῳ τῶν 6 ο) ετησίως.

Ἄγορά προσφερομένου αὐτῆ σταφιδοκάρπου εἰς τὰς ἀρτιότιμας ἐν τῇ συμβάσει τιμὰς, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ κινωτάτου ὀρίου τιμῆς. Διαφήμισις τοῦ προϊόντος εἰς τὰς ξένας ἀγοράς πρὸς ἐπιβύτησιν τῆς σημερινῆς καιωνιλικῆς του κ.τ.λ.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

48· ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ· 48

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

Ἐάν αἱ Ἀθήναι δύνανται νὰ ὑπερῆς ἀνεύονται διὰ τὰς τελευταίως σημειωθείσας καταληκτικὰς προόδους τῶν μίᾳ ἀφορμῇ πρὸς τοῦτο εἶνε καὶ τὸ μέγα αὐτὸ Κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον συνεκεντρώθη πλουσία ἐπίπλωσις, ἀπαστρέπτουσα καθαριότης πρόθυμος ὑπηρεσία, μοναδικὴ ἀφθονία καὶ ποικιλία δλων τῶν εἰδῶν τῆς ΖΑΧΑΡΟ-ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ καὶ τῆς ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. Πρῶτον αὐτὸ ἐκαινοτόμησεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθνής διανομῆς κατ' οἶκον ἀγροῦ καὶ γωποῦ Ἀγγελιδινοῦ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ παρέχονται ἄφθονα, εὐθηνά, καὶ μὲ ὑλικά ἐκλεκτὰ καὶ ἐπιμελημένα. Τὰ δὲ εἶδη τῆς Ζηχτροπλαστικῆς γαργαλιστικώτατα, γευστικώτατα, ἀπολαυστικώτατα. Κατόπιν δλων αὐτῶν δεκτικῶς θ' ὀρεῖται τὸ κέντρον δλου τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου. Δεκτικῶς εὐρίσκουσι θέσιν μόνον οἱ προνοητικοὶ ποῦ φροντίζουσι ἐγκαίρως νὰ τὰς καταλαμβάνωσι καὶ ἀκόμη δεκτικώτερον δλοι οἱ συγχρόζοντες εἰς τὰ θέματα δὲν θεωροῦσι τὴν διασκέδασίν τῶν πλήρη ἀν δὲν πάρρωσι μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὸ ἀναψυκτικόν τῶν, ἢ τὸ παγωμένον γάλα τῶν, ἢ τὸ γευστικὸν γλύκισμά τῶν, ἢ τὴν ἀβρῶν κρέμαν τῶν εἰς τὰς πολυειεῖς Αἰδοῦσας τῶν

ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΒΟΥΣΤΑΣΙΩΝ

